

VERGADERING VAN 16 DECEMBER 2009

Voorzitter: de heer J.P. Rehwinkel

Aanwezig: mevrouw H.J. van Mameren, mevrouw B.G. de Boer en de heren J. Evenhuis, J.M. van Keulen en D. Jager (VVD), de heer R.J. Prummel (Stadspartij), de heren P.J.R. van der Wilt en J.H. Luhoff (D66), mevrouw A. Postma en de heren H. Miedema, J.P.T. Klijnsma, D. de Haan en M.T. Gijsbertsen (GroenLinks), mevrouw A.B.M. Schlebusch, mevrouw H. Rademaker, mevrouw L.R. van Gijlswijk, mevrouw T. Kirienko en de heren E. Eikenaar, M.A. in 't Veld en J.A. Marion (SP), de heer S.T. Antuma (Student en Stad), mevrouw K. Hazewinkel, mevrouw A.J. Vos, mevrouw R.F. Slors en de heren B. Oost, H.F.B. van der Heijdt, J.D. Hukema, M. Azghoughi, S.W. Telgt, J. Spakman, A. de Rooij en R. van der Schaaf (PvdA), mevrouw I.M. Jongman en de heren J. Vogel, J. Seton en S. Huisman (ChristenUnie),

Griffier: de heer D.H. Vrieling.
Secretaris: de heer H.P. Bakker.

Wethouders: de dames C.T. Dekker (GroenLinks), J.C.M. van Schie (PvdA) en J.A. Visscher (SP) en de heren J.J. Dijkstra (PvdA), P.W.G. Verschuren (SP) en F. de Vries (PvdA).

Afwezig: de heren M. Baldew (PvdA), J. Bolhuis (Stadspartij) en B.H. Koops (CDA). Later: de heer Vogel (CDA).

De VOORZITTER:

Ik open deze vergadering van de gemeenteraad van Groningen (16.30 uur) van 16 december 2009. Er is bericht van verhindering van de heren Baldew, Bolhuis en Koops. De heer Vogel zal later arriveren. Met betrekking tot de agenda kan ik u melden dat het verzoek is binnengekomen om van punt 6c punt 7c te maken en van punt 6x punt 7d. Als er verder geen opmerkingen met betrekking tot de agenda zijn, gaan we naar de vaststelling van de notulen.

1. Vaststelling van de notulen

Ik heb begrepen dat we die kunnen vaststellen. Dan gaan we naar de benoemingen.

2. Benoemingen

Dan is aan de orde: Benoeming van de leden van de raad van toezicht van het Openbaar Onderwijs. De heer De Rooij verlaat de vergadering rondom dit agendapunt. Ik zou een commissie van stemopneming willen instellen bestaande uit mevrouw Van Gijlswijk, en als we vrouwen in een commissie hebben maken we ze ook altijd meteen voorzitter, dat houden we ook als lijn voor de toekomst vast en dat is dan jammer voor de heer Van der Schaaf en de heer Huisman, die ik wel zou willen vragen om ook in de commissie te gaan zitten. U vindt een stembriefje en u zou daar op in kunnen vullen dat u conform bent, maar dat is geheel aan u. En dan gaan de leden van de commissie de stembriefjes verzamelen en schors ik de vergadering voor een moment.

Schorsing

De VOORZITTER: Dan heropen ik de vergadering en is het woord aan mevrouw Van Gijlswijk, die ons gaat meedelen wat de stemming heeft opgebracht.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK: Ja, voorzitter, er zijn 34 stemmen uitgebracht, waarvan 1 door de commissie van stemopneming als ongeldig is betiteld, zodat er 33 stemmen conform zijn uitgebracht op de leden van de raad van toezicht per 1 januari van de Openbare Onderwijsgroep Groningen en met speciaal vertrouwen van de medezeggenschapsraden zodat de leden kunnen worden benoemd.

De VOORZITTER: Ik dank u wel. Dan is aldus conform besloten en kunnen wij verder gaan met agendapunt 3.

3. Mondelinge vragen en interpellaties

Niet aan de orde.

4. Initiatiefvoorstellen

Niet aan de orde.

5. Ingekomen stukken

De lijst met ingekomen collegebrieven (5a) en de lijst met de ingekomen overige stukken (5b).
Dan gaan we naar agendapunt 6, de conformstukken.

6. Conformstukken

Ik loop ze met u bij langs.

6a: De tussentijdse resultaatbestemming 2009 (nr. 551). Aldus besloten.

6b: Het Treasurystatuut gemeente Groningen (nr. 552). Het CDA heeft behoefte om een stemverklaring af te leggen.

De heer SETON (CDA): Het CDA is erg tevreden met het nieuwe statuut en tekent aan dat de wethouder in de commissie heeft verklaard dat er inmiddels met de provincie afspraken zijn gemaakt om geen gezamenlijk beheerde gelden in het buitenland weg te zetten. Verder namen we kennis van het feit dat over het beheer van de gezamenlijke gelden nog gesprekken met de provincie gaande zijn. We wachten de resultaten daarvan verder af.

De VOORZITTER: Er kan verder worden ingestemd met het voorstel. Aldus besloten.

6d: Investeringsregeling clubgebouwen sport 2009 (nr. 555). Aldus besloten.

6e: Uitvoeringskrediet voor herinrichting infrastructuur Boerhoflocatie (nr. 561). De heer Spakman heeft behoefte aan een stemverklaring.

De heer SPAKMAN (PvdA): Wij stemmen graag in met het raadsvoorstel, temeer omdat ook de woningcorporatie zelf behoorlijk investeert in de openbare ruimte van de Boerhoflocatie. Hartstikke mooi.

De VOORZITTER: Er wordt met het voorstel ingestemd. Aldus besloten.

6f: Regelgeving warenmarkt (nr. 562). De heer Prummel heeft behoefte aan een stemverklaring.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): De Stadspartij kan met het voorstel instemmen, maar blijft zorgen houden bij het idee om met eigenlijk weinig toezicht op het midden van de Grote Markt voedsel te laten eten aan tafeltjes. Het komt ons voor dat het niet goed geregeld is hoe dat schoon te houden en beheerd moet worden en verder missen wij in dit voorstel een goede regeling voor het parkeren van de marktkooplieden. Bij de Parkeernota zullen wij graag op dit punt terugkomen.

De VOORZITTER: Er kan worden ingestemd. Aldus besloten.

6g: De voortgangsrapportage en dekking tekort van het project Veilige schoolomgeving (nr. 563). GroenLinks, de heer Klijnsma heeft behoefte aan een stemverklaring.

De heer KLIJNSMA (GroenLinks): Het project Veilige schoolomgeving is een uitwerking van een GroenLinks-initiatief van mijn collega Linda Voortman. We zijn blij met het succes ervan en de snelheid waarmee het wordt uitgevoerd. Groningen heeft er op deze manier weer een succesvol exportproduct bij. Wij stemmen dus met genoegen in met het voorstel.

De VOORZITTER: En ik hoop dat dat Utrecht ook bereikt. Verder kan worden ingestemd. Aldus besloten.

6h: Toegankelijkheid bushaltes (nr. 564). Aldus besloten.

6i: Nota Bodembeheer (nr. 565). Aldus besloten.

6j: Kredietaanvraag sanering riolering 2010 (nr.566). Aldus besloten.

6k: Nacalculaties 2009 (nr. 570). Aldus besloten.

6l: Vaststellen procedure voor ruimtelijke projecten (nr. 573). Allereerst is het woord aan de heer Prummel voor het afleggen van een stemverklaring.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): De Stadspartij is niet tevreden over het voorstel zoals dat nu hier ligt. En dat is omdat de burger, de belangrijkste partner van de overheid wanneer het om plannen gaat, niet centraal is gesteld en er verder te veel rekening mee wordt gehouden aan het tegemoet komen van bouwers, die zelf overigens alleen maar bouwen wanneer het hen schikt. Om vervolgens van de overheid te verwachten dat die draait wanneer zij dat vragen. Voor ons staat de burger centraal.

De heer MIEDEMA (GroenLinks): De fractie van GroenLinks kan instemmen met alle voorstellen voor het verkorten van bestemmingsprocedures, met uitzondering van de koppeling van de kapvergunning aan de vaststelling van het bestemmingsplan. We zijn tegen dit onderdeel omdat hierdoor waarschijnlijk bomen gekapt gaan worden terwijl er niet gebouwd wordt.

De heer HUISMAN (ChristenUnie). Wij stemmen ook in met het voorstel. Wel hadden wij bezwaar tegen het feit dat in het stuk wordt genoemd dat er in de voorbereidingsfase en de planontwikkelfase de maximale wettelijke termijn wordt genoemd van twaalf weken, maar dat er daarbij wel staat dat de gemeente Groningen de werkwijze hanteert om dit minimaal dertien weken te doen en dat vinden wij een onbevredigende situatie. Als de wettelijke termijn te kort is dan moet daarnaar gekeken worden en mag de gemeente Groningen eigenlijk niet afwijken van die termijn.

Het tweede kleine punt is het geval dat expliciet wordt genoemd de Wet dwangsom als het inzetten in situaties en dat vinden wij uiteraard correct. Alleen willen wij er wel op wijzen dat het echt een uiterste middel moet zijn om die wet in te zetten, omdat dit ook geen bevredigende situatie oplevert in dit soort procedures.

Tot slot is de fractie van de ChristenUnie erg benieuwd hoe straks rekening wordt gehouden in de ruimteprocedure als het gaat om de WABO en de Crisis- en herstelwet.

De heer VAN DER WILT (D66): In het oorspronkelijke voorstel leek het erop of er geweld werd gedaan aan de inspraakprocedures. Het college heeft daarop een brief gestuurd waarin heel duidelijk bleek dat er niet getornd werd aan de wettelijke inspraakprocedures, maar dat er zoals het voorstel van het college lijkt 'beter een keer goed dan meerdere keren verkeerd' met burgerparticipatie omgesprongen kan worden en dat is in de lijn van de fractie van D66. En daarom kunnen wij alsnog met dit voorstel instemmen.

De VOORZITTER: Kunnen we dan overgaan tot besluitvorming? Dat is het geval en dan wilt u dit aldus als voorgelegd besluiten. Dat is het geval.

6m: Erfgoedverordening(nr. 574).

De heer HUISMAN (ChristenUnie): Ook de fractie van de ChristenUnie stemt in met dit voorstel. Wat ons wel bevreedt, is dat er op pagina 5 wordt gerept van een verordening – en een verordening is bij mijn weten algemeen bindend – en dan staat er wel bij dat alleen belanghebbenden kunnen reageren. Onze vraag is of dat wel juridisch correct is.

De VOORZITTER: Dat is een vraag en dat is dan wel een probleem. Daar is eigenlijk geen gelegenheid voor. Maar u bent hier nog niet zo lang, dus...

De heer HUISMAN: Ik wil het graag genoemd hebben.

De VOORZITTER: Er komt denk ik nog wel even een reactie en dan hebt u het in ieder geval genoemd. Wilt u aldus besluiten zoals het u is voorgelegd? Dat is het geval. Aldus besloten.

6n: Herziening grondexploitatie Achter de Reitdijk (nr. 575). Aldus besloten.

6o: Slot- en nacalculaties (nr.576). Het betreft een nieuw raadsvoorstel. Aldus besloten

6p: Procedureverordening voor adviseren tegemoetkoming in planschade (nr. 577). Aldus besloten.

6q: Definitieve dekking aantal planschade-uitkeringen in 2009 (nr. 578). Aldus besloten.

6r: Update 2010 Integraal Huisvestingsplan 2009-2012 (nr. 556). Aldus besloten.

6s: Programma en overzicht Onderwijshuisvesting 2010 (nr. 557). Aldus besloten.

6t: Wijziging Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs gemeente Groningen (nr. 558). Aldus besloten.

6u: Kredietaanvraag huisvestingsjaarplan Voortgezet Onderwijs 2009 (nr. 559). Aldus besloten.

6w: Begroting 2010 en jaarrekening 2008 Groninger Archieven (nr.550). Aldus besloten.

6y: Uitvoeringsplan Concourslaan (nr. 568). Aldus besloten.

6z: Fietswens Brailleweg vanuit de nota 'Stap op! Fietsmaatregelen 2007-2010' (nr. 569). Aldus besloten.

6aa: Langdurigheidstoeslag 2010 (nr. 571).

De heer ANTUMA (Student en Stad): Het college kiest ervoor om de indexering wel toe te passen op de langdurigheidstoeslag terwijl er nog onduidelijkheid is of die middelen daarvoor wel beschikbaar zullen zijn in 2010. Mijn fractie had liever gezien dat we eerst duidelijkheid daarover hadden afgewacht alvorens we de indexering zouden toepassen. Helaas is het college daartoe niet bereid.

De VOORZITTER: U steunt het voorstel zoals het is voorgelegd. Aldus besloten.

6bb: 'Ondersteuning bij Participatie', de Groningse visie op de inzet van het Participatiebudget (nr. 572).

De heer SETON (CDA): Het CDA is tevreden met deze kadernota, die zich erg richt op individuele voorzieningen, individuele situaties, maatwerk klantmanagement. En voor ons moet dat maatwerk ook verbonden zijn met oplossingen voor hen die wel willen maar niet kunnen. En dat zit naar onze smaak voldoende in deze nota, dus wij kunnen instemmen.

De VOORZITTER: Kan iedereen dat? Dat kan. Aldus besloten.

6cc: Begrotingswijzigingen bij Voortgangsrapportage 2009-2 (nr. 553).

De heer SETON (CDA): Wij hadden in eerste instantie gevraagd dit te agenderen, vandaar in ieder geval een stemverklaring. Wij stemmen in met de afroaming van de reserves en de voorgestelde begrotingswijzigingen, al willen we wel aantekenen dat het CDA het deel van het dividend van Essent dat hoger is uitgevallen dan begroot, niet aan de reserve RSP had willen doteren maar toe had willen voegen aan andere knelpunten. We hebben dit in juni ook al een keer voorgesteld bij amendement en daar was toen geen meerderheid voor. We hebben ingeschat dat dat nu ook geen meerderheid zou halen, maar we wilden daar wel melding van maken.

De heer ANTUMA (Student en Stad): In grote lijnen kan mijn fractie instemmen met deze voortgangsrapportage. Eén punt willen wij niet onvermeld laten: het blijkt dat er een overschot is van 143.000 euro op de eenmalige uitkering van 50 euro. Daar heeft mijn fractie in januari een punt van

gemaakt en wij vinden het toch wel zeer spijtig dat uiteindelijk 2860 mensen geholpen hadden kunnen worden met deze maatregel en dat dat nu uiteindelijk niet is gebeurd.

De heer OOST (PvdA): In grote lijnen stemmen wij in. Maar ik wil even inzoomen op SoZaWe. Het lijkt bij SoZaWe een beetje op een weersverwachting, die komt bijna nooit uit. Wij hangen aan de lippen van wethouder, van de weerman Verschuren maar worden wederom teleurgesteld. In de zomer heeft het college maatregelen aangekondigd om het voorspellend vermogen van de dienst te verhogen en wij verwachten voor de volgende keer vooral opklaringen.

De heer VAN KEULEN (VVD): In aansluiting op wat de heer Oost zei....

De VOORZITTER: Dat kan eerlijk gezegd niet. Alleen als het in lijn ligt.

De heer VAN KEULEN: Het ligt in lijn. Rustig maar, voorzitter. Het komt allemaal goed. Ik maak me toch wel zorgen over wat er aan de hand is bij SoZaWe. De heer Oost maakte een vergelijking met het weerbericht. Ik heb eigenlijk twee vragen: welke wethouder is verantwoordelijk?

De VOORZITTER: Kijk, dat kan dus inderdaad niet. Dus het komt helaas toch niet goed. U kunt alleen maar een stemverklaring afleggen.

De heer VAN KEULEN: Dan hoop ik dat het college toch in ieder geval mijn zorgen daarover deelt.

De VOORZITTER: En dat zal dan altijd in het ongewisse blijven. U hebt in ieder geval gezegd wat u gezegd hebt. Dan verder geen behoefte aan stemverklaringen? Dan neem ik aan dat u aldus besluit. En dat is het geval. Dan gaan we naar de 1-minuutinterventies.

7. 1-minuut interventies

De VOORZITTER: Eerst is aan de orde punt 7b.

7b. Collegebrief Ondernemingsplan DSW Stadspark

De heer OOST (PvdA): Het Ondernemingsplan DSW is ambitieuzer dan ooit tevoren. Er zijn flinke slagen gemaakt wat ons betreft. Wij vinden dat de bredere taakopvatting van de DSW de oorspronkelijke doelstelling niet in de weg mag staan. Voor een bepaalde groep mensen moet het werken in een beschutte werkomgeving mogelijk blijven. Een zekere zelfstandigheid is wat ons betreft – wij wachten de resultaten van de verkenning van het college af – de ambities zijn hoog en dat is goed, maar wat ons betreft wel op basis van een zuivere concurrentieverhouding ten opzichte van andere organisaties die ook hun stinkende best doen en soms met heel aardige resultaten. Wat betreft de positionering, DSW-uitvoering en SoZaWe regie- en klantmanagement, prima, maar we hebben zorg over het klantmanagement van SoZaWe. Falen daarin heeft een domino-effect met DSW en andere organisaties. En financieel tot slot: er lijkt sprake te zijn van een behoorlijke doorkijk naar de toekomst. We zullen het nauwgezet volgen. De ambitie om uit de rode cijfers te komen spreekt ons aan en duidelijk is dat dit erg afhangt van de ruimte die de politiek aan DSW wil geven en daar kunnen we als raad dus iets aan doen.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voor de Stadspartij is DSW precies dat wat zich verschuilt achter die afkorting: De Sociale Werkplaats. Daarbij behoren die mensen die zijn aangewezen op werk in die sociale werkplaats voorop te staan. Dat moet een beschutte werkomgeving zijn voor mensen die het tempo van het reguliere bedrijfsleven, waar steeds sneller gewerkt moet worden, niet kunnen bijbenen. Je kunt de beschaving van een stad aflezen aan de manier waarop je omgaat met de zwaksten. Dat is met de zwaksten op onze arbeidsmarkt en dat is met de dieren. Wanneer het college nu stappen zet naar het verzelfstandigen van DSW dan wordt een verkeerde richting ingeslagen naar het idee van de Stadspartij. Het is een belangrijke functie voor ons om juist deze dienst buiten de sfeer van de markteconomie te houden.

Interruptie door mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Waar heeft de Stadspartij gelezen dat het college op weg is de DSW te verzelfstandigen, in het ondernemingsplan dat nu ter discussie ligt?

De heer PRUMMEL: Daar staat het niet, maar ik wil het wel even gezegd hebben.

Mevrouw SCHLEBUSCH: Precies, u zegt maar wat. Het is weer zo.

De heer PRUMMEL: Een tweede is, voorzitter, dat in dit ondernemingsplan als geheel te weinig het karakter van een sociale werkplaats vooropstaat. Er wordt te veel uitgegaan van een quasinormaal bedrijf. Dat is het niet.

Mevrouw SCHLEBUSCH (SP): Ik wil er ook nog even iets van zeggen. De Stadspartij heeft het op de 1-minuut interventies gezegd en we hebben een stem gekregen de vorige keer van de Stadspartij; ze konden niet bij de commissie zijn en ik wil iedere keer wel uitgaan van de goede intenties van de Stadspartij, maar duidelijk is dat ze het ondernemingsplan niet goed gelezen hebben. Er is geen sprake van dat de beschutte arbeidsplaatsen verdwijnen. Er is geen sprake van dat de DSW verzelfstandigd zou worden. En het zou wel prettig zijn als de heer Prummel zijn huiswerk wat beter zou doen. Dat scheelt ons een heleboel gedoe. En anders dan de Stadspartij suggereert, denk ik dat de DSW wel degelijk op de goede weg is. De wachtlijsten zijn nog steeds lang, maar in elk geval worden de mensen nu in het voortraject wel geactiveerd, het werkgebied van de DSW heeft zich verbreed waardoor mensen zich ook inderdaad wat beter kunnen ontwikkelen. En dat de organisatie van de DSW bij re-integratie wordt ingeschakeld is alleen maar goed, zodat we eindelijk van die dure re-integratiebedrijven afkomen en dat het in gemeentehanden blijft.

Wil ik één ding wel zeggen: Iedereen die met een hoop losse flodders schiet, die schiet ook nog wel eens een keertje raak en dat is bij de boutade van de Stadspartij ook wel gebeurd. De Stadspartij die zegt dat het onverdraaglijk is dat mensen bij de sociale werkplaats in loon moeten inleveren en dat vinden wij ook. Als mensen met een handicap zich volwaardig inzetten, dan hoort daar een volwaardig loon bij. En het lijkt erop dat daar op bezuinigd gaat worden, dat wil de commissie van De Vries in elk geval doen. En dat vinden wij ook echt een schandalige bezuinigingsmaatregel. Maar dat is landelijk beleid, mijnheer Prummel. Dus nou stel ik voor dat u zich maar met het landelijke beleid gaat bemoeien. Misschien moet u ook maar naar de Tweede Kamer, want ik begin te geloven dat Groningen wat te klein voor u is.

Interruptie door de heer LUHOFF (D66): Ik wilde mevrouw Schlebusch nog even een vraag stellen, want zij zegt dat niet moet worden ingeleverd op de arbeidsvoorwaarden van medewerkers van de DSW. Ik vind, als je het hebt over de huidige arbeidsvoorwaarden van de huidige medewerkers is het inderdaad zo, maar ze verwijst naar de commissie-De Vries als een soort bezuinigingsmaatregel, maar vindt u het ook niet oneerlijk dat van een heleboel groepen mensen die ook niet de verdien capaciteit hebben om het minimumloon te verdienen, de ene wel in de regeling van de DSW zit en de andere niet? Dat dat veel eerlijker en socialer verdeeld moet worden over de hele doelgroep en niet alleen de DSW-geïndiceerden die op dit moment een veel betere regeling hebben dan andere groepen, Wajongers bijvoorbeeld.

Mevrouw SCHLEBUSCH: Ja, nee, dat ben ik helemaal met u eens. Je kunt twee kanten op redeneren. Je kunt zeggen die andere mensen moeten ook dat krijgen wat ze bij de SW krijgen. Daar zou de SP erg voor zijn. Of je zegt: jonge jonge, wat hebben die van de SW veel gekregen, dus dat moet minder worden, waar wij niet voor zijn. Als mensen zich volwaardig inzetten om met hun capaciteit te werken, verdienen ze een volwaardig loon. Dat blijft ons standpunt en dat geldt dan voor iedereen.

De VOORZITTER: Dit was een interruptie op het betoog van mevrouw Schlebusch, wat eigenlijk al langer dan een minuut was. Dus ik zie nu verschillende mensen die willen interrumperen, dus dat is denk ik niet meer mogelijk. Dus dan is mevrouw De Boer aan het woord, VVD-fractie.

Mevrouw DE BOER (VVD): Nou ja goed, het is misschien wel een stapje op weg naar een meer zelfstandig DSW. Iemand zei: we gaan eigenlijk onze hele gemeentelijke bijdrage afbouwen de komende jaren, wat behoorlijk ambitieus is, eerlijk gezegd. En het is al een keer eerder niet gelukt. Wij steunen de ambities, eerlijk gezegd. We steunen ook de ambities van deze SP-wethouder daarin. Ik bedoel, ik had de SP zes jaar geleden wel eens willen horen als dat uit een andere koker was gekomen zullen we maar zeggen. Maar goed, we steunen de ambities van de wethouder hierin. We zeggen er wel tegelijkertijd bij: het is redelijk ambitieus, we moeten inderdaad zien of het lukt. Het is al een keer eerder geprobeerd en niet gelukt en we willen nog een laatste opmerking maken over de concurrentie met andere bedrijven. Ook daar moet voor worden gewaakt. Toch denk ik dat je wel een gezonde concurrentie houdt. Tot zover.

De heer LUHOFF (D66): Nou, het heeft even geduurd, maar eindelijk ligt er een plan om de gemeentelijke bijdrage aan de DSW naar beneden te brengen. Maar daarmee is de discussie nog niet

afgerond. Dit ondernemersplan vertelt nog niet hoe die tekorten precies teruggebracht zullen gaan worden en dan met name over hoe je de netto opbrengsten van deze dienst zou kunnen begroten. Er is ook nog geen duidelijkheid over de positie van de DSW binnen de gemeentelijke organisatie. Er zijn een aantal redenen genoemd in het ondernemersplan om daar nog eens goed naar te kijken. Maar voor D66 speelt er ook nog een principiële argument een rol. DSW beweegt zich steeds meer op een markt, zo kunnen we lezen en wil ook steeds meer concurreren. Concurreren zonder dat je een echt risico loopt is natuurlijk niet eerlijk, dus ook vanuit dat oogpunt is het goed om nog eens goed naar die positie als gemeentelijke organisatie van de DSW te kijken.

De heer GIJSBERTSEN (GroenLinks): Ik was eigenlijk helemaal niet voornemens om hier nog wat te zeggen, aangezien wij in de commissie deze discussie gehad hebben. En eigenlijk ook omdat het ondernemersplan wat nu voorligt heel erg in lijn ligt met wat we de afgelopen jaren hebben gedaan. Ik hoor nu mevrouw De Boer iets anders zeggen, ik hoor de heer Luhoff ook eigenlijk iets anders zeggen. Mijn beeld is dat wij al jarenlang in dezelfde richting aan het werk zijn. Ik vind het nieuwe ondernemingsplan heel goed in die ontwikkeling passen en als het gaat over de uitgangspunten van het DSW-beleid sluit ik me aan bij de intenties die ook de heer Oost en mevrouw Schlebusch hebben uitgesproken.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Mijn fractie vindt dit in ieder geval een hele verbetering, versie 3.0 van het ondernemingsplan en het laat in ieder geval een stuk minder stof opwaaien en dat is dan zeg maar de winst. Er is wel redelijk creatief omgegaan met sommige aanbevelingen die de Rekenkamercommissie heeft gedaan in een eerder rapport. Dat had misschien nog wel iets nadrukkelijker kunnen landen en dan doel ik vooral op dat trilemma waar het gaat over de productiviteitsdoelstelling, de re-integratiedoelstelling en de sociale doelstelling. Maar zoals gezegd, al een hele verbetering. Wat mij zorgen baart is wel de omvang van de wachtlijsten die gewoon stabiel blijven, ook weer een doorkijkje. Er wordt aan de voorkant hard werk gedaan, maar 325 mensen zijn in de ogen van Student en Stad toch wel aardig veel. Ook waar het gaat om het terugbrengen van de gemeentelijke bijdrage: goed dat daarnaar wordt gekeken. Alleen het was volgens mij de heer Luhoff die zei: we moeten nog maar kijken hoe dat uit de onderbouwing komt, want ik kan nog wel een paar open gaten ontdekken in die verdere onderbouwing. Maar daar zullen we in de toekomst vast wel weer over komen te spreken. Vooralsnog complimenten voor deze aanpak en we wachten rustig af.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan wethouder Verschuren.

Wethouder VERSCHUREN (SP): Er zijn niet veel vragen gesteld, maar toch een aantal punten genoemd. Op een paar daarvan wil ik even ingaan. Ik ben het heel erg eens met de heer Gijsbertsen dat hier eigenlijk weinig nieuws in staat. Ook fracties die zeggen dat we nu gaan proberen om die bijdrage van de gemeente omlaag te brengen, die zitten er ook naast. Dat zeggen we al jaren lang, dat dat het streven is en we zeggen er ook al jarenlang bij dat dat alleen maar heel langzaam kan gaan, vooral ook omdat de loonkosten heel erg hoog zijn. De loonkosten in verhouding ook tot de landelijke subsidie die we krijgen. Dus ook wat dat betreft dat we dit langzaam af gaan bouwen, daar zit ook niks nieuws in.

Interruptie van de heer LUHOFF (D66): De wethouder geeft nu aan dat het college al heel lang bezig is om de tekorten bij de DSW terug te brengen, maar ik lees toch in het collegeprogramma dat u dat voor de afgelopen vier jaar, en dit jaar voor het laatste jaar, helemaal geen probleem vond dat die tekorten er waren en ik zie nu pas een ondernemingsplan waarin die ambitie daadwerkelijk staat vertaald.

Wethouder VERSCHUREN: Dat is heel logisch, want vier jaar geleden konden wij al becijferen op basis van het personeelsbestand en op basis van de loonkosten dat het deze periode niet of nauwelijks zou lukken om de loonkosten omlaag te brengen. Dus dat dat er in het vorige ondernemingsplan niet in zat en dat we in 2006 gezegd hebben: we gaan voor vier jaar lang er een plus bovenop doen op de gemeentelijke bijdrage, dat was heel logisch. En we konden ook vier jaar geleden al wel becijferen dat het na 2010 langzaam beter zou gaan en dat zeggen we nu ook en we vullen dat nu ook met cijfers in omdat we nu een ondernemingsplan 2010-2014 maken. En verder, er zit ook een berekening bij. Dat is geen echte onderbouwing in de zin van dat we kunnen zeggen hoeveel we uit elk bedrijf en met welke partner we in zee gaan, maar wel een overzicht van hoe we stapsgewijs die bijdrage kunnen verlagen. Dat financieel overzicht, voor zover we dat kunnen maken, zit er nu ook bij.

Even nog een paar opmerkingen over de bijdrage van de Stadspartij en dan ook even de schriftelijke bijdrage die uitgedeeld werd. Sociale werkvoorziening en alle ontwikkelingen daarin is een heel moeilijk thema. En ik waardeer het dat de heer Prummel als zijnde geen lid van de raadscommissie Werk en Inkomen, die nooit aan die debatten meegedaan heeft, toch visie daarop wil geven. Maar als raadslid heb ik ook wel eens in debatten gezeten waarvan ik dacht van: hier weet ik het fijne niet van, eigenlijk zit ik hier niet goed genoeg in. Wat ik dan altijd deed was mij wat op de vlakte houden en geen heel grote woorden gebruiken. Wat u doet is duidelijk maken dat u er eigenlijk helemaal niks van begrepen hebt en dat is jammer. Dat maakt het debat niet zinvoller. Ik wil u graag eens een keer bijpraten over hoe het zit in de sociale werkvoorziening, want dat is totaal anders dan wat u – zeker in uw schriftelijke bijdrage – naar voren gebracht heeft.

Als laatste: Van een verzelfstandiging is geen enkele sprake. We zeggen nadrukkelijk dat we gaan kijken naar de positie van DSW binnen de gemeentelijke organisatie. Dat sluit verzelfstandiging uit, maar hoe we precies de lijnen gaan leggen in de toekomst, daar gaan we naar kijken en daar komen we nog met u over te spreken.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Ik dank de wethouder voor zijn advies. Ik heb mij met deze discussie bemoeid omdat de positie van mensen bij de sociale werkplaats mij en mijn fractie zeer aan het hart gaat. Natuurlijk gaat het ons allen aan het hart. Daarom kon ik het niet zo maar laten passeren. Ik ben bang dat in deze steeds killere en hardere maatschappij juist deze mensen vaak het kind van de rekening zijn, zeker wanneer uit Den Haag op een dergelijke manier wordt geregeerd. De Stadspartij heeft daarom heel duidelijk een standpunt willen innemen waarin deze mensen worden beschermd en uw uitnodiging om daar samen nog eens over te praten neem ik graag aan.

De VOORZITTER: De wethouder is door zijn tijd heen en u ook, helaas.

Dan neem ik aan dat u kennisneemt van de brief zoals het college die aan u heeft gestuurd. Dan gaan we naar agendapunt 7c.

7c. Belastingtarieven 2010 (nr. 554)

Wie wil daarover het woord? De heer Van Keulen.

De heer VAN KEULEN (VVD): We hebben het al vaker gezegd, in de commissie ook: wij maken ons zorgen over de hoogte van de logiesbelasting, zoals we die nu vaststellen. We zijn bang dat de stad zichzelf uit de markt prijst. Als je kijkt naar de tarieven in de omliggende gemeenten steken we er toch wel met kop en schouders bovenuit. We vinden dat jammer. We denken ook niet dat het nodig is. We zijn er eigenlijk ook gewoon tegen. Ik zou daar graag een reactie op willen van de wethouder en ook hoe zij vindt dat deze tarieven zich verhouden tot de omliggende gemeenten.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): De Stadspartij was over één punt hier ontevreden en dat is dat men digitale pagina's informatie even zwaar voor hetzelfde bedrag wil gaan verstrekken als kopieën op papier. Dat lijkt de Stadspartij in strijd met ons beleid waarin wij duurzaamheid als gemeente bepleiten. De Stadspartij zal daarom een motie indienen over het stimuleren van digitale informatievoorziening.

Motie (1) van de Stadspartij:

Motie stimuleren digitale informatievoorziening.

“De raad van Groningen in vergadering bijeen op 16 december 2009, besprekende de belastingtarieven 2010,

Constaateert:

- dat het tarief voor het verstrekken van een digitale pagina in de Legesverordening gelijkgesteld is aan het tarief voor het verstrekken van een kopie op papier, namelijk €0,35;
- dat het uit het oogpunt van duurzaamheid beter is om gevraagde informatie digitaal te verstrekken.

Verzoekt het college:

Het digitaal aanvragen van informatie te stimuleren door deze vorm van informatievoorziening van een lager tarief te voorzien dan de voorziening middels papieren kopieën.

En gaat over tot de orde van de dag.”

Robert Prummel
Stadspartij

De VOORZITTER: Deze motie maakt deel uit van de beraadslagingen. Anderen nog die het woord willen voeren? Is het college in staat om ook meteen op de motie te reageren?

Wethouder DEKKER (GroenLinks): Eerst past me even excuses aan de heer Prummel, want hij had eigenlijk een vraag aan het college gesteld en ik had hem toegezegd die schriftelijk te beantwoorden. Dat hebben we gewoon niet gedaan. Dus dat is niet netjes. Bij dezen dan maar even. U had de vraag gesteld: goh, waarom stimuleert u eigenlijk niet het scannen van informatiemateriaal, want dat is toch groener? Nu heb ik het wel even na laten gaan, maar ook is het zo dat als je informatie scant, daar natuurlijk ook nog steeds kosten aan verbonden zijn. Die brengen we dan vervolgens ook in rekening. Overigens hebben we daar wel een minimum tarief in. Alles wat beneden de 10 euro is brengen we over het algemeen niet in rekening. Wat u eigenlijk zegt, en dat heb ik ook vanochtend ook met de desbetreffende medewerker gewisseld, is wel een interessante vraag, want uw achterliggende vraag is feitelijk: in hoeverre kun je met je tarifiering ervoor zorgen dat er minder gebruik wordt gemaakt van papier? Op zich ben ik wel bereid om daar eens wat navraag naar te doen en u daar binnenkort over te informeren. Ik aarzel even om een tijdstip te noemen omdat we het heel druk hebben met een aantal zaken, maar u heeft een interessante vraag. Die interessante vraag gaan we gewoon uitzoeken en daar gaan we u nader over informeren. Ik stel voor dat we de huidige tarifiering even laten zoals die is en uw vraag gewoon meenemen en ik kom daar in het eerste kwartaal nader op terug. Dan vervolgens de heer Van Keulen, de verhoging van de logiesbelasting. Eigenlijk is het geen verhoging. Althans het is geen reële verhoging in de zin van. Wat we met de logiesbelasting doen is in feite wat we een aantal jaren geleden gewoon met de ondernemers hebben afgesproken. We hebben altijd zeg maar de nominale compensatie. Die wordt verrekend in het tarief. Met de reguliere tarieven doen we dat gewoon jaarlijks. De hoteliers hebben destijds gezegd: dat hebben we liever niet, want dan moeten we jaarlijks ook onze tarieven gaan aanpassen. Dus we hebben afgesproken, dat was destijds nog wethouder Schuiling, dat we eenmaal in de drie jaar die tariefsverhoging in een keer effectueren. En dat doen we in feite bij dezen. Dus in die zin continuering van gangbaar beleid, alleen maar nominale compensatie. Prijzen we ons uit de markt? Nee. Is het nog een geloofwaardig tarief? Ja. We houden dat in de gaten, sowieso bij al onze tarieven. Je kunt natuurlijk ons niet altijd vergelijken met wat kleinere gemeenten. We hebben een mooi cultureel aanbod en daar hoort ook een zekere logiesbelasting bij. En zoals u weet gaat een groot deel van de logiesbelasting onder andere naar de financiering van cultureel Marketing Groningen. Dus het vindt ook weer zijn plek bij diegenen die dat moeten financieren. Dus ik ontraad een verlaging van de logiesbelasting.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Gezien de nog beperkte levensduur van het huidige college zou ik het toch erg plezierig vinden om bijvoorbeeld begin februari antwoord te krijgen op de vraag die ik aan de wethouder stel in de motie. Zou dat mogelijk zijn?

Wethouder DEKKER: Ik heb toch wel een redelijk lange levensduur hoop ik. Laten we daar vooralsnog maar even van uitgaan. Maar zover ik in het volgende college niet zit, is er altijd een continuïteit in het bestuur en dat houdt zich aan toezeggingen van de raad en daar kunt u van op aan gaan. Ik doe een toezegging en ik of mijn opvolger gaat hem gewoon uitvoeren. Ik wil nu niet een datum stellen van 1 februari. Ik zal serieus naar uw vraag kijken maar wil ook serieus rekening houden met de afdeling Middelen. Dus wij komen daar in het eerste kwartaal nader op terug.

De VOORZITTER: Goed. Dan begrijp ik dat de motie wordt ontraden door het college en zou ik u voor willen stellen om tot stemming over te gaan.

De heer VAN KEULEN (VVD): Voorzitter, een stemverklaring, is daar ruimte voor?

De VOORZITTER: Over de motie? Of over wat als voorstel is voorgesteld?

De heer VAN KEULEN: Over het voorstel.

De VOORZITTER: We gaan eerst over de motie stemmen. Wie steunt deze motie? De Stadspartij en D66. Alle anderen niet, waarmee de motie (motie nummer 1) is verworpen.
Dan het voorstel, de behoefte van de heer Van Keulen aan een stemverklaring.

De heer VAN KEULEN (VVD): Wij maken een andere inschatting wat betreft de concurrentiepositie van de stad en dus worden wij geacht tegen punt 2 van dit voorstel te hebben gestemd.

De VOORZITTER: Wie steunt dit voorstel? Wie steunt het voorstel zoals dat aan u is voorgesteld? Het voorstel wordt door alle partijen gesteund. De VVD wordt geacht tegengestemd te hebben als het om punt 2 gaat.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, ik constateer dat er iets gek is gegaan met die motie van zojuist. Die motie is namelijk niet door ons gesteund, gezien de toezegging van het college, maar nu lijkt het erop alsof wij die toezegging van het college niet steunen. Dus ik zou willen uitspreken: het gaat een beetje gek.

Wethouder DEKKER: Volgens mij vindt een deel van de raad het niet nodig om over een motie te stemmen waar al een toezegging op gedaan is. Zo zie ik een beetje het tegenstemmen van de raad. Weest u niet bang mijnheer Prummel. Ondanks dat de meerderheid van de raad uw motie afwijst; mijn toestemming, dat heb ik net gezegd, houdt stand. Ik of mijn opvolger zorgt dat u daar een A4'tje over krijgt.

De VOORZITTER: En daar hoeft ook mevrouw Jongman niet bang voor te zijn, die stelde het aan de orde.
Dan gaan we naar agendapunt 7d.

7d. Jaarprogramma Duurzaamste Stad 2010 (nr. 567)

De heer SETON (CDA): Het jaarprogramma is in grote delen helder ook in de commissie uitgebreid behandeld. Op twee punten is de inzet van het college ons nog niet helemaal duidelijk, vandaar deze 1-minuut interventie. In het ene punt gaat het erover dat er heel veel voorstellen worden gedaan voor de gemeente zelf of andere instanties, maar dat wij onder andere in een symposium over duurzaamheid ook te horen hebben gekregen dat de meeste winst voor duurzaamheid is te behalen als de mensen in de stad duurzamer worden. En de vraag in de commissie ging erover of de gemeente het daar ook mee eens is. Is de wethouder het daarmee eens en gaat zij ook stappen ondernemen in de sfeer van communicatie, informatie om juist op dat aspect te investeren?

Het tweede punt gaat over monitoring, een vast punt van het CDA als het over duurzaamheid gaat. Ook in dit plan staan er heel veel projecten. De meeste daarvan kunnen wij volledig steunen, alleen wij zijn wel benieuwd hoe die projecten zich in de praktijk gaan vormen en wat de effecten daarvan zullen zijn. Wij zijn er een voorstander van om tussentijds te monitoren, dat je dus in de gaten houdt hoeveel effect zo'n project heeft, zodat je kunt bij sturen. Dat lijkt ons sowieso een verstandige zet bij zo'n programma. Aan de andere kant zit er ook nog een aspect van bezuinigingen aan. In 2011 wordt het allemaal wat ingewikkelder, dan moeten er moeilijke keuzes worden gemaakt. Ik zou dan graag willen weten voor welk duurzaamheidsproject ik in ieder geval pal moet gaan staan om te voorkomen dat dat in de bezuiniging weggestreept wordt en dat zijn dan natuurlijk de projecten waarvan het effect en het rendement zich in de praktijk hebben bewezen of op basis van informatie aan de raad is gebleken. Vanuit die twee insteken ben ik benieuwd hoe het college tegen die monitoring aankijkt.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Ik kan mij volledig aansluiten bij dat tweede punt dat de heer Seton zojuist heeft gemaakt. Er staat enorm veel op stapel, enorm veel goeds ook, maar de middelen zijn niet onbeperkt. Voor 2010 gaat het nog, maar daarna is het een groot leeg gat waar het gaat om de incidentele middelen die eerder door de raad beschikbaar zijn gesteld. Op dat punt wil ook graag Student en Stad prioriteiten leggen, ook tussentijds kunnen kijken op welke punten moet worden bijgestuurd. Dus op dat punt sluit ik me van harte aan bij de vraagstelling van de heer Seton.

De VOORZITTER: Ik geef het woord aan wethouder Visscher.

Wethouder VISSCHER (SP): De heer Seton vraagt namens het CDA aandacht voor participatie: betrekken van burgers en bedrijven. Op zijn vraag of ons college dat ook belangrijk vindt is het antwoord volmondig 'ja'. Dat vinden wij heel erg belangrijk. We hebben een aantal zaken concreet genoemd in hoofdstuk 4.6 van het programma. Maar, mijnheer Seton, we doen dat op heel veel andere manieren. We proberen met alle projecten zoveel mogelijk partners erbij te betrekken, mensen ook te informeren en mensen ook te ontzorgen wanneer ze iets willen doen. Een heel belangrijk werkwoord is het 'speuren': we kijken ook echt rond naar initiatieven die er zijn, want ik denk dat het heel belangrijk is dat we aansluiten bij initiatieven die burgers en bedrijven zelf al nemen. Een mooi voorbeeld is denk ik Hoogkerk, waar echt wijkbewoners, scholen, een corporatie, ondernemers, waar iedereen de handen ineen heeft geslagen en die zeggen: wij willen wat. En dan komen we naar ze toe en we faciliteren ze met kennis, met deskundigheid en soms ook met financiën of wat organisatiekracht.

Eenzelfde voorbeeld: het evenement Noorderzon, wat afgelopen jaar ineens de omslag heeft gemaakt van 'wij willen duurzaam bezig zijn'. Heel veel creativiteit, wij proberen dat wat te ondersteunen en te faciliteren. En zo zijn we almaar op zoek.

Heel bemoedigend vind ik ook de competitie 'Duurzaamste Ondernemer', waar dit jaar veel meer aanmeldingen voor zijn binnengekomen dan in het verleden. Dus het begint zich ook wat rond te spreken. En wij zijn ons ook terdege bewust dat we het nooit zullen redden als we het in ons eentje doen. Daarom zijn we nu ook heel diepgaand in gesprek, samen met bedrijven en met kennisinstellingen uit de stad, om te kijken hoe we die groeiomslag maken naar veel meer duurzame energieproductie ook in onze stad. Daar zijn we heel intensief mee bezig en daar zullen we uw raad ook heel binnenkort verder over informeren.

Een laatste belangrijk punt is: Wat ik op vraag 1 zou willen zeggen, dat is: het ontzorgen van mensen willen we ook heel erg doen met het duurzaamheidscentrum wat laagdrempelig is, waar je binnen kunt lopen. Als je iets wilt, kun je informatie krijgen.

De tweede vraag ging over monitoring. Wij zijn bezig, u weet het ook, met te kijken hoe we een goede monitor Duurzaamste Stad kunnen maken. Afgelopen jaar de eerste proeven. Dit jaar proberen we hem verder te vervolmaken, ook zeker bedoeld als instrument om te kijken van wat helpt qua energiedoelstelling, qua duurzaamheidsdoelstelling en natuurlijk ook qua financiële middelen. En dat grote zwarte gat waar de heer Antuma het over had, nou ja, dat zal met de begroting 2011 natuurlijk onderwerp van gesprek zijn.

De VOORZITTER: U moet nu echt afronden.

Wethouder VISSCHER: Ik had nog een mooie zin.

De VOORZITTER: Die is er niet meer, helaas. Kunt u tot vaststelling van het jaarprogramma overgaan? Er is een stemverklaring vooraf.

De heer SETON (CDA): Wij hadden van die monitoring een punt gemaakt en we hadden ook een motie achter de hand. Ik hoor nu van de wethouder dat de monitor van 2009 gaat dienen als basis voor 2010 en dat u ook bereid bent om die bijsturing te gaan doen. Dat was voor ons het punt. Bezuiniging hebt u nog niet genoemd, maar ik ga ervan uit dat ook dat daarvoor gebruikt kan worden en dat u de raad daarover informeert, dus wij kunnen instemmen met het jaarprogramma.

De VOORZITTER: Dan gaan we tot stemming over. Geldt dat voor de hele raad?

De heer ANTUMA (Student en Stad): Ik wou me graag volledig aansluiten bij het CDA.

De VOORZITTER: kan dan tot vaststelling worden overgegaan? Dat is het geval. Met steun van iedereen vastgesteld.

8. Discussiestukken

8g: Structuurvisie Wonen 2010-2010 ('Kwaliteit van Wonen') (nr. 579)

De heer SPAKMAN (PvdA): De stad heeft altijd baat gehad bij een goede visie op wonen. Goed voor alle mensen, arm of rijk en in ongedeelde wijken. En de Partij van de Arbeid heeft daar traditioneel het voortouw in genomen. Wethouder Eltjo Rugge, de Groningse Wibaut zeg maar, die bouwde tussen 1924

en 1942 wijken als het Oosterpark, de Grunobuurt, Helpman en de Korrewegwijk. En in de zeventien jaar tussen 1945 en 1962 was het mevrouw A.C. Jansen die aan zet was. Zij pakte de woningnood aan in het naoorlogse Groningen. Dat was trouwens de eerste vrouwelijke wethouder van een grote stad. Ook daarin heeft de Partij van de Arbeid wel haar sporen verdiend.

En na mevrouw A.C. Jansen werd deze sociaaldemocratische traditie op volkshuisvesting doorgezet door echte doeners als Max van den Berg, Yfke Gietema en Willem Schmink.

Interruptie door de heer VAN DER WILT (D66): Voorzitter, zou ik even mogen opmerken dat behaalde resultaten uit het verleden geen garantie bieden voor de toekomst?

De heer SPAKMAN: Visie hebben en doorpakken, dat is een traditie. Dat is eigenlijk de rode draad. Voorzitter, mooier kan ik het eigenblijk niet zetten; de rode draad. Jan Shaeffer zei het al: 'In geouwehoer kun je niet wonen', mijnheer Van der Wilt.

De Partij van de Arbeid is daarom blij met het woonbeleid van dit college. De bouwproductie die halverwege dit decennium nog stagneerde is weer volop aan de gang. De stad groeit en Groningen is een van de meest aantrekkelijke steden om in te wonen. Maar tijden veranderen en daarom is het goed dat de stad zijn woonbeleid herijkt. We zien gelukkig wel dat de fundamentele uitgangspunten overeind blijven: prettig wonen in ongedeelde wijken en met voldoende keus voor iedereen, ongeacht leeftijd of portemonnee. En dat in een compacte stad. Dat is dus gebleven. Maar de nieuwe Woonvisie kent ook wat wijzigingen. De Partij van de Arbeid is het erg eens met meer nadruk op kwaliteit in plaats van louter productiegelaten. Dat past bovendien heel mooi in ons beeld van de Duurzaamste Stad. Zo is het mooi dat we extra energiezuinige woningen bouwen in Achter de Reitsdijk en dat er straks geheel energieneutrale woningen komen in Meerstad. Maar ook de bestaande woningvoorraad verdient natuurlijk kwaliteitsverbetering. Het college zet miljoenen in op energiebesparing in de sociale sector. Hulde, want zo was onze motie ook bedoeld en daar zijn we trots op. Maar we missen nog eigenlijk een visie op het stimuleren van energiebesparing in de particuliere sector. Natuurlijk, het duurzaamheidscentrum kan straks bezocht worden, maar wat de Partij van de Arbeid betreft mag het stimuleren van energiebesparing in de particuliere sector wel wat steviger. Verder is het goed om de consument wat meer te betrekken bij hoe en waar wordt gebouwd en welke voorzieningen in de buurt. De Woonvisie onderscheidt daarin eigenlijk twee woonmilieus: groenstedelijk en centrumstedelijk. Voor dat laatste is er dan het concept van de laagbouw en dat spreekt ons zeer aan, want het staat namelijk voor kwaliteit in de compacte stad. Prima. Zeker nu de hausse in de appartementen voorbij lijkt.

Tegelijkertijd groeit de stad. En die groei moeten wij wel accommoderen. We blijven zo'n zeshonderd tot duizend woningen per jaar nodig hebben, naast nog eens een keer de herstructurering die zo'n driehonderd tot vierhonderd woningen is. En doorstroming blijft cruciaal in de woningmarkt. Dus we moeten werken aan voldoende starterswoningen. En misschien krijgen we ook nog wel te maken met vestigers vanwege de krimp in het noorden en oosten van de provincie. Volume dus, daar valt niet aan te ontkomen.

Interruptie door de heer VOGEL (CDA): Voorzitter, ik zou de heer Spakman een vraag willen stellen. Hij zegt in één zin 'starterswoningen'. Nu is ook bekend dat veel van die starterswoningen onttrokken worden aan de bestaande woningvoorraad. Het gaat om bestaande starterswoningen. Wat vindt u daarvan?

De heer SPAKMAN: Daar kom ik op terug in de rest van mijn verhaal.

Daarnaast hebben we ook op middellange termijn, ik heb het dus over volume, duizenden extra woningen nodig voor onze studenten. Daar komen wij in februari nader over te praten, maar in ieder geval lijkt het ons essentieel dat er nieuwbouw gepleegd moet worden. De Woonvisie heeft het over ruim vierduizend tot aan 2015. Dat is een hele opgave, maar niet onmogelijk. En de Partij van de Arbeid wil dit bij voorkeur in de stad en geen campus s'il vous plaît. Want: studenten in de stad. Ja, dat is Gronings en dat hoort bij ons. Waar zo'n reis naar Utrecht al niet goed voor is.

Voorzitter, de Partij van de Arbeid maakt zich in toenemende mate zorgen over de verkoop van gezinswoningen door corporaties. Het is natuurlijk een gemakkelijke manier om aan geld te komen en weer te investeren voor corporaties en het kan ook bijdragen aan een meer gezonde verhouding tussen huur en koop in een wijk, maar we moeten niet doorschieten. Want het zorgt er namelijk ook voor dat de beschikbaarheid van goedkope woningen, voor gezinnen bijvoorbeeld, onder druk komt te staan en de wachttijden zijn al zo lang. Dertien jaar. Bovendien verkleint het de mogelijkheid, soms ook in goed lopende wijken zoals het Hoornsemeer, voor mensen met een kleine portemonnee, ook mooi te wonen.

Dat gaat trouwens ook om huurappartementen. En het is natuurlijk niet de bedoeling om dit maatschappelijk kapitaal in een paar jaar om zeep te helpen door het allemaal maar snel te verkopen. Dat moeten we niet doen.

Dat fenomeen beperkt zich trouwens niet alleen tot de veertien NLA-wijken. Misschien is de Hoornsemeer wel het beste voorbeeld van wat de Partij van de Arbeid daarbij voor ogen heeft. Wonen op een mooie locatie en voor iedereen bereikbaar.

Interruptie door de heer PRUMMEL (Stadspartij): Zou ik de heer Spakman een vraag mogen stellen? U zegt terecht: corporaties, verkoop niet te veel, maar bent u zich ervan bewust dat wij als gemeente een heel groot beslag leggen op de investeringsruimte van de corporaties? En dat corporaties op enigerlei wijze geld moeten genereren?

De heer SPAKMAN: Ja, daar ben ik mij van bewust. Dat heeft u ook gehoord in mijn woordvoering als u goed heeft geluisterd.

Voorzitter, wij willen het college oproepen om de verkooppraktijken te beperken. Dat kan in afspraken met corporaties, en dat zijn natuurlijk wel onze gewaardeerde partners in het vormgeven van de stad. En we vragen het college om met de corporaties meer in te zetten op nieuwbouw van sociale huurwoningen voor gezinnen. En ik zal daar zo meteen een motie over indienen.

Tot slot voorzitter, volkshuisvesting en sociaaldemocratie zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. De lijn van Eltjo Rugge tot aan Frank de Vries is 85 jaar lang, 85 jaar lang volkshuisvesting vanuit een sociaal hart. Door die consistente lijn hebben we van Groningen een van de beste steden gemaakt om in te wonen. De Woonvisie 'Kwaliteit van Wonen' is wat mijn fractie betreft dus een prima kompas voor het komende decennium. Een voortzetting van onze volkshuisvestelijke traditie, heel Gronings, maar met een aangepaste strategie waar deze tijd om vraagt.

Interruptie door de heer PRUMMEL: Voorzitter, nogmaals komt de PvdA met het idee dat de corporaties flink moeten investeren. Maar dan moet ik de vraag toch wel prangender stellen: hoe moet dat betaald worden wanneer diezelfde corporaties niet onroerend goed van de hand kunnen doen?

De heer SPAKMAN: Ik denk niet dat het verstandig is dat we nu echt in detail ingaan op de financieringsmogelijkheden die de corporaties hebben. Er zijn andere mogelijkheden om te financieren dan vanuit de verkoop van bestaande voorraad. Nogmaals, daar gaan we wat mij betreft nu niet verder op in.

Maar ik wil wel uiteindelijk mijn slotwoord uitspreken, voorzitter. En dat is dat de Partij van de Arbeid om redenen die zonet zijn aangegeven van harte instemt met deze Woonvisie.

Interruptie door de heer DE HAAN (GroenLinks): Voorzitter, ik had nog een vraag voor de heer Spakman. U noemt een paar keer het woord volkshuisvesting en de volkshuisvestelijke traditie van de Partij van de Arbeid en ik denk ook dat u daar een goed punt mee heeft. Maar het is u misschien niet opgevallen, maar het woord volkshuisvesting komt bijna niet voor in de Woonvisie. Betreurt u dat ook niet?

De heer SPAKMAN: Of ik dat betreurt? Ja, je kunt het erin doen. Het is een traditie die ik nu weer in deze woordvoering naar voren haal en ik kan zeggen jammer dat het er niet in staat.

De VOORZITTER: En heeft u dan uw punt gemaakt, mijnheer De Haan?

De heer DE HAAN: Ik zal daar straks nog iets over zeggen.

De VOORZITTER: Doet u dat. Mevrouw De Boer.

Mevrouw DE BOER (VVD): Dank u wel, voor de samenvatting van de Woonvisie en de historische uiteenzetting zeg maar, maar ik hoor de Partij van de Arbeid eerlijk gezegd de laatste tijd ook meer een punt maken over burgerparticipatie. Net zo goed als zeg maar volkshuisvesting als woord er kennelijk niet in voorkomt, is dat toch een beetje een breuk met het verleden, mijnheer Spakman. Maar hoe denkt u eigenlijk over burgerparticipatie, want daar heb ik u niet over gehoord?

De heer SPAKMAN: Ik heb letterlijk gezegd: het is goed dat de consument meer en beter wordt betrokken als het gaat over hoe en waar wordt gebouwd en met welke voorzieningen in de buurt. Die betrokkenheid van die woonconsument is een belangrijk punt. Dat staat in de Woonvisie heb ik letterlijk gezegd.

De VOORZITTER: Nog even de motie (motie nummer 2, PvdA), die ook nog getekend moest worden, met het verzoek aan het college bij onderhandelingen over het vervolg van het Nieuw Lokaal Akkoord in te zetten op forse nieuwbouw (met netto toename) van eengezinswoningen in de sociale sector; realisatie van deze nieuwbouw gespreid over de stad en terughoudendheid bij de verkoop van eengezinshuurwoningen in de sociale sector.

Dan is het woord aan mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Een goede en betaalbare woning waarin je zo lang mogelijk zelfstandig kunt blijven wonen, met goede voorzieningen in een veilige en schone buurt. Dat zijn de belangrijkste wensen die de SP heeft op het gebied van wonen. De ruimte die we hebben is schaars en we zullen die zuinig en eerlijk moeten verdelen. Huizen zijn voor veel mensen onbetaalbaar geworden, vooral voor jongere mensen met een laag inkomen, terwijl mensen met volop geld volop steun krijgen van deze regering. Voorzitter, in vrijwel heel Nederland en ook in Groningen is betaalbare woonruimte zo schaars, dat een vorm van overheidsbemoeienis noodzakelijk is. Daarmee kom ik op het punt van de verdeling van de sociale huurwoningen. De verdeling zou wat ons betreft gebaseerd moeten zijn op objectieve maatstaven, zoals wachttijd, inkomen en omvang van het huishouden. In het Groningse model van de woonruimteverdeling is wachttijd natuurlijk een heel belangrijke factor. Met betrekking tot het inkomen is het nu juist zo dat je, ongeacht de hoogte daarvan, in aanmerking kunt komen voor een sociale huurwoning. Nieuws en winst is dat de SP bij onze wens om inkomensgrenzen te stellen, geholpen wordt door Brussel en minister Van der Laan. Want ten minste 90% van de huurwoningen met een huur beneden de maximale toeslaggrens moet in de toekomst bij het vrijkomen worden toegewezen aan huishoudens met een inkomen tot 33.000 euro. En dat is circa 43% van de Nederlandse huishoudens. Beginnende politiemannen of -vrouwen, onderwijzers en verpleegkundigen vallen binnen die grens. En wij vinden dat gemengde wijken te verkiezen zijn boven wijken met een eenzijdige bevolkingssamenstelling. Daarom moet ook voorkomen worden in de toekomst dat sociale huurwoningen in populaire wijken buiten bereik raken van mensen met een laag inkomen. En nieuwbouw in wijken met veel koophuizen moet bij voorkeur plaatsvinden in de sociale sector. Tot nu toe is het zo dat woningzoekenden met een flink aantal opgebouwde wachtpunten zo in aanmerking kunnen komen voor een sociale eengezinshuurwoning, of ze nu alleen in die woning gaan wonen of met zijn tweetjes. En wij vinden dat we in de toekomst dat anders moeten doen. Dit soort woningen wordt alleen nog toegewezen, als het aan ons ligt, als er sprake is van minimaal drie personen. En ik dien daarover, samen met het CDA, een motie (motie nummer 3) in.

Gezinnen hebben het moeilijk om geschikte woonruimte in onze stad te vinden. De schaarste is nog niet afgenomen en nieuwbouw en doorstroming werpen nog onvoldoende vruchten af. De wachttijd is inmiddels opgelopen tot dertien jaar. Alhoewel, dat weten we niet helemaal zeker, maar dat is gebaseerd op een uitspraak van het college, in antwoord op schriftelijke vragen van mijn partij.

Sociale huurwoningen worden verkocht door corporaties en worden dus aan de voorraad onttrokken. Daarover dien ik ook een motie in (motie nummer 4) met het CDA. Ik zal u even uitleggen wat het verschil is met de motie van de PvdA.

Wij zijn allereerst hartstikke blij dat de PvdA na al die jaren er nu eindelijk van overtuigd is dat je sociale huurwoningen niet zomaar moet verkopen en dus niet zomaar moet onttrekken aan de voorraad. En de heer Spakman gaf net aan: we moeten ook niet doorschieten en de beschikbaarheid voor mensen met een laag inkomen komt onder druk te staan. Nou, nogmaals, wij zijn blij dat na al die jaren dat wij dit punt hier in de raad maar ook daar buiten naar voren hebben gebracht, u ook overtuigd hebben.

Voorzitter, al eerder hebben wij aangegeven dat de leegstand die tien jaar geleden verwacht werd, is uitgebleven. En toch heeft de heer Spakman een deel van de PvdA-traditie overgeslagen, want de rampenscenario's die tien jaar geleden werden voorspeld, vooral door PvdA-wethouder Willem Schminck, ze zijn gelukkig niet uitgekomen. Sociale volkshuisvesting was voor veel mensen vanaf 1997 vooral de sloopdrift van de gemeente. Het gevolg was dat de wachttijden de pan uit rezen, er onvoldoende aandacht was voor onderhoud en renovatie. En gelukkig is met dit college, en misschien wel juist onder de invloed van de SP, die sloopdrift van jaren geleden verdwenen.

Interruptie door de heer DE ROOIJ (PvdA): Even een vraag aan mevrouw Van Gijlswijk, die duidelijk weer in de ouderwetse SP-verkiezingsretoriekmethode staat. Is het u opgevallen, mevrouw Van Gijlswijk dat er bijvoorbeeld in Vinkhuizen of Paddepoel iets ten goede veranderd is? Of is u dat finaal ontgaan? U praat over één onderdeel van het volkshuisvestingsbeleid, het slopen van oude en slechte woningen. Dat daar wat anders voor in de plaats is gekomen, dat ontgaat u. Dat de mensen die daar nog zitten in zo'n sociale huurwoning een beter...

Mevrouw VAN GIJLSWIJK: Voorzitter, dit gaat ten koste van mijn spreektijd. Ik zal de heer De Rooij beantwoorden...

De VOORZITTER: Ik zorg wel dat hij zijn zinnen af kan maken, hoe zeer dat ook...

Mevrouw VAN GIJLSWIJK: Het is mijn spreektijd...

De VOORZITTER: Ik weet het...

De heer DE ROOIJ: Ik vind dit trouwens een bijzondere hebbelijke houding voor een SP'er, maar dit terzijde. Er is wel wat anders gebeurd en u had het ook over leefbare wijken. U haalt er één onderdeel uit, u versimpelt daarmee de realiteit en dat siert u niet.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK: De realiteit is, mijnheer De Rooij, dat door de sloopdrijf van al die vorige colleges waar de SP toen nog niet in zat, er zoveel sociale woningen aan de voorraad zijn onttrokken, dat nu onder andere al die gesloopte eengezinswoningen, daardoor is die wachttijd opgelopen tot dertien jaar. Ik wijs u alleen op de gevolgen van de beslissingen die destijds zijn genomen. Natuurlijk hebben die beslissingen ook positieve gevolgen, maar mijn laatste zin in dit blokje was dat het ons goed lijkt om, in tegenstelling tot wat nu in de Woonvisie staat, elk jaar te beginnen bij het Nieuw Lokaal Akkoord, eerst te kijken of er nog een sloopopgave in deze stad nodig is de komende jaren en niet zoals nu in de Woonvisie staat 'we doen het net zoals in 1997'. Dat punt wilde ik maken. En als ik het goed begrepen heb dient GroenLinks daar heel misschien wel een motie voor in en dan kan ze rekenen op onze steun.

Voorzitter, het is belangrijk dat de Nederlandse woningen gezond, veilig, milieuvriendelijk en energiezuinig zijn. Om financiële redenen en uit oogpunt van duurzaamheid is het van het grootste belang dat woningen goed geïsoleerd zijn. Vooral sociale huurwoningen waarin veelal mensen met een laag inkomen wonen zijn dat nu niet. En over het aantal te isoleren woningen per jaar moeten afspraken gemaakt worden tussen corporatie en gemeente. En wij steunen ook de maatregelen die in de Woonvisie aangekondigd worden.

Voorzitter, ouderen willen heel erg graag zo lang mogelijk in hun eigen wijk en in hun eigen woning blijven wonen.

Interruptie door de heer DE HAAN (GroenLinks): Mevrouw Van Gijlswijk had het over energiebesparing bestaande bouw en ze steunt de ambitie. Ik heb ook uw verkiezingsprogramma gelezen. Dat gaat veel verder. Volgens mij moeten alle sociale huurwoningen binnen tien jaar op energielabel C komen. Hoe wilt u dat financieren?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK: Ik heb dat ook gelezen, mijnheer De Haan. U stelt mij nou zo'n concrete vraag. Kijk, de Woonvisie is een visie over hoe men, wanneer, 2015, ervoor moet staan. Oh, 2020. In ons verkiezingsprogramma staat inderdaad dat in 2010 die woningen energielabel C moeten hebben. Ik heb zo niet paraat wat dat gaat kosten, maar ik wil dat graag voor u uitrekenen. Ik kom daar wel een andere keer op terug.

Ik had het over de ouderenhuisvesting. Het is goed dat de gemeente in samenwerking met zorginstellingen en corporaties kleinschalig wonen voor ouderen mogelijk maakt. Maar het lukt niet altijd om de woningen met aanpassingen geschikt te maken en dat leidt soms tot minder optimale woonsituaties en veel ouderen wonen nog in de eengezinswoningen...

Interruptie door de heer VAN DER WILT (D66): Mevrouw Van Gijlswijk gaat zo snel door, dat ik niet de kans had om daar toch nog even op door te gaan. Want het is inderdaad een prachtig voornemen dat u heeft, maar het lijkt er wel een beetje op alsof de SP de afgelopen vier jaar waarin het bestuurder is geweest toch niet zoveel geleerd heeft, want nu gaat u ineens allerlei voorstellen doen die allemaal nog

niet zijn doorgerekend of waar nog geen idee over is of het überhaupt wel haalbaar is. Hoe gaan we dat nu van u verwachten de aankomende periode?

Mevrouw VAN GIJLSWIJK: Voorzitter, volgens mij is het heel simpel. We hebben hier op lokaal niveau geen centraal planbureau dat alle verkiezingsprogramma's van al deze partijen kan doorrekenen. Dus dat moeten wij zelf doen. Het is 1 punt van alle 100 of 150 punten in ons verkiezingsprogramma. Die in het verkiezingsprogramma gaan over de komende 4 jaar en wat wij de komende 4 jaar willen realiseren in deze stad. Nou, dat kunnen we uiteraard doen en misschien wel. Na 3 maart ook vanuit het college. Dat is een van onze ideeën, maar als we al die 150 voorstellen zouden moeten doorrekenen, nou sorry, maar ik denk dat we daar 2% van het electoraat dat het verkiezingsprogramma leest niet gelukkig mee maken. Het gaat erom welke kant wij op willen.

Voorzitter, ik ga toch weer even terug naar die ouderen. Veel ouderen wonen nog in de eengezinswoningen waar ze jaren geleden zijn komen wonen. In ambtelijke taal worden ze 'nestbewoners' genoemd. Voor deze mensen en voor de doorstroming op de woningmarkt zou het goed zijn als deze mensen zouden verhuizen naar een zelfstandige woning die wel geschikt is. Daartoe moeten we deze mensen verleiden. Verleiden om, en ik zeg het nog maar eens, vrijwillig te verhuizen naar een kleinere en geschiktere woning. Hoe die verleiding er ook uitziet, wij hebben daar wel ideeën over. Bijvoorbeeld het geven van een verhuiskostenvergoeding, het toekennen van extra wachtpunten.

Wij dienen een motie in (motie nummer 3) met het verzoek aan het college om met corporaties afspraken te maken om deze oudere bewoners van eengezinswoningen een verleidelijk aanbod te doen. Dat aanbod is geen lege huls, want er is genoeg aanbod in deze stad voor 55+'ers.

Voorzitter, in februari gaan wij een debat voeren over jongeren- en studentenhuisvesting. En ik wil ter voorbereiding op die discussie het college vragen om dan met voorstellen te komen om het opkopen van woningen en dusdanig laten verbouwen dan wel inrichten dat onder de vergunningenplicht uitgekomen kan worden, om daar voorstellen voor de raad op een rijtje te zetten of we dat tegen kunnen gaan.

Tot slot: in de raadscommissie had ik een leuk debat met de wethouder

De Vries over het opinieverhaal van u beide, voorzitter, in de Volkskrant over regio's waar de bevolking krimpt. En de wethouder heeft het steeds over een onderzoek dat wij als raad helaas nog niet kennen en in de nota wordt gezegd dat de effecten van krimp nog onduidelijk zijn. Ondanks dat, doet u toch uitspraken alsof de huidige voorzieningen op het ommeland in de toekomst niet meer op de huidige manier kunnen worden aangeboden en dat aan schaalvergroting niet valt te ontkomen. Uw uitspraken hebben wrevel opgewekt, vooral in Oost-Groningen. En niet alleen bij uw eigen partijgenoten, ook bij de mijne. Het is toch een beetje overgekomen alsof u namens de stad wel even aan de dorpen vertelt dat u de grote broer bent. Mijn advies: doe dat nou niet. Zorg dat stad en ommeland in pais en vree optrekken om de gevolgen van de krimp te lijf te gaan. En oh ja, wethouder De Vries, ik verheug me nu al op een debat met u zodra de raad het onderzoek heeft gekregen.

De VOORZITTER: Een drietal moties: de eerste (motie nummer 4) ingediend door mevrouw Van Gijlswijk (SP) en de heer Vogel (CDA), met het verzoek aan het college om met woningcorporaties in het kader van een nieuw Nieuw Lokaal Akkoord afspraken te maken om oudere bewoners van eengezinswoningen een verleidelijk aanbod te doen om vrijwillig te verhuizen naar een kleinere en geschiktere woning.

De tweede motie (motie nummer 5) van mevrouw Van Gijlswijk en de heer Vogel met het verzoek aan het college om met woningcorporaties in het kader van een nieuw Nieuw Lokaal Akkoord afspraken te maken om in de toekomst sociale eengezinswoningen alleen toe te wijzen aan een minimum aantal bewoners van drie, daarbij rekening te houden met de mensen die nu al ingeschreven staan en een voorstel daartoe aan de raad voor te leggen.

En nog een motie (motie nummer 3) van mevrouw Van Gijlswijk en de heer Vogel met het verzoek aan het college om met woningcorporaties in het kader van een nieuw Nieuw Lokaal Akkoord afspraken te maken om in de toekomst terughoudend om te gaan met de verkoop van sociale eengezinswoningen.

Die drie moties maken deel uit van de beraadslagingen.

Wie kan ik nog het woord geven? Dat is de heer Vogel.

De heer VOGEL (CDA): Het voordeel van het indienen van moties met een andere partij en dat van tevoren goed te overleggen, maakt ook dat je een aantal onderwerpen kunt laten liggen die die partij behandeld heeft, waarvoor dank.

De hoofdlijnen van de Structuurvisie Wonen kunnen wij wel onderschrijven. En het is denk ik ook wel gepast om vanaf deze plek te zeggen dat de heer Spakman volgens mij ook een duidelijk punt heeft

gemaakt. Het is wel aardig om de traditie van de Partij van de Arbeid in deze stad ook nog eens te noemen en ik vind ook: ere wie ere toekomt. Echter, op één punt denk ik dat we elkaar niet helemaal tegemoet komen en dat is namelijk zijn kritische zin. Want volgens mij moet je in zo'n situatie waarin je zelf de loftrompet steekt ook wat kritisch op jezelf zijn. En dat zal ik op een aantal punten zijn.

In de eerste plaats over jongerenhuisvesting. De balans in de wijk houden en terugbrengen is een belangrijke opgave voor de komende jaren. Geconcentreerde nieuwbouw voor jongeren zou ons inziens onvoldoende zijn om de balans in de wijk te herstellen. Trouwens dat is ook wat ons betreft geen oproep om te komen tot een campus. Wij vinden ook dat dat geen goede ontwikkeling zou zijn, nog afgezien van het feit dat dat soort nieuwe ideeën alleen maar tot vertraging zal leiden en het probleem dat wij hebben in deze stad niet zal oplossen.

Wij denken dat wij aan de voorkant van het probleem moeten zitten en problemen moeten zien te voorkomen. Problemen zoals ze er nu wel zijn, bijvoorbeeld in Selwerd, Paddepoel, Vinkhuizen-Noord, de Zeeheldenbuurt, in delen van Helpman en nog niet in Beijum en Lewenborg. In februari komen we uitvoerig terug op het onderwerp jongerenhuisvesting, maar nu al willen we aandacht vragen voor het weglekken van goede starterswoningen doordat deze worden omgezet in kamerverhuurpanden. Wij vinden dat een ongewenste ontwikkeling, omdat hiermee goede woningen voor mensen die in het goedkopere segment een woning willen kopen, weglekken en omdat de balans in de wijk op dit punt verstoord is of dreigt te raken. Om die reden vragen we het college om deze ontwikkeling een halt toe te roepen en daarvoor ook in februari met voorstellen te komen. Overigens, voorzitter, ben ik benieuwd naar de nieuwe maatregelen die het college gaat nemen om de overlast door studentenbewoning te gaan beheersen. De letterlijke tekst uit de Woonvisie, zoals het in de structuurvisie is verwoord. Kan de wethouder daarop een antwoord geven?

Voorzitter, we maken ons wat zorgen over de plannen met intensieve laagbouw. We zijn enthousiast over de projecten. De vraag is echter wat er in de huidige economische constellatie van terecht gaat komen. Ook daarop graag het antwoord van het college.

Voorzitter, tot slot: Het CDA heeft er altijd voor gepleit om voorzieningen in nieuwbouwwijken vanaf het begin mee te nemen in de planvorming. Het is goed dat dit nu ook expliciet in de structuurvisie is opgenomen. Daarmee geeft het college toe dat hij in het verleden bij een aantal wijken niet op het goede spoor zat. In een aantal wijken, zoals Gravenburg, zijn immers geen voorzieningen gekomen. De vraag is echter wat gaat het college doen met wijken waar die voorzieningen nu niet zijn en de wens van de bewoners er wel ligt. Voorzitter, daar wou ik het bij laten.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Een herijking van het beleid voor huisvesting in onze mooie stad, de zoveelste. Het is geopend met een lofzang aan het eigen adres van de Partij van de Arbeid en ik moet zeggen, ik heb veel respect voor de wethouders die deze stad al die tijd hebben geregeerd, maar laten we wel even bedenken dat ook in steden waar de Partij van de Arbeid heel lang niet regeerde, zoals Maastricht of Den Bosch, ook prachtige nieuwbouwwijken zijn gemaakt en gebouwd. Alle eer kan men toch niet op een dergelijke eenvoudige manier voor zichzelf opeisen. Maar dit gezegd hebbende, een grote verbetering in de volkshuisvesting in Nederland, zeker voor de arbeidende klasse is te danken aan de ingreep van de SDAP-wethouders, waarbij ik met name de heer Wibaut zou willen noemen en u noemde een van onze wethouders als de Groningse Wibaut.

Interruptie door de heer DE HAAN (GroenLinks): De heer Prummel was ook aanwezig bij de raadscommissievergadering en u noemde daar Maastricht en de wethouder noemde ook Maastricht in de raadscommissievergadering en wel dat Maastricht duizend inwoners per jaar verliest. Dus misschien is er in Groningen toch wel iets beter gebouwd dan in Maastricht.

De heer PRUMMEL: De demografische ontwikkeling in Limburg lijkt me er hier toch met de haren bij gesleept te zijn. Ik geloof niet dat mensen uit Maastricht wegtrekken omdat de huizen daar zo slecht zijn. Maar goed, laten we eens kijken wat we nu voor koers uitzetten voor ons stedenbouwkundig beleid, voor ons woonbeleid.

Wethouder Schmink heeft een aantal jaren op een verkeerd kompas gevaren, zo is duidelijk geworden. Dat mogen we hem niet kwalijk nemen. Hij is uitgegaan van de cijfers die hem van bevoegde zijde gegeven werden. Maar het lijkt erop dat te veel goedkope woningen in die tijd gedurende zijn ambtsperiode zijn verkocht. En dat geeft een bepaalde druk op de markt. Men spreekt hier in deze raad graag over ongedeelde wijken, maar dat verhoudt zich eigenlijk moeilijk met de praktijk waarbij wij niet meer dan 15% studenten in een wijk willen hebben, sommige wijken voor een veel groter deel door studenten zijn bewoond en wij op dit moment een moratorium kennen op het vestigen van studenten in

bepaalde stadswijken. Het kan niet zo zijn dat wij, zoals de heer Vogel eigenlijk hier naar voren bracht, helemaal niets doen. Eigenlijk wil deze raad ten aanzien van studentenhuysvesting bijna niets; de raad wil de studenten niet in een aantal grote nieuwbouwwijken laten wonen; de raad wil geen campus bouwen; de raad wil...

Interruptie door mevrouw DE BOER (VVD): Wat die campus inderdaad... U zegt dat nu wel. Volgens mij staat er een heel duidelijke ambitie in die Woonvisie dat er heel veel studentenhuysvesting aan zit te komen. Ten tweede is het zo, u stelt een campus voor, heeft u ook onderzocht waar die zou kunnen, want ik zou wel graag concrete voorstellen willen zien in plaats van dat u zo maar even iets voor de vuist weg roept. U wilt kennelijk de studenten achter een hek zetten.

De heer PRUMMEL: Nee, studenten moeten niet achter een hek worden gezet. Maar als ik kijk naar de grote hoeveelheden studentenwoningen die we nu moeten gaan bouwen, 3600 staat mij bij, 4500, toe maar, hoe moeten we die in de bestaande stad invoegen? En dan wordt er ook nog gezegd, de heer Vogel sprak daar volgens mij over, dat dat snel zou moeten gebeuren. Maar het zal processen regenen tot aan de Raad van State wanneer wij 4500 studenten in woningen, waarschijnlijk flats, overal tussen de bebouwde kom, tussen de andere woningen in zullen zetten.

Interruptie door mevrouw DE BOER (VVD): Mijn vraag is niet beantwoord. Ik stelde u een concrete vraag: waar wilt u precies die campus hebben? En ik zou graag de locatie van u willen horen want ik wil graag met u het debat aangaan.

De heer PRUMMEL: Dat zal ik doen, voorzitter. Twee plekken liggen voor de hand. Er zal nog een initiatiefvoorstel volgen overigens. Twee plekken liggen voor de hand: gemeentelijke grond, waar we snel op kunnen bouwen, een omgeving waar weinig juridische problemen te verwachten zijn. Dat zou het SuikerUnie-terrein zijn, gelegen aan twee openbaarvervoersassen: spoor en bus, of het Zernike-gebied. Ik hoop dat ik de vraag van mevrouw De Boer hiermee beantwoord heb.

Interruptie door mevrouw DE BOER (VVD): Waar precies?

De VOORZITTER: Ik stel voor dat we nu de heer Vogel gelegenheid geven voor een interruptie.

De heer VOGEL (CDA): Mij wordt wat in de schoenen geschoven over wat niet waar is, namelijk dat het CDA niet zou willen bouwen voor studenten. Dat is nou juist in het geheel niet waar. Wij hebben altijd de voorstellen die het college heeft gedaan gesteund. Overigens, uw voorstel om op Zernike te bouwen, dat hebt u al gehoord, dat ligt niet erg voor de hand aangezien daar, zeg maar, milieumatig, daar ligt het Kernfysisch Versneller Instituut volgens mij, helemaal niet gebouwd kan worden in de grootte die u wilt. Dus u doet voorstellen die u niet onderzoekt en u roept maar wat en u roept onzin.

De heer PRUMMEL: Ik zou toch graag mijn betoog willen vervolgen, anders is er geen tijd meer.

Interruptie door de heer VAN DER WILT (D66): De heer Prummel is nogal van de luchtballonnetjes. Nou kan ik me voorstellen dat dat bij het Gulden Boek wel goed gaat, maar we hebben het hier wel even over een andere categorie. Want heeft u wel eens bij de studenten zelf nagevraagd of zij wel op zo'n campus willen wonen? Ik wil maar even het voorbeeld geven. We hebben één campus in Nederland. Daar staan slechts tweeduizend woningen. Die staat in Enschede en er wonen alleen maar eerstejaars. En weet u waarom? Omdat al die studenten helemaal niet op die campus willen wonen, als ze na het eerste jaar geen kamer kunnen vinden. Omdat als ze wel een kamer kunnen vinden in de binnenstad, ze daar naar toe gaan.

De heer PRUMMEL: Dan zou ik nu graag mijn betoog willen vervolgen. Liefst even ongestoord, want ik moet toch echt mijn eieren even kwijt. Zoveel studentenhuizen bouwen, in een bebouwde stad die al eigenlijk heel compact gebouwd is, dat zal echt niet gaan. En wie zich nu verzet tegen het bouwen van een campus laat niet alleen de studenten in de kou staan, want die zorgt ervoor dat zij geen kamer zullen kunnen vinden. Wij laten gezinnen in de kou staan die van de woningmarkt zullen worden verdrongen door speculanten die huizen met meerdere kamers in de goedkopere sector opkopen. We laten die wijken in de steek waar men vreselijk veel overlast heeft van studentenhuizen omdat die huizen niet bijzonder geschikt zijn om door studenten bewoond te worden omdat er te veel geluidsoverlast is.

De VOORZITTER: De heer Prummel kan nu zijn betoog vervolgen, maar moet zich overigens daarbij wel realiseren dat hij nog anderhalve minuut voor deze hele vergadering heeft.

De heer PRUMMEL: Dat zal ik doen, voorzitter. Goed, de Stadspartij zal een uitgebreid plan indienen voor een campus in Groningen en ja, daarover hebben wij ook met woningbouwcorporaties, met de universiteit en met een aantal studenten gesproken. Verder hebben we het over een wijkperspectief gehad. Dat zal dan het zoveelste instrument zijn in een deken van visies en structurerende documenten die wij over de stad hebben gelegd om alles hier in goede banen te leiden. Toch heeft de Stadspartij daar een zorg over, het komt ons voor dat het convenant dat we met wijkorganisaties hebben gesloten op gespannen voet staat met het ontwikkelen van die wijkperspectieven. Die wijkperspectieven zouden met een ad-hocgroep moeten worden besproken. Wat ons betreft zijn de wijkorganisaties de voornaamste gesprekspartner voor de gemeente wanneer het gaat om het maken van beleid in een wijk. En daarover, voorzitter, dient de Stadspartij een motie in.

De VOORZITTER: U bent dus nu door uw spreektijd voor de hele raadsvergadering heen.

Dit is een motie (motie nummer 6) met het verzoek aan het college om het evaluatieonderzoek zo spoedig mogelijk te doen plaatsvinden. Een evaluatieonderzoek waar, ik probeer dat nu ook uit de motie te halen. Ik kan het er niet zo snel uithalen. Er wordt geconstateerd dat er voor diverse wijken in de gemeente langetermijnwijkvisies en -perspectieven worden ontwikkeld; dat er een convenant is ondertekend met het recht op meedenken, informatierecht, adviesrecht; dat aan de raad niet bekend is in welke wijken al dan niet door bewonersorganisaties actief wordt geparticipeerd en de raad na anderhalf jaar van kracht zijn van dit convenant de behoefte voelt de werking ervan te evalueren. En dat evaluatieonderzoek zou zo spoedig mogelijk moeten plaatsvinden.

De heer VAN DER WILT (D66): De heer Spakman zei het een beetje tussen neus en lippen door en wellicht ook wat besmuikt, maar ik ben wat brutaler dus ik zeg het gewoon hardop: "in gelul kun je niet wonen", zei hij. Volgens mij was dat vrij naar een citaat van een oud PvdA-vakbondsleider, dat weet ik dan volgens mij nog wel ('Jan Shaeffer, wethouder Volkshuisvesting Amsterdam' helpt de heer Spakman). Nou kijk eens. En het valt mij wel op dat de heer Spakman vooral oude mastodonten uit een grijs grijs verleden citeert en dat de resultaten van wellicht wat jongere PvdA-mensen wat onderbelicht blijven in zijn betoog. Maar, ik wil mij ook aansluiten bij de heer Vogel. Wij wonen hier in een heel mooie stad en dat komt ook door ons volkshuisvestingsbeleid. Zo, zo is het maar even. Alleen, dat willen wij natuurlijk in de toekomst wel blijven doen en ik denk daarom ook dat de Woonvisie een goede richting heeft gekozen, namelijk dat wij veel meer moeten sturen op vraaggericht wonen. Wij moeten veel beter luisteren naar wat de mensen willen en waar ze willen wonen. Want 'in gelul kun je niet wonen', maar in dat studentenhuus aan de Parkweg willen de studenten ook niet wonen maar dat moeten ze nu wel. En in al die appartementen daar wil ook iemand wonen. Dus het wordt tijd dat we gaan luisteren naar wat die vraag van niet de markt is maar van de mensen die moeten wonen. En dat komt gelukkig in deze Woonvisie naar voren. En ik denk ook dat het heel goed is dat wij leren van dat volkshuisvestingsbeleid dat wij de afgelopen decennia hebben gevoerd, want dat bestaat uit goede relaties aanknopen met de mensen die voor je moeten gaan bouwen. En die relatie die hebben wij aangeknoopt en die hebben wij vastgelegd in convenanten zoals het Nieuw Lokaal Akkoord. En dat gaat dus vervolgens ook heel goed. We hebben goede relaties met onze corporaties. Alleen, wat wij wel moeten constateren, of in ieder geval mijn fractie, is dat de corporaties alleen niet aan de kwalitatieve, maar ook niet aan de kwantitatieve vraag kunnen voldoen. Daar zullen wij de particuliere markt voor nodig hebben. En vandaar ook dat mijn fractie het belangrijk vindt dat wij misschien wel leren van de goede samenwerkingsverbanden die wij de afgelopen decennia hebben opgestart en waar we ook dat fantastische resultaat mee hebben geboekt, of wij dat ook kunnen gebruiken in onze nieuwe verhoudingen met die particuliere markt. En dan heb ik het over ontwikkelaars, maar dan heb ik het ook heel specifiek over het projectmatige particulier opdrachtgeverschap en het particuliere individu die graag zelf wil ontwikkelen. Want daar hebben wij de afgelopen jaren wel wat slagen op laten liggen vindt mijn fractie. We hebben al jarenlang gepleit en zelfs moties aangenomen in deze raad voor het projectmatig particulier opdrachtgeverschap, maar het komt nog niet echt uit de verf. En dat komt omdat wij, denk ik, niet op zo'n zelfde manier aan de slag gaan als dat wij met de corporaties aan de slag gaan. Mijn fractie roept dan ook op om dat beter te maken en we hebben ook een motie op dat terrein.

Interruptie door de heer DE HAAN (GroenLinks): Voorzitter, de heer Van der Wilt roept nu wel heel makkelijk dat de gemeente kansen heeft laten liggen, maar kunt u daar dan ook voorbeelden van noemen? Welke gronden in eigendom van de gemeente zijn en waar dan meer particuliere... ik kan u zo en rijtje voorbeelden geven van projecten waar het wel gebeurd is.

De heer VAN DER WILT: Wat mijn fractie opvalt, is dat het inderdaad altijd de kleine kaveltjes zijn op de moeilijke plekken waar het projectmatig particulier opdrachtgeverschap een kans krijgt. Ik denk dat het goed zou zijn...

Interruptie door de heer DE HAAN: Ook dat bestrijd ik al, want in Paddepoel-Zuidwest is best wel een behoorlijk stuk en de Eelderbaanzone is ook een behoorlijk stuk..

De heer VAN DER WILT: We hebben ook moties aangenomen, mijnheer De Haan, waarin wij pleiten voor veel meer, en daar bent u ook bij geweest, particulier opdrachtgeverschap en dat halen we bij lange na niet, dus daar is nog wel wat werk te verzetten.

Voorzitter, het is een goede keus om te werken aan de knelpunten om de totale markt in beweging te krijgen. En die knelpunten zijn: de jongerenhuisvesting, de startersmarkt en de grondgebonden woningen. Mijn fractie heeft wel zorg over de uitvoering daarvan. De intense laagbouw, een prachtig project. Het staat nu in de maquette, maar wanneer krijgen wij ook echt signalen dat we daarmee stevig van start gaan en wanneer krijgen we daar ook resultaten van te zien?

Jongerenhuisvesting. Wij hebben eindelijk een goed programma waar we naar toe moeten, maar daar zijn we nog lang niet mee klaar en het wordt nog een hele klus om dat op een vlotte manier te realiseren. En mijn fractie vindt ook dat we in die tussenperiode echt moeten kijken naar tijdelijke studentenhuisvesting om in ieder geval dat gat op te vullen, want de problemen zijn inderdaad nog lang niet de wereld uit. Ik zou graag van de wethouder willen horen wat de ideeën van het college op dat punt zijn.

Voorzitter, en dan de burgerparticipatie. Mijn fractie heeft heel veel interesse in het wijkperspectief. Wij denken dat het wijkperspectief naast het convenant en heel goede laagdrempelige bijdrage kan zijn, waarin ook burgers op individuele basis kunnen participeren in het vormgeven van hun eigen wijk, buurt, straat of stad. En wij denken dan ook dat het wijkperspectief een centrale rol zou moeten gaan spelen als het gaat om de burgerparticipatie. Maar daar heeft mijn fractie nog wel een aantal vragen bij. Een vraag die mijn fractie heeft, hebben ook de corporaties gesteld: wat voor vorm krijgt het wijkperspectief nu precies? Wordt dat een contract tussen gemeente en burger of wordt dat een soort visiedocument waarin de meningen van de burgers worden meegenomen? Ik zou graag van de wethouder willen horen wat voor vorm dat wijkperspectief nou krijgt.

Mijn tweede vraag is: Waarom wordt het wijkperspectief niet uitgerold over de hele stad? Als wij het belangrijk vinden dat dat wijkperspectief een grote rol gaat spelen, waarom is dat vooralsnog alleen nog bij de prioriteitswijk en kan de wethouder aangeven of misschien zelfs wel toezeggen dat dat uiteindelijk wordt uitgerold over de hele stad?

Voorzitter, ik wil afsluiten. Mijn fractie kan zich vinden in de visie zoals neergelegd in deze nota. Wij spreken onze zorg uit als het gaat om het daadwerkelijk realiseren en werken aan de knelpunten die er zijn: jongerenhuisvesting, starterswoningen, grondgebonden woningen. We willen erop wijzen dat het van groot belang is dat niet alleen de corporaties deze kwalitatieve en kwantitatieve vraag gaan dragen, maar dat ook de particuliere markt daar een grote rol in gaat spelen.

Voorzitter, wij wensen het college zeer veel succes, want het is inderdaad nodig dat wij in de mooiste stad van Groningen kunnen blijven wonen.

Mevrouw DE BOER (VVD): De Structuurvisie Wonen. Aan de hand van discussie over concrete projecten komen dus een aantal aspecten bij elkaar als het gaat om een algemeen toetsingskader op het gebied van woningbouw. En wat is de visie van de VVD? We moeten goed en heel zorgvuldig kijken naar wat we doen met het opofferen van de laatste groene plekken in de stad. Dat is eigenlijk het eerste hoofdpunt dat ik wil maken. Als we echt ieder open plekje in de stad gaan volbouwen, blijft er geen ruimte meer over voor de mensen om te recreëren. Een voorbeeld uit het verleden hebben we gezien in bijvoorbeeld de wijk Vinkhuizen, dat groene grasveld achterin en wat nog door de raad is verhinderd om ook nog vol te bouwen met woningbouw.

Interruptie door de heer SPAKMAN (PvdA): Ik wou mevrouw De Boer een vraag stellen. Bent u bang dat, zeg maar, de ruimtes die in de stedelijke ecologische structuur zijn genoemd, dat die onder druk komen te staan? Dat lees ik niet uit de Woonvisie.

Mevrouw DE BOER: Ik heb het eigenlijk over recreatieplekken voor bewoners, voor de mensen in de stad. Daar heb ik het over. Ik heb het niet over de ecologische hoofdstructuur, maar ik heb het over dat ene grasveld waar mensen inderdaad regelmatig voetballen, barbecueën en noem maar op. Dus gewoon het dagelijks leven van de mensen. Hier komt bij dat er niet bepaald een tekort is aan woningbouwlocaties op dit moment, want Meerstad zou in dit verband prioriteit moeten verdienen als het gaat om het realiseren van grondgebonden woningen. We twijfelen aan de grip van dit college op de woningmarkt. Te veel appartementen, want hoe komt het met Meerstad.

En daarmee kom ik op mijn tweede punt, want we hebben de wethouder denk ik vorig jaar september – en de heer De Haan heeft het eigenlijk al een beetje aangeslingerd – gevraagd of de woningbouwaantallen in de regio ook op elkaar afgestemd kunnen worden. GroenLinks pleitte toen openlijk voor minder woningbouw in de omgeving van Leek/Roden. Het vertragen van projecten op de ene locatie ten gunste van het van de grond trekken van Meerstad. Als burgemeester van Leek zou ik omgekeerd redeneren natuurlijk, maar in ieder geval moet je ergens uitkomen, want waar is anders die samenwerking binnen die regiovisie voor bedoeld en juist in deze tijden? En we pleitten er daarbij voor niet te veel woningbouwlocaties in één keer op de markt neer te zetten. En ik moet constateren dat de wethouder het, althans tot op heden bij mijn weten, niet gelukt is om afspraken te maken in regioverband hierover. Kunt u garanderen dat eind volgend jaar minimaal 75 kavels zijn verkocht in Meerstad en zo niet, wat gaan we dan doen? Moeten we niet durven kijken naar een andere aanpak, een ander begin? De VVD-fractie maakt zich grote zorgen over Meerstad, over de tegenvallende verkoop van kavels en al en de financiën. En ik wil van de wethouder ook graag weten hoe vol is die badkuip nu. Met andere woorden ...

Interruptie door wethouder DE VRIES: Wat bedoelt u met tegenvallende verkoop? Er is nog niks in verkoop.

De VOORZITTER: Zou het college via de raadsvoorzitter, en dan ook alleen bij uitzondering, eventuele vragen willen stellen? Mevrouw De Boer.

Mevrouw DE BOER: Eerst waren er 600 woningen, toen 300 woningen, toen 150 en toen 75, dus die planning is steeds naar beneden – helaas – bijgesteld. Ik realiseer me dat we met elkaar in een moeilijke tijd zitten, alleen u bent de bestuurder, wethouder en u moet, zeg maar, ons kunnen garanderen dat we die 75 woningen gaan verkopen, of moeten we er op een andere manier naar gaan kijken? En ik zou graag willen weten hoeveel er nu in totaal is geïnvesteerd in Meerstad, want ik hoor daar eerlijk gezegd wisselende berichten over.

Interruptie door de heer VOGEL (CDA): Voorzitter, ik vraag me af of de VVD, zeg maar, dit niet een verstandige ontwikkeling vindt, want dat is ook wat we met zijn allen hier hebben vastgesteld, dat het verstandig is om nu wat langzamer te beginnen, dus in te gaan op datgene waar we in zitten, namelijk een economische crisis. En dan langzamerhand weer op te bouwen. Wat vindt u daarvan?

Mevrouw DE BOER: Ik was liever wat sneller begonnen, mijnheer Vogel. En ik had misschien liever ergens anders wat woningbouwprojecten vertraagd ten gunste van Meerstad dan dat we... Ik had er liever 150 verkocht. Goh, dat het CDA er niet liever 150 had verkocht.

De heer VOGEL: Natuurlijk, we hadden allemaal liever meer verkocht, maar het gaat om de strategie die gekozen is, mevrouw De Boer, en niet om de wenselijkheid.

Mevrouw DE BOER: Nou, volgens mij heeft het meer te maken met de wenselijkheid, dat kunnen we in de huidige tijd misschien meer verkopen.

Interruptie mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): U doet wel heel negatief over die 75. Ik ben het eens met de heer Vogel die zegt: het is strategisch, we gaan het langzamerhand opbouwen. En hoe harder u dat roept, ik vind dat u beter heel positief daarover kunt zijn, van we proberen dat op zijn minst te halen en dan gaan we daarna weer opbouwen. Dat hopen we met zijn allen, dat we uit die crisis komen. Als u heel hard roept 'dat wordt toch niks', dan wordt het nooit wat.

Mevrouw DE BOER: Ik hoop dat we volgend jaar die 75 woningen inderdaad gaan verkopen en ik hoop dat de wethouder mij dat kan garanderen en wat gebeurt er als we dat niet halen, want we hebben de

woningbouwaantallen al een aantal keren naar beneden bijgesteld en wij hadden er liever 150 verkocht, waarschijnlijk in tegenstelling tot de ChristenUnie.

Interruptie door mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Voorzitter, nou gaat mevrouw De Boer een beetje kort door de bocht en de VVD daarmee ook. Het gaat erom, natuurlijk willen we allemaal meer en groter en luxer enzovoort, maar het is de positie van de markt op dit moment, dat maakt het verstandig om met 75 te beginnen. We hopen op meer, maar dat doen we in de tijd en op een verstandige wijze. Als u dat onverstandig vindt...

Mevrouw DE BOER: Ik zou graag door willen gaan als u dat niet erg vindt.

En wat vindt u van het idee van de SP, en dan heb ik een vraag aan de wethouder, om met sociale woningbouw te beginnen in Meerstad. Het lijkt ons een minder goed idee eerlijk gezegd, dat je hiermee begint, omdat misschien dan andere doelgroepen, de gezinnen die we graag naar Meerstad willen hebben, er moeilijker naar toe te krijgen zijn.

Hier komt nog een aspect bij als het gaat om nieuwbouw. Gezien de daling van de prijzen in de bestaande woningmarkt wordt nieuwbouw relatief duurder en vervolgens worden de grondprijzen goedkoper, waardoor de gemeente de grondprijzen residueel vaststelt.

Interruptie door de heer ANTUMA (Student en Stad): U heeft het over gezinnen in Meerstad en u heeft iets over sociale woningbouw in Meerstad. Maar gezinnen kunnen toch ook prima wonen in sociale woningbouw in Meerstad? Waarom maakt u daar zo'n of-ofbenadering van?

Mevrouw DE BOER: Ik heb een aantal makelaars gesproken gezegd en als je zoals de SP het idee zou lanceren om alleen maar te beginnen met sociale woningbouw, dan is de kans kleiner dat je zeg maar minder aan die gezinnen... en dat is dan kennelijk een gegeven. Het is niet zo dat ik die mensen wil discrimineren, in tegendeel, alleen dat is een gegeven zoals dat nu een keer werkt in de woningmarkt.

De VOORZITTER: De heer Eikenaar en dan vervolgt mevrouw De Boer haar betoog.

De heer EIKENAAR (SP): U moet het wel helemaal juist weergeven. Het gaat over een passage die in ons verkiezingsprogramma staat en daar staat in dat wij eventueel willen verkleinen en meer sociale huurwoningen. Alleen maar sociale huurwoningen, daar hebben wij het volgens mij nooit over gehad.

Mevrouw DE BOER: Ik heb begrepen, althans afgelopen zaterdag op RTV Noord, dat u ook wel zou willen beginnen met sociale huurwoningen. Ik vraag de wethouder wat hij daarvan vindt. U mag dat van mij vinden.

De heer EIKENAAR: Dan moet u het fragment nog even nakijken, want dat zeg ik niet.

Mevrouw DE BOER vervolgt haar betoog. En dan nog een derde hoofdpunt.

Als we belang hechten aan een mooie stad, en Groningen is er onder aanvoering van Gietema en Schmink altijd ijzersterk in geweest, ik zal de PvdA even een compliment geven daarvoor, dan hoort het zo te zijn dat grondprijz volgens stedenbouwkundige visie... en niet andersom zoals bij de Plutolaan het geval was en ik zie een parallel met hoogbouw op de hoek Kwartsstraat/Siersteenlaan met als verschil natuurlijk dat het daar in het bestemmingsplan past. Maar het mag niet zo zijn dat grondboer Groningen de hoofdprijs ontvangt voor grond en vervolgens medewerking verleent aan hoogbouw omdat het anders niet uit kan. Dan heb je dubbele petten op. En als dit zo is dan verloochent en verkwanselt de gemeente een van haar belangrijkste kerntaken en dat is de eerste verantwoordelijkheid voor de ruimtelijke vormgeving van de stad Groningen. We kunnen de stad maar één keer inrichten. Ik dien hierover een motie in (motie nummer 9).

Dan nog een paar korte zaken. Wanneer gaan we iets doen aan de parkeernormen? De woningcorporaties hebben hier ik geloof al meer dan een jaar geleden bij de gemeente aangeklopt en naar mijn gevoel schiet het voor geen meter op.

En dan de starterswoningen. Ik wil het college vragen om naast het belang van voldoende studentenhuisvesting, en u gaat hiermee aan de slag, ook hier veel meer aandacht voor te hebben, zeker ook in de bestaande stad.

Het is dus zo dat we vanaf 2020 te maken hebben met bevolkingskrimp, maar niet met een daling van het aantal huishoudens, vanwege een toename van het aantal alleenstaanden. Mensen wonen in toenemende

mate alleen en mensen hechten hierbij wel degelijk aan hun eigen zelfstandigheid. Er moeten dus meer zelfstandige goedkope wooneenheden op de markt komen. En de VVD-fractie wil graag...

Interruptie door de heer SPAKMAN (PvdA): U zegt heel stellig dat de stad vanaf 2020 te maken krijgt met bevolkingskrimp, maar hoe komt u aan die wijsheid?

Mevrouw DE BOER: Dat zijn, zeg maar, algemene gegevens en ik ken het onderzoek van de wethouder niet, maar vanaf 2020 krijgt Nederland als zodanig te maken met krimp. Dus ook de regio Groningen. Wij vallen toch onder Nederland? Nou ja, ik heb dat onderzoeksrapport niet, dus ik...

Interruptie door de heer VOGEL (CDA): Ik kan mevrouw De Boer uit de droom helpen. Er zijn net CBS-cijfers gepubliceerd, ik heb dat voor een andere tak waarvoor ik ook wel eens actief in ben net gezien, Groningen is een van de weinige regio's waar groei plaatsvindt. De regio groeit, Groningen, Assen zelfs.

Mevrouw DE BOER: Ik ben ook werkzaam, zeg maar, in deze sector en ik heb ook cijfers gezien en ik weet dat inderdaad Noord-Nederland ook gaat krimpen vanaf 2020, maar dat de groei van het aantal huishoudens wel blijft toenemen. Dus dat wil zeggen dat je nog wel behoefte hebt aan woningen, maar misschien wel een ander soort woningen en ik wil daar graag, zeg maar, dat wil ik dan graag wel gezegd hebben. Het nieuwste onderzoek, dat ook in de Volkskrant heeft gestaan, ik ken het niet dus ik kan het er nu eigenlijk ook niet over hebben.

De VVD-fractie wil graag een tijdschema ten aanzien van het realiseren van het aantal studentenwoningen. Het is nu allemaal nogal vrijblijvend. De ambitie is een goede, maar krijgen we daar ook een tijdschema bij, want ik zou graag afspraken daarover willen maken?

Oh ja, en dan een laatste punt inderdaad, over monumenten, het wonen van studenten in monumenten. Wij werpen een dergelijke bedilzuchtige houding ver van ons. We zullen dan ook hiervoor een stemvoorbehoud maken dat we hier dus voor stemmen. De heer Antuma heeft een compromis in elkaar gedraaid dat zeker onze steun zal hebben, want wij hebben al beproefd dat er geen draagvlak is om dit met een motie uit het stuk te halen. Dus wij zullen hiervoor dan ook geen amendement indienen, maar wij steunen wel de motie van de heer Antuma, waarvoor complimenten, want hij heeft zijn uiterste best hiervoor gedaan. In ieder geval maken wij een stemvoorbehoud. Ik dien nog even een motie in (motie nummer 9). Dank u wel.

De VOORZITTER: Motie ingediend door mevrouw De Boer namens de VVD-fractie, met een besluit, ja dat is een beetje lastig denk ik bij een motie, mevrouw De Boer. Ik neem aan dat u... Mevrouw De Boer, u formuleert een besluit in uw motie, dat is een beetje lastig. Ik vermoed dat u daar misschien een mening van kunt maken? Misschien moeten we... ik denk dat het dan zo zou kunnen zijn: 'Van mening dat een stedenbouwkundige visie leidend is voor het bepalen van een passende grondprijs', in plaats van andersom. Dan wordt de motie op die manier gewijzigd en maakt zij deel uit van de beraadslagingen. De heer De Haan.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Het is goed dat we vandaag een breed debat kunnen voeren over het volkshuisvestingsbeleid van onze stad. Het beleidsterrein is volop in beweging en de nieuwe structuurvisie 'Kwaliteit voor wonen' probeert daar een antwoord op te geven. En het vervangt het gemeentelijk volkshuisvestingsplan 'Thuis in de stad' van 1998.

Sinds die tijd is er veel veranderd en ik zal daar nog iets meer over zeggen. Verder wil ik het hebben over kwaliteit/kwantiteit, betaalbaarheid, duurzaamheid en sturing door de overheid.

In 1998 zag de toekomst van het wonen er heel anders uit. De economische vooruitzichten waren zo zonnig, dat er zelfs vrij breed in Nederland verwacht werd dat er geen recessie meer zou komen. En mede daardoor werd in Groningen een grootschalig herstructureringsprogramma gelanceerd. Er zouden in twaalf jaar tijd achtduizend sociale huurwoningen verdwijnen. Maar een klein deel daarvan zou worden vervangen door nieuwe sociale huurwoningen. Met de doorgaande groei van de economie zouden immers veel meer mensen een goede baan krijgen en makkelijk een huis kunnen kopen. Huren leek iets voor losers te worden. Het begrip 'volkshuisvesting' werd door toenmalig staatssecretaris Johan Remkes dan ook in de ban gedaan. De overheid deed immers een flinke stap terug en het was volgens hem beter om in het vervolg te spreken van het neutrale begrip 'wonen'.

GroenLinks betreurt dat in de Structuurvisie Wonen van de gemeente Groningen het begrip volkshuisvesting ook nauwelijks terug te vinden is. Natuurlijk, de gemeente bouwt zelf geen huizen, maar

de gemeente moet het wel als belangrijkste taak blijven zien dat mensen die zelf geen huizen kunnen betalen goed gehuisvest zijn.

In de vergadering van de raadscommissie Ruimtelijke Ordening van vorige week heb ik hier al een discussie over gehad met wethouder De Vries. Hij zei dat het college pal staat voor de traditionele doelgroep van het volkshuisvestingsbeleid. Het was goed om dat te horen, want in de visie klinkt dat niet zo door.

Anders dan tien jaar geleden werd verwacht, is de betaalbaarheid nog steeds een belangrijk thema voor heel veel mensen. Veel huurders die een huurtoeslag hebben maken zich zorgen over hun toekomst. Wat gaat er met de huurtoeslag gebeuren nu het kabinet overal gaat bezuinigen? Met minder of zelfs helemaal geen huurtoeslag wordt hun woning te duur en moeten ze verhuizen. Een schrikbeeld voor heel veel mensen. De onzekerheid is groot, zeker ook na vorige week, toen bekend werd dat de bezuinigingswerkgroep Wonen van het kabinet wil voorstellen de huurtoeslag door de corporaties te laten betalen, zodat er 2,4 miljard bezuinigd kan worden. Als dat doorgaat betekent dat alle hens aan dek voor de sociale huursector.

De nieuwe structuurvisie heet niet voor niets 'Kwaliteit van Wonen', want kwaliteit is de rode draad in de nota. Het wordt als belangrijke verandering geschetst dat de gemeente in eerste instantie wil sturen op kwaliteit. Dat is mooi. Maar kwantiteit blijft erg belangrijk. Zo is de komst van Meerstad juist helemaal gebaseerd op kwantiteit. Zonder bevolkingsgroei geen Meerstad. En voor die groei is Meerstad juist nodig. Natuurlijk wordt Meerstad zelf met veel kwaliteit opgezet, want anders gaan de mensen liever naar Assen of zo, om dan vervolgens weer voor hun werk dagelijks naar Groningen te reizen. Dat moeten we niet willen. En we moeten ook niet willen dat de doelgroep van beleid in matige woningen is gehuisvest. En daarom heette het wijkvernieuwingsplan van destijds ook 'Kwaliteit voor iedereen'. Kwaliteit is dus helemaal geen nieuw begrip. Het is voor volkshuisvesting vanaf het begin belangrijk geweest.

De grote herstructureringsopgave van 1998 is jaren geleden al naar beneden bijgesteld. We zitten nu al een aantal jaren op het niveau van 350 tot 400 woningen per jaar. Het college stelt voor de komende 10 jaar voor onverminderd op dat niveau door te gaan. GroenLinks heeft moeite met die stelligheid. De opgave is voor de komende jaren niet of nauwelijks onderbouwd. Wij willen ons daarom nu niet voor het volgende lokaal akkoord op dat niveau vastleggen. Er zijn al 3500 woningen gesloopt in de afgelopen 10 jaar. Vaak bejaardenblokjes en portieketageflats van slechte kwaliteit die slecht in de markt lagen. Zoveel meer van die woningen hebben we niet. En renovatie is de laatste jaren ook meer en meer een goede optie geworden. Kijk maar naar de randwoningen van het Blauwe Dorp. Die worden nu alom als succes gezien.

Interruptie door mevrouw DE BOER (VVD): De woningen zijn prachtig. U heeft in de commissie ook al aangegeven dat u meer voor de renovatie bent. Maar u vergeet één ding, de gemeente heeft hier wel 1 miljoen euro bij moeten leggen om de renovatie rond te krijgen. Bent u, zeg maar, meer voor het bijleggen van dit soort bedragen bij het renoveren van de corporatiewoningen?

De heer DE HAAN: Nou, toevallig weet ik precies hoe het zit. Die 1 miljoen euro was voor de herinrichting van de openbare omgeving van het Blauwe Dorp, dus het klopt gewoon niet wat u zegt.

Interruptie door mevrouw DE BOER: Ja, dat klopt precies en misschien is dat wel weer nodig bij andere renovatieprojecten dus bent u daar voor, om daar steeds geld bij te leggen?

De heer DE HAAN: Mevrouw De Boer, het grijs en het groen is toch altijd van de gemeente een duidelijke taak geweest. Dat is hier toch jaren langsgelopen.

Interruptie door mevrouw DE BOER: Dit bedrag was extra nodig en het verzoek lag ook expliciet op die manier bij de gemeente. Dat weet u best.

De heer DE HAAN: Nee hoor, het is heel treurig dat we nu op details in moeten gaan omdat u het kennelijk niet door heeft, maar de renovatie van de herinrichting van het Blauwe Dorp was al lang op de planning maar was altijd uitgesteld omdat er geen duidelijkheid was over de randwoningen. De heer Vogel die knikt, dus misschien kan mevrouw De Boer nog even checken bij de heer Vogel of het allemaal klopt wat ik zeg.

Voorzitter, ik wou graag verder. Wij zullen op dit punt een amendement indienen waarin we minder stellige uitspraken willen over de herstructureringsopgaven en ook kijken of voor de herstructurering in de toekomst meer kan worden ingezet op renovatie en minder op afbraak.

Voorzitter, dan duurzaamheid. GroenLinks is erg tevreden dat duurzaamheid een flink grotere plaats heeft gekregen in de Woonvisie ten opzichte van de versie van begin dit jaar. Terecht. De klimaatverandering is een groot probleem in de wereld en ook in Groningen moeten we daar een bijdrage aan leveren. Duurzaam bouwen is de toekomst. Energieneutraal, zei de heer Spakman. Ja, daar moeten we heen, maar volgens mij gaat het nu nog maar om twaalf woningen in Meerstad. Acht, zegt u, dus ja, ik zei het wat mooi, maar die acht zei u er niet bij, dus dat relativeert dat we nog heel wat te gaan hebben. En dat geldt ook voor de forse energiebesparing in de bestaande bouw. Daar doen we al heel veel aan, Nijestee heeft ook het budget daarvoor al verdubbeld, maar er is een enorme opgave te gaan.

Want, mevrouw Van Gijlswijk, als alle huursubsidiewoningen naar het niveau C moeten, dan is daar volgens de inventarisatie van het KW 600 miljoen euro voor nodig en dat betekent dus dat het een fors onderwerp is voor het volgende lokaal akkoord, want dit is natuurlijk niet zomaar gefinancierd.

Tot slot, voorzitter, GroenLinks deelt de algemene uitgangspunten van de Woonvisie. Wij verwachten een goede vertaling daarvan in het meerjarenprogramma dat volgend jaar wordt vastgesteld. Voor jongerenhuisvesting moeten we daar niet op wachten. In februari praten we daar verder over, maar dan moeten we niet meer over praten, dan moeten we vooral gaan bouwen. Dat heeft hoge prioriteit, ook voor GroenLinks. Daarom ben ik hier nu vandaag verder niet op ingegaan, maar het blijft voor ons net zo belangrijk als voor iedereen die hier net gesproken heeft. Dank u.

Interruptie door mevrouw DE BOER (VVD): Voorzitter, ik heb nog even een vraag wat betreft het Blauwe Dorp. Het is uw schat aan kennis tegen de mijne, volgens mij hoeft u zodoende de vraag niet te beantwoorden, dat is op zich wel slim, maar ik heb nog wel een vraag. Anderhalf jaar geleden bent u, zeg maar, begonnen over het feit dat er in de regio Leek – Roden, minder woningbouw zou moeten komen. Ik hoor u daar nu helemaal niet meer over.

De heer DE HAAN: Nee, ik heb daar vorig jaar in meerdere raadscommissievergaderingen en ik denk ook in de raad een uitgebreid punt van gemaakt. Het zal duidelijk zijn dat ons standpunt bekend is, daar zijn we nog steeds voor en volgens mij heel veel burgers in Leek en Roden ook. Want u maakt zich zorgen over de burgemeester van Leek, maar we kunnen heel erg veel bewoners die die plannen niet zien zitten een plezier doen en wethouder De Vries weet het ook van ons. En ik verwacht dat hij, op deze weg het geluid dat breed gedragen is gezien uw fractie en onze fractie op dezelfde lijn zitten in deze gemeenteraad, ook bezig is in de regiovisie.

De VOORZITTER: Een amendement ingediend (stuk nummer 10) door de heren De Haan en Miedema van de GroenLinks-fractie, met het besluit om de zin “Dit betekent dat de herstructureringsopgave van de voor- en naoorlogse milieus onverminderd door moet gaan met 350 tot 400 woningen per jaar” op bladzijde 24 te wijzigen in “De bestaande herstructureringsopgave van de voor- en naoorlogse milieus met 350 tot 400 woningen per jaar wordt in principe voortgezet. Voor het volgende Lokaal Akkoord zal de herstructureringsopgave nader worden onderbouwd. Daarbij wordt ook onderzocht of er binnen de herstructurering meer ingezet kan worden op renovatie van woningen en minder op afbraak van woningen.” En gaat over tot de orde van de dag, wat bij een amendement niet hoeft, geloof ik.

Ik zie dat er nog verschillende sprekers zijn. Ook in verband met verplichtingen die wij... tenzij u heel kort zou willen spreken, dat is niet het geval, ook in verband met verplichtingen die wij naar anderen hebben schors ik dan op dit moment de vergadering.

De vergadering is geschorst tot kwart voor acht.

De VOORZITTER: Dan heropen ik (19.45 uur) de vergadering.

Wij zijn bij de eerste termijn van de kant van de raad wat betreft de Structuurvisie Wonen 2010-2020, agendapunt 8g. Het woord is aan de heer Antuma van Student en Stad.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Dank u wel, mijnheer de voorzitter, dat is natuurlijk een kans die ik mij niet laat ontglippen, om een keer als eerste na de pauze te kunnen spreken in plaats van voor de pauze. Het nadeel is natuurlijk wel dat het eten nog volop werkt dus ik hoop dat mijn verhaal niet al te slaapverwekkend is.

Het gaat in ieder geval over de Structuurvisie Wonen die de mooie titel heeft meegekregen: ‘Kwaliteit van Wonen’. En wat ook wel mooi is om te zien, is dat er ook nog even een terugblik is op ‘Thuis in de stad’, 1998, en was het mevrouw Van Gijlswijk die in haar eerste termijn daar even de aandacht op vestigde. En het is ook wel grappig om te zien dat iets wat we elf jaar geleden in dit huis hebben bedacht,

dat dat in de verste verte niet is uitgekomen. Er was angst voor leegstand, angst voor regionale tweedeling, waarbij de stad arm zou zijn en de provincie rijk, qua mensen die daar wonen, nou niets van dat alles. En ik denk dat dat ook wel voor een heel groot gedeelte komt door de zeer actieve rol die de woningbouwcorporaties de afgelopen tien jaar hebben gespeeld, eerst bij het Lokaal Akkoord en vervolgens bij het Nieuw Lokaal Akkoord. Niet alleen het investeren in stenen, maar ook in de wijk als geheel en ik denk dat dat heeft uitbetaald en dat is ook iets, zeker in deze periode waarin het toch allemaal wat tegenzit, waarbij we onze natuurlijke partners, de woningbouwcorporaties, dichtbij ons moeten houden en daar ook voor een vernieuwd Nieuw Lokaal Akkoord, of hoe we het ook weer gaan noemen, de juiste keuze in moeten maken.

Wat verder opvalt in deze structuurvisie is dat er een aantal nieuwe punten in zijn beland, de uitvoeringsprogramma's, ik heb net al even gerefereerd aan 'Thuis in de stad', waaruit toch blijkt dat de visie elf jaar na dato toch weer een gepasseerd station is, dus daar is het ook goed om tussentijds en ook met enige regelmaat even te kijken: hebben we de juiste focus op handen en wat moeten we precies gaan doen in de jaren die voor ons liggen? Ook in dat licht vallen de wijkperspectieven te noemen en wat voor mijn fractie van enorm belang is, is dat we die wijkperspectieven niet laten verworden tot een soort van dode letter. En dat is natuurlijk ook het spanningsveld dat het gelijk met zich meebrengt, want hoe hou je die wijkperspectieven actueel en scherp, zonder de middellange termijn daarmee uit het oog te verliezen. Want één steen stapelen kan nog wel op een dag, maar een heel huis bouwen dat duurt toch net iets langer. En daarin is dan ook de voortdurende zoektocht naar evenwicht in de wijk. Wat voor Student en stad ook als een paal boven water staat, is die ongedeelde stad, zowel voor de student als voor de stad. In de structuurvisie komen ook een aantal forse opgaven op ons af als ik het heb over krimp in de regio Noordoost-Groningen en wat voor mij en mijn fractie een duidelijk punt is, is dat we ook moeten zorgen dat we de regio daarin in de been houden. Dus niet centralistisch alle voorzieningen maar hierheen laten komen maar ook heel concreet en duidelijk en in gezamenlijkheid met de regio nadenken hoe we willen vorm geven aan die opgave die voor ons ligt en hoe we ook zorgen dat we de regio als natuurlijke partner kei- en keihard nodig hebben, dat we die ook in de benen kunnen houden.

De vergrijzing is een thema dat gaat spelen. De grondgebonden woningen voor gezinnen en natuurlijk ook jongerenhuisvesting en woningen voor starters. Op dat punt denken we juist dat het goed is dat er in deze structuurvisie, in weerwil van wat de professionals hebben gezegd, ruimte is gemaakt voor de inzet op die drie thema's en dat daar ook niet echt een prioriteit in is aangebracht, want ze zijn alle drie erg belangrijk.

Wat ook heel erg belangrijk is, is hoe geef je de doorstroming op een goede manier vorm en op dat punt vinden wij het van enorm belang dat we scheef wonen tegengaan, zowel naar prijs als ook zeker naar kwaliteit. Op dat punt, het is een woord dat in sommige bingo's misschien naar voren komt, moeten we ook zeker de inwoners van deze stad en van die woningen verleiden om inderdaad die wooncarrière te gaan maken.

Een na laatste punt: de duurzaamheid. Op sociale woningbouw wordt heel erg ingezet, dat is goed. Alleen, mijn fractie heeft meerdere malen een enorm punt gemaakt om ook vooral die particuliere sector er in te betrekken. Dus hoe zorg je ervoor dat een scepticus die ook in de tijd van Kopenhagen diverse beelden op zich af krijgt ook voor zich ziet om juist die forse investering te doen omdat het een nieuwe forse investering is die zich naar de toekomst toe zeer zeker gaat uitbetalen. Ik denk dat dat iets is waar wij in ieder geval nog niet het antwoord op hebben geformuleerd, maar waar we wel sterk moeten naar gaan kijken.

Laatste punt gaat over kamerverhuur in monumentale panden. Op dat punt kom ik ook met een amendement (stuk nummer 11), want Student en Stad hecht heel erg veel waarde aan onze monumentale panden, laat dat een vast gegeven zijn. Ik kom zelf uit de polder en ik ben heel erg blij dat ik daar weg ben omdat hier tenminste woningen staan die iets ouder zijn dan ik zelf. Alleen, wat wij wel heel erg belangrijk vinden, is dat onze monumentale panden op een toekomstbestendige manier worden gebruikt. Op dat punt kan ik me inderdaad de vrees van het college wel voorstellen dat wanneer een pand tot op de laatste vierkante centimeters wordt volgepropt met een luchtbedje, dat niet altijd de beste oplossing is. Maar waar het mij om gaat en mijn fractie, is dat we wel zorgen voor een beetje positieve benadering en dat ook in balans brengen. Vandaar een amendement om de tekst aan te passen. Oh, ik heb nog maar één minuut? Het amendement is zo duidelijk opgeschreven dat het voor zichzelf spreekt, dus ik hou nog één minuut over.

De VOORZITTER: Amendement ingediend (stuk nr. 11) door de heer Antuma (Student en Stad), de heer Van der Wilt (D66) en de heer Prummel (Stadspartij), waarbij het verzoek is aan het college om de wens van de raad in overeenstemming te brengen met de juridische praktijk. Een besluit om de tekst te wijzigen

zoals u daarvoor aangeeft. Dat zal ik eerst even voorlezen. Op bladzijde 23 komt dan te staan: 'Kamerverhuur kan conflicteren met het waardevolle historische karakter van monumenten. Wij willen voorkomen dat monumenten worden omgezet in kamerverhuurpanden zonder dat daarmee recht wordt gedaan aan de toekomstbestendigheid van deze monumenten. We gaan onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om stringenter om te gaan met kamerverhuur in monumentale panden. Wanneer kamerverhuur zich verhoudt met de monumentale waarde van een pand kiezen wij voor een positieve houding in de richting van de aanvrager, mits de voorgestelde aanpassingen aan het monumentale pand bouwfysisch verantwoord zijn.'

Dat is een wijziging van de tekst van de Woonvisie waarbij vervolgens het college wordt verzocht om de wens van de raad in overeenstemming te brengen met de juridische praktijk. Dat kan zo. Dan is het woord aan de heer Huisman.

De heer HUISMAN (ChristenUnie): Voorzitter, dank u wel. Voor ons ligt een prachtig document, genaamd Structuurvisie Wonen. We kunnen daar als politieke partij natuurlijk een heel prachtig verhaal van maken. De ene partij heeft het ook wat meer gekleurd gedaan dan de andere en er valt natuurlijk genoeg te bediscussiëren over deze visie. Ook wij als ChristenUnie pakken natuurlijk de ruimte om daar ook ons verhaal over te geven. Zoals wij ook in de commissie al aangaven vorige week zien wij nog steeds de rol van de overheid van grote waarde als het gaat om regie voeren, het stimuleren en faciliteren van woonplezier en van woongenot. Toch is het zo dat woonplezier ook wordt gecreëerd door inwoners en bewoners van deze stad zelf. En zoals ik vorige week ook zei, ook bewoners zijn zelf verantwoordelijk voor het creëren van woonplezier. Dat zit hem ook in kleine dingen, bijvoorbeeld het tonen van interesse voor je burens; het optrekken van hoge schuttingen rondom je eigen territorium is geen goed signaal. Het is beter elkaar regelmatig te zien en te spreken dan maar net te doen of je in je eentje in deze mooie stad woont.

Wij zijn ook wel voor particulier opdrachtgeverschap om, zeg maar, de woonwensen in te vullen van de bewoners van deze stad. We hebben dat ook in het verleden dikwijls aangegeven. Verder wil in ieder geval onze partij genoemd hebben dat onze fractie het, in tegenstelling tot Student en Stad, niet ongewenst vindt dat het fenomeen scheef wonen optreedt in Groningen, omdat scheef wonen namelijk ook heel goede en gewenste neveneffecten kan hebben en dat wilden we graag ook kwijt in deze bijdrage.

Interruptie door de heer VOGEL (CDA): Ik wil graag nog een keer terugkomen op iets wat de heer Huisman zegt. Hij staat onder een motie van D66 waarin gepleit wordt om ten minste 50% van te ontwikkelen grond beschikbaar te stellen voor particulier opdrachtgeverschap. Dat lijkt mij, zeker als je naar andere opgaven kijkt, bijvoorbeeld voor woningcorporaties, bijvoorbeeld voor particuliere sectorbouw rijkelijk veel. Volgens mij was de ChristenUnie daar in het verleden toch wat gebalanceerder in.

De heer HUISMAN: 50/50 lijkt mij heel gebalanceerd. Maar de heer Vogel heeft in die zin wel gelijk dat wij nog geneens zo fan zijn van deze percentages, als is het wel zo dat er een signaal wordt gegeven in deze motie, namelijk dat particulier opdrachtgeverschap moet worden bevorderd en daar zijn wij als ChristenUnie altijd voor geweest. Dus vandaar dat wij onder deze motie staan.

Interruptie door de heer ANTUMA (Student en Stad): Toch nog even een vraag aan de heer Huisman, want u zegt 'de verworvenheden van het scheef wonen', maar ik ben heel benieuwd wat u daar specifiek mee bedoelt. Want u heeft het nu drie, vier keer gezegd zonder dat u met concrete voorbeelden komt terwijl de druk op juist die woningen wel heel erg groot is.

De heer HUISMAN: Wij vinden het wel wenselijk als er een woonwijk ontstaat waar gezinnen wonen met een gedifferentieerde portemonnee, om het zo maar te zeggen. Wij zien graag wijken waarin mensen met verschillende inkomens wonen en leven, met elkaar en naast elkaar, omdat dat gunstige effecten kan hebben. Op het moment dat je bijvoorbeeld een wijk creëert met alleen maar mensen op een minimum niveau, dat vinden wij gewoon niet wenselijk. Meerstad vinden wij prachtig en daar zijn wij ook altijd voor geweest, maar het mag niet zo zijn dat de mensen die dat wel kunnen betalen allemaal naar Meerstad vertrekken en dat wijken achterblijven waarbij mensen dat niet kunnen betalen en dat vinden wij niet gewenst. Dus vandaar dat wij ook scheef wonen wat dat betreft willen bevorderen.

Interruptie door de heer ANTUMA: Maar juist een van de uitgangspunten van de wijkvernieuwing is die ongedeelde stad en ook inderdaad de gedifferentieerde portemonnee, om het zo maar te zeggen. Dus op dat punt voorzien we daar al in als stad.

De heer HUISMAN: Ja, dat klopt, maar ik bedoel dat spreek ik ook helemaal niet tegen, alleen we wilden het wel graag genoemd hebben als fractie omdat wij, nogmaals, het fenomeen scheef wonen en de gewenste neveneffecten ook belangrijk vinden.

Ik wil graag verder gaan met mijn verhaal. Voor de ChristenUnie valt niet te tornen aan het feit van de compacte stad. Dat hebben wij in het verleden ook dikwijls aangegeven en dat wil onze fractie ook graag nogmaals benoemd hebben omdat hier en daar de indruk kan ontstaan in Groningen dat de stad steeds uitgebreider wordt, maar we zijn nog steeds erg voor een compacte stad, omdat je dan alle voorzieningen in de buurt hebt.

Dan over jongerenhuisvesting. Over dit onderwerp komen wij nog te spreken in februari, maar ik wilde er toch al vast een paar zaken over zeggen. Namelijk, laten we maar eens even positief beginnen. Want afgelopen periode stond er een mooi artikel in het Dagblad van het Noorden waarin ook de economische waarde van studenten expliciet werd genoemd. En dat mag ook wel eens gezegd worden in deze stad waar het tegenwoordig steeds meer lijkt alsof studenten, nou ja, alleen maar negatieve zaken opleveren en dat is volgens onze fractie absoluut niet het geval. Want wegtrekkende studenten zijn ook nog eens een keer nadelig voor wijken zelf. Op het moment dat je studenten en jongeren in een wijk hebt kan dat levendigheid opleveren en als mensen gewoon goed met elkaar omgaan en er heldere afspraken zijn waarop mensen aangesproken kunnen worden op gedrag bevordert je voor iedereen woonplezier. Wij trekken ons wel iets aan – en dat hebben we ook in de commissie gezegd – van de hartenkreten die nu vooral vanuit buurtbewonersorganisaties komen en de wijken. Die zijn veel genoemd, dus dat zal ik nu achterwege laten. Maar we zijn ook we van andere partijen benieuwd of straks ook die 50%-norm weer ter discussie komt te staan. Daar is onze fractie erg benieuwd naar. Dat komt in februari dan wel weer terug.

Interruptie door de heer VOGEL (CDA): Moet ik nou tussen de regels door horen dat u dat in ieder geval wel wilt gaan doen?

De heer HUISMAN: Daar zitten wij als fractie wel over na te denken, want op het moment dat je conclusies trekt dat je afspraken met elkaar maakt, als je afspreekt dat je het gaat verlagen of het gaat stellen op 50% en het blijkt in de praktijk veel wrijving op te leveren, veel negatieve reacties en tendensen, dan vind ik wel dat je als raad er ook voor mag staan op het moment dat iets niet werkt, dat je dat in een goede discussie weer eens ter discussie kunt stellen. Dat klopt.

Interruptie door de heer VOGEL: Omhoog of omlaag?

De heer HUISMAN: Dat laten we nog even in het midden en daar komen we in februari op terug. Tot slot: Duurzaam wonen. Onze fractie staat dan misschien niet bekend van oudsher als de meest groene partij, we hebben de laatste jaren wel wat aan dat imago opgepoetst volgens mij, en duurzaam wonen vinden wij dan ook heel belangrijk. Duurzaam wonen kan ook, en dan vind ik wel dat je eerlijk moet zijn naar stadsgeschiedenis toe, duurzaam wonen kan ook betekenen dat het duurzamer gaat worden, ook qua huizen. En ik vind dat je dat wel moet noemen en wij zien dat ook niet als ongewenst, maar daar moet je gewoon eerlijk over zijn naar de stad toe, want de effecten die het op de lange termijn heeft dat weegt natuurlijk veel zwaarder wat dat betreft. Onze fractie vindt wel dat het college zichzelf niet voorbij mag lopen in die zin dat duurzaam wonen een doelstelling kan zijn, maar er zijn meer doelstellingen. Goede, betaalbare starters woningen en woningen in de sociale sector die vindt onze fractie belangrijk en die blijft onze fractie belangrijk vinden.

Interruptie door mevrouw DE BOER (VVD): Bent u ook bang dat misschien duurdere woningen, omdat ze zo duurzaam gebouwd zijn, minder goed afzetbaar zijn in de markt? Bent u dan niet bang dat dat Meerstad, zeg maar, daar mee begint dat dat moeilijker van de grond kan komen?

De heer HUISMAN: Ja, dat signaal heeft onze fractie in de vorige commissievergadering Ruimte-Wonen ook gegeven. Allen, hoe dat uitpakt straks in de praktijk, dat is gissen op dit moment. We hebben wel dat signaal gegeven in ieder geval.

Interruptie door de heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, als u het mij vergunt, wil ik de ChristenUnie nog een vraag stellen. Een van de problemen die aan de orde is gekomen in dit debat is de concurrentie die grotere gezinnen, die men in reformatorische kring ook aantreft, ondervinden op de woningmarkt omdat de huizen waarin zij zouden gaan wonen met hun grote aantal kinderen soms het object van speculatie kunnen zijn om er bijvoorbeeld studentenhuizen van te maken. Wat is daarover uw mening?

De heer HUISMAN: Mijnheer Prummel, een object van speculaties, daar kan ik u even niet in volgen.

De heer PRUMMEL: Heel eenvoudig. Een huis met zes slaapkamers kan een gezin met vijf kinderen herbergen, maar het zouden ook zes studenten kunnen zijn die ieder 300 euro huur betalen.

De heer HUISMAN: En u wilt van mij weten wat ik daarvan vind.

De heer PRUMMEL: Ja, daarom ben ik bang dat een deel van uw achterban dus slecht gediend wordt wanneer wij als gemeente niet zorgen voor woningen voor grotere gezinnen.

De heer HUISMAN: Mijnheer Prummel, dat vindt onze fractie heel jammer en dat zouden wij ten eerste betreuren.

Voorzitter, dank u wel. Dat was het wat onze bijdrage op dit punt betreft. Wij hebben geen moties. Dat is ook weer goed voor het milieu. Dank u wel.

De VOORZITTER: Het woord is aan de wethouder.

Wethouder DE VRIES (PvdA): Voorzitter, dank u wel. Het voelt bijzonder om over zo'n bijzonder document met u van gedachten te mogen wisselen namens het college. Ik begin eigenlijk met een vrij klemmende vraag die door de heer De Haan als cliffhanger boven het debat – om het in net Nederlands te zeggen – wordt gehangen.

Is het nu werkelijk zo dat het deze Woonvisie aan sociaal karakter ontbeert door het ontbreken van het woord volkshuisvesting? Dat is niet het geval. U vindt het woord spaarzaam terug, maar dit is volgens mij een heel sociale Woonvisie en een heel sociale stad. Ik wil dat graag met u toelichten.

Een ander element dat ik er even uit til: Hoofdstuk 1 van deze Woonvisie heet 'Onze ambitie'. En ik vind het eigenlijk wel mooi eerlijk gezegd, ik probeer me ook wat te onttrekken aan een al te sociaaldemocratische bespiegeling, ik vind wel mooi dat het daadwerkelijk, als ik goed naar u luister, ook inderdaad *onze* ambitie is. Er zijn nuanceverschillen, elke partij brengt ze ook mooi aan, dat hoort ook zo, maar grosso modo denk ik: zijn wij het echt met elkaar eens over wat deze stad is?

Voorzitter, een paar opmerkingen daarover. Ik geloof dat de heer De Haan verwees naar een discussie in de commissie over de vergelijking Maastricht en Groningen. Ik ken niet de demografische ontwikkelingen precies van Maastricht, maar wel die van Groningen. En dan is daar een verschil. Dat is ook een verschil omdat je uit wilt stralen, daar getuigt deze Woonvisie van, dat het de moeite waard is om in deze stad te wonen. De moeite waard is om hier te wonen als jongere (ik kom daar straks nog op terug), ook als je ouder wordt (ik kom daar ook nog even op terug) en zeker ook voor gezinnen, want dat zijn inderdaad drie groepen die meer aandacht behoeven in de toekomst dan we wellicht tot nu toe hebben gegeven. We doen dat ook, we bouwen ook in die stad niet zomaar lukraak. Er zijn zelfs bewegingen in sommige kringen in Nederland die zeggen: 'laat dat maar een beetje zitten dat bouwen in de compacte stad, geef mensen maar de ruimte buitenstedelijk, dat is goedkoper bouwen, dan hoef je minder bij te dragen als overheid, dat gaat sneller'. Wij zouden die weg niet willen gaan. Wij koesteren die compacte stad omdat we de indruk hebben dat dat stedelijk milieu ook aantrekkelijk is. En dat blijkt ook uit allerlei onderzoek. Mensen willen daar wonen. En we doen nog iets anders. En dat hebben we heel nadrukkelijk ook de afgelopen jaren met partners in de regiovisie gedaan. We doen nog iets anders door te zeggen: in die regio bouwen we die regio niet vol, maar doen we dat op een aantal geconcentreerde plekken, waaronder de stad Groningen. En vanuit dat perspectief is inderdaad Meerstad van cruciaal belang. Van cruciaal belang voor de toekomst van Groningen. Voor een toekomst waarvan mensen die groenstedelijk willen wonen, om dat woord maar eens te gebruiken, dicht bij de stad kunnen wonen en niet inderdaad al te lang autokilometers moeten vreten en dat soort zaken. Dus dat is ook een heel ruimtelijke keuze. En dat Meerstad, ja natuurlijk heeft dat last van de omstandigheden van dit moment. Maar wat we nodig hebben is een consequente visie op Meerstad, waar we kwaliteit – deze visie zegt dat ook – voorop blijven stellen. Kwaliteit voor iedereen die daar wil wonen, daar zitten percentages sociale huur/sociale koop in,

maar we moeten die kwaliteit niet ter discussie gaan stellen. Net zoals we niet, omdat de markt nu even anders is, zo lijkt het althans, grootschalig ons programma, onze visie moeten gaan bijstellen. Volhouden, ook op de lange termijn, is nu echt belangrijk. Ik kan u overigens meedelen, ik kom volgende week met exacte cijfers, dat we een hartstikke goed woningbouwjaar achter de rug hebben. Misschien meer dan het topjaar van vorig jaar in aantallen, om maar eens even aan te geven wat er gewoon gebeurt. Ik kan u ook meedelen dat, als het gaat om de marktontwikkelingen in Groningen, het aantal verkochte nieuwbouw woningen helemaal niet zo gek is. Het gaat minder dan in de hoogtijdagen en de prijzen staan wat onder druk, maar men wil in de stad wonen.

En dat brengt mij bij een volgend thema waar wij in de commissie, mevrouw van Gijlswijk zei het al, heel aardig met elkaar over hebben gesproken: krimp versus groei. Nou ga ik even niet in op dat artikel in de Volkskrant, maar ik vind wel dat die spanning tussen krimp en groei ook de aandacht van uw raad behoeft. Dan is de vraag wat je dan vervolgens doet. En ook voor de toekomst van Meerstad is het van belang en dat moet ik echt tegen mevrouw De Boer zeggen, om vast te houden aan – er zijn verschillende onderzoeken – maar allemaal wijzen ze uit dat deze stad, ook Assen en het gebied daartussen, groeipotentie heeft tot en met 2025. Sommige onderzoeken gaan zelfs verder. Dat is niet iets om trots op te zijn. Nou, misschien ook wel eigenlijk. Want mensen willen hier wonen. Mensen vinden dit een mooie woonomgeving. En laten we dat ook koesteren en laten we dat gebruiken om tegen iedereen die dat wil weten in de buitenwereld ook te zeggen: Meerstad is nodig. Meerstad is gewoon nodig om te voorzien in die behoefte.

Voorzitter, kwaliteit boven kwantiteit. Ja, natuurlijk praten wij met de regio over aantallen die we weg zetten. Dat moet ook. Ik ken de opvatting van GroenLinks en misschien dat je ook wel een opvatting kunt hebben en misschien ook wel die van de mijne, dat het landschap daar kwetsbaarder is dan het landschap in Meerstad, maar ik vind het ook netjes om dat met de partners te delen en dat met elkaar te dragen. Dat gebeurt ook, wij komen over die bijstelling in de loop van 2010 met u te praten.

En als ik zeg 'kwaliteit gaat boven kwantiteit' geldt dat in wezen ook voor de sloopopgave. Natuurlijk hebben we een doelstelling en ik ben het ook met de heer De Haan eens als hij zegt 'dat staat wel heel erg robuust in die Woonvisie, kan dat niet iets minder' en hij geeft dat ook mee als opgave. Prima, heel goed, dat amendement kan wat mij betreft gewoon door uw raad worden overgenomen. Maar, laten we vooral, en dat is ook gebeurd de afgelopen jaren, kwaliteit boven kwantiteit plaatsen. En als ik dat in het slooperspectief zet dan bedoel ik ook dat we die huizen waarvan we zeggen daar kun je echt niet meer in wonen, niet als gezin en ook niet als individu, dan moet er ook geen taboe op rusten om die uiteindelijk als dat beter is voor de wijk, beter voor de voorraad en beter voor de toekomstige bewoners, om dat te doen. En ik voeg daar nog één ding aan toe, want tegenwoordig is, laten we zeggen het perspectief van duurzaamheid daarin niet te onderschatten. Ik denk ook dat we samen met de corporaties goed moeten kijken hoe we dat sloopprogramma zodanig maken, dat je inderdaad de energetisch slechtste huizen weghaalt, als dat kan. Want sommige huizen krijg je van z'n lang zal je leven nooit van label E naar C of naar B. Sommige wel en dan moet je het vooral doen zou ik zeggen, als dat ook goed is voor de wijk, en andere weer niet. Dus dat perspectief wou ik er ook even aan toevoegen. En als het gaat om duurzaamheid, nou ik vind eerlijk gezegd dat het heel makkelijk uit te leggen is hoe we daar in moeten investeren als stad. Duurzaamheid is niet alleen goed voor het milieu, het is gewoon goed voor je wooncomfort en het is ook goed voor de portemonnee. En het is die vertaalslag die wij de komende jaren ook als college stevig moeten uitdragen. En als ik dan nog iets mag zeggen over de keuzes die je maakt, dit college zet iets meer in, fors meer in op die sociale sector, vanuit die doelstellingen die we hebben dan op de particuliere sector, zeg ik tot de heer Spakman. We willen best meewerken aan het bekend maken van allerlei regelingen, maar eerlijk gezegd, als we een euro hebben steek ik die liever in de sociale sector, vanuit die volkshuisvestelijke doelstelling en vanuit de duurzaamheidsdoelstelling, want dan maak je het meeste effect.

Voorzitter, ik ben blij met alle opvattingen die ook gedeeld worden over evenwichtige wijken en de manier waarop we daar aan werken. Ja, met wijkperspectieven, voorshands zeg ik tot de heer Van der Wilt, in die veertiende Nieuw Lokaal Akkoord-wijken, want daar moeten we het even mee doen, er is geen principieel bezwaar om dat elders in de stad te doen, maar het is wel een kwestie van inzet en manschappen. Dus eerst even dan maar eens even kijken wat we daar verder mee doen. Ik ben ook blij met die partijen, zoals Student en Stad, die zeggen dat we de samenwerking met de corporaties gewoon moeten koesteren, want daar moeten we die meters mee maken. We mogen best kritisch zijn over hun inzet. En ik ben ook blij met die partijen die zeggen ja, dat scheef wonen, zoals de ChristenUnie – ik zal het iets anders formuleren – dat is niet altijd een probleem. Tegelijkertijd, wie naar de Haagse bewegingen kijkt, ziet ook daar onder leiding van Van der Laan een andere benadering van de volkshuisvestelijke visie van de overheid waarin toch voorzichtig aan, althans dat is het voorstel, wordt

gewerkt met inkomensgrenzen. Dat bepaalt straks ook hier de discussie. Dus sommige partijen hebben gezegd 'doe nou dit en doe nou dat en neem dat mee naar het Nieuw Lokaal Akkoord', dat vind ik op zich prima bestellingen in zijn algemeenheid, maar laten we die ook even niet al te concreet maken. Het perspectief van die te verwachten ontwikkelingen, want het kan straks over een maand of twee helemaal anders liggen, dus graag die ruimte als u ons dat toestaat.

Voorzitter, dan blijven drie groepen over waar we stevig op moeten letten en waar we stevig beleid op moeten inzetten.

Eén: Gezinnen. Niet alleen in de sociale huursector, ook in de koopsector. Nog altijd verdwijnen er gezinnen uit de stad, meer dan er bijkomen. Dat is een zorgwekkende ontwikkeling. Daarvoor maken we ook Meerstad. Daarvoor is natuurlijk ook het programma Intense laagbouw bedoeld. En iedereen die zegt 'wanneer komt dat nou eens los': u weet, op 11 januari presenteren wij de voorstellen, het Ministerie van VROM wordt geopend, een tentoonstelling, u ontvangt de uitnodiging en in februari zullen wij uw raad, nadat we het college hebben gehad, laten zien welke van de projecten doorgang kunnen vinden en is er ook een beeld van de markt en ik kan u zeggen: de markt wil. Want de markt ziet gewoon in die stad Groningen kansen.

Voorzitter, iets over de bestellingen op het terrein van de sociale huurwoningen en de eengezinswoningen. Even wat voorzichtigheid. Want sommigen van u zeggen, eengezinswoningen, wees voorzichtig, maar wat is een eengezinswoning? Beetje een definitiekwestie. Wat een sociale huurwoning is dat weten we met z'n allen. Ik hoop dat u mij toestaat namens het college om te zeggen: ga nou op pad met de omvang van de voorraad, betrek daar ook de sloop in en ga vooral met corporaties – het staat ook in de Woonvisie – praten over hoe we dat evenwichtiger over de wijken doen en stem dat ook een beetje af met die corporaties, want daar ontbreekt het soms wel eens wat aan in de wijken zelf. Dus als u dat, als ik het zo breed zeg dan zou ik zeggen dan vind ik alle bestellingen prima, des te concreter u ze maakt, des te meer ze aflopen van als het ware dit document wat een Woonvisie is, des te ingewikkelder ze worden in de concrete toepassing.

Voorzitter, twee dingen nog voordat ik nog een paar losse punten langsloop.

De jongeren, van cruciaal belang. Op 4 of 5 februari, ik weet niet precies de datum, hopen wij een manifestatie te presenteren. Daarvoor uiteraard het collegevoorstel waarin we vooral één ding doen: een programma maken voor jongerenhuisvesting wat staat als een huis, tijdelijk en vast. Maar vooral, en dat lijkt me een volkshuisvestelijke doelstelling van eminent belang, werken aan betere huisvesting voor jongeren. Mijn stelling is dat in deze stad studenten en jongeren te veel betalen voor de slechte kwaliteit. Dat is een volkshuisvestelijke doelstelling die we bovenaan moeten zetten. Meer kwaliteit voor minder geld, daar gaat het om.

Voorzitter, wij komen met dat programma en we zullen daarin meenemen hoe we omgaan met de 15%-regeling. Ik ben een beetje voorzichtig. Ja, dit college is bereid om die norm te onderzoeken. Ja, dit college is bereid om te kijken of je iets aan de eengezinswoningen zou kunnen doen, maar eerlijk gezegd, dat is nogal een opgave. Ook een juridisch vraagstuk, maar we zullen u dat voorleggen en als dat helpt in de discussie zullen wij u daar ook voorstellen voor doen.

Voorzitter, ten aanzien van ouderen heeft de SP-fractie met name gevraagd om te kijken naar beschikbaarheid. Ik vind die motie eerlijk gezegd sympathiek maar wel wat overbodig als ik kijk naar bladzijde 17 en 27 van de visie, want wij zeggen gewoon wat u vraagt en gaan dat dus ook doen. Dus ook zonder uw aansporing gingen we het al doen, maar het helpt wel een beetje misschien.

Voorzitter, een paar losse dingen. Ik heb al verwezen als het gaat om de SP naar de aanstaande landelijke discussie over inkomensgrenzen en dat geldt ook, zeg ik tegen de heer De Haan van GroenLinks, als het gaat om hypotheekrenteaftrek en de huurtoeslag. Het zou mij een lief ding waard zijn eerlijk gezegd en ik hoop u ook, als er in Nederland nou eens een keer werk wordt gemaakt van wat stevige herstructurering in de woningmarkt. Dat is goed voor de sociale sector, dat is goed voor de particuliere sector. Misschien dat je ook moet denken aan allerlei fiscale stimuleringsregelingen voor duurzaamheid. Misschien dat we daarmee ook de slagkracht voor de corporaties kunnen vergroten. Ik hoop dat dit kabinet dat ook daadwerkelijk gaat doen. En dan vind ik een gedachte om iets te doen met de huurtoeslag op zichzelf niet zo erg, maar dat moet wel een beetje in balans wezen eerlijk gezegd.

Voorzitter, ik dacht eerlijk gezegd dat ik het daarmee wel een beetje gehad had. Tot de heer Prummel, die zijn bekende verhaal over de campus houdt, ik vind het allemaal prima, maar de heer Van der Wilt zei het eigenlijk heel treffend: kijk nou gewoon waar mensen willen wonen en maak iets waar jongeren ook gáán wonen en onze inschatting is dat dat niet op die campus is, los van de vraag of – gelet op het Kernfysisch Versneller Instituut, scheikundig laboratorium en allerlei ingewikkelde proefdingen die men daar heeft, ik weet het allemaal niet zo precies – je die aantallen daar niet kwijt kunt. Belangrijker nog is: bouw wat mensen willen.

Interruptie door de heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, mag ik de heer De Vries een vraag stellen? Eén: Is bekend dat een Kernfysisch Versneller Instituut alleen maar gevaarlijk is wanneer je in het verlengde van de opgewekte straal woont?

Twee: Dat er wel degelijk studenten zijn die om hen moverende redenen graag op grotere afstand van de binnenstad willen wonen.

Wethouder DE VRIES: Ja, dat is ook wel zo. Kijk, ik ga er even niet op in, er zijn allerlei contouren waarbinnen je niet mag bouwen, dat is eigenlijk de strekking van mijn verhaal en hoe dat allemaal met de straling en dat soort dingen werkt, dat zal mij eerlijk gezegd een zorg zijn. Waar het mij om gaat is dat u niet de verwachting moet wekken in de stad dat u, en dat doet u in wezen, in al die wijken waar men nu, terecht of niet terecht, leefbaarheidsproblemen ervaart, dat u niet de indruk moet wekken dat u met dit voorstel klaar bent, want dan zit u gewoon een verhaal te vertellen dat aantoonbaar onjuist is. U krijgt die aantallen nooit weg en het kan best zijn dat er bijvoorbeeld internationale studenten zijn die zeggen: nou, ik wil best tijdelijk voor twee jaar daar wonen. Geen enkel probleem. Dat zou ook best kunnen, maar de opgave die wij moeten realiseren, 4500 aantallen tijdelijk en vast, die krijg je daar gewoon niet gebouwd. Punt. En het zou ook goed zijn als u de stad dat ook gewoon uitlegt.

Interruptie door de heer PRUMMEL: Voorzitter, daar nog heel even op ingaand. Wanneer wij hier de stad niet een duidelijke oplossing voor de studentenhuisvesting laten zien in de vorm van een echte doorbraak in plaats van aanpappen en doormodderen dan laten we en de stad en de studenten in de steek, want terecht heeft de wethouder gezegd dat er misbruik wordt gemaakt van de woningnood onder studenten....

De VOORZITTER: Ik denk dat u het antwoord hebt gegeven en dan kan het daar ook bij blijven denk ik en dan bent u vast toe aan de moties en de amendementen.

Wethouder DE VRIES: Ik roep deze raad op, en ook de heer Prummel daarmee, om goed te kijken naar de met u eerder gedeelde uitgangspunten voor jongerenhuisvesting en dan eens te kijken of we te pakken hebben wat deugt in deze stad en dan is mijn uitgangspunt: bouw wat mensen willen en bouw betaalbaar, want daar is op dit moment behoefte aan.

Interruptie door de heer VOGEL (CDA): Ik zou graag willen dat de wethouder ingaat op onze voorstellen rond voorzieningen in de wijken, want daar heeft hij nog niets over gezegd.

Wethouder DE VRIES: Ja, deze Woonvisie, dat heeft u kunnen lezen, gaat ervan uit dat we het belangrijk vinden dat er voorzieningen in de wijken zijn. Met dat uitgangspunt geven we ook aan dat er op een aantal plekken in de stad denk ik in het verleden wel eens wat minder goed is nagedacht, laat ik het zo maar zeggen, althans het resultaat daarvan niet altijd even goed is geweest. En dan heb je, laten we zeggen, een opgave om dat te realiseren.

In Meerstad, om maar eens wat te noemen, gaan we ervan uit dat we die voorzieningen zo vroeg mogelijk hebben. De stad van Meerstad, gepland en gerealiseerd hebben omdat we vinden dat mensen in hun woonomgeving ook recht hebben op die voorzieningen. En dan komt het neer op, laten we zeggen, het formuleren van die uitgangspunten en dan moet soms, geef ik er ook eerlijk gezegd erbij toe, de markt het ook doen. Want wij bouwen geen huizen, maar ook geen supermarkten.

Interruptie door mevrouw DE BOER (VVD): Ik heb nog twee vragen. Eén vraag die ik had gesteld in mijn eerste termijn was hoeveel geld er nu in feite uitstaat, zeg maar, in investeringen in Meerstad, want daar doen verschillende berichten over de ronde. Kunt u daar duidelijkheid over geven? En twee is dat er een motie van de PvdA ligt: terughoudendheid bij de verkoop van eengezinswoningen sociale sector, om daar bij de woningcorporaties op aan te dringen. Wat vindt u daarvan?

Wethouder DE VRIES: Ik heb nog niet gereageerd op de moties. Deze kan ik even meenemen. Ik vind die terughoudendheid vanuit de opgave die we hebben verstandig, dat vind ik een goede oproep. Maar, zeg ik er tegelijkertijd bij, geef dan ook de ruimte om de vertaling daarvan met corporaties te bespreken en dring dan ook aan, ik weet niet of dat ook in de motie staat, op een goede spreiding van de woningen over de verschillende wijken en dwing ook corporaties tot afstemming onderling.

Uw vraag over Meerstad vind ik eerlijk gezegd een vraag naar de bekende weg. U kent de informatie, u weet precies wat het investeringsvolume van Meerstad is en u weet precies dat daar 10.621 woningen moeten komen.

De VOORZITTER: Wilt u de moties en de amendementen nog even van een oordeel voorzien?

Wethouder DE VRIES: Als u dat vraagt wil ik dat met alle plezier doen.

Goed, nou, over motie 2 van de Partij van de Arbeid heb ik al het nodige gezegd. Ik zeg daarbij dat we zeker in het afgelopen jaar, 2008, heel veel sociale woningen en ook sociale eengezinswoningen hebben neergezet. Dus als ik dit zie als een inspanningsverplichting die we met corporaties moeten delen, waar ik vooral ook goed moet kijken naar het evenwicht over de wijken, dan vind ik dat een sympathieke motie. Ik vind eigenlijk motie 3 van SP en CDA....

De VOORZITTER: Dat betekent dat u het oordeel overlaat aan de raad.

Wethouder DE VRIES: Ja, maar, ik wou even dat bij motie 3 betrekken: die vind ik eigenlijk min of meer, althans in de laatste bestelling ongeveer hetzelfde, dus daarvan zou ik zeggen, als u mij toestaat om dat zo mee te nemen, en die terughoudendheid te betrachten en vooral, en dat is dan de extra bestelling die ik mezelf namens het college opleg, te kijken hoe doe je dat nou in die wijken en zit er voldoende evenwicht, dan prima.

De VOORZITTER: Wilt u nou echt even, anders...

Wethouder DE VRIES: Dan laat ik het oordeel over aan de raad.

Motie 4 (SP en CDA), daar heb ik al op gereageerd. Ik vind haar eerlijk gezegd overbodig, want dat staat bijna letterlijk in de tekst. Nee, ik vind haar overbodig.

Voorzitter, even kijken, motie 5 (SP en CDA). Ja, ik begrijp de gedachte daarachter. Ik vind het heel merkwaardig om te gaan werken met, wie zegt mij dat drie beter is dan vier. Nogmaals, ik begrijp de gedachte, die is sympathiek, maar zoals het hier staat zou ik haar niet willen overnemen. Is dat goed?

De VOORZITTER: Nee, dat kan nou niet. Ik was net al weer een beetje te soepel bijna, maar dit ontraadt u dus gewoon.

Wethouder DE VRIES: Dan ontraad ik haar.

De heer Prummel zegt onder motie 6 (Stadsparij) dat hij graag het covenant wil evalueren. Ik weet zo eerlijk gezegd uit mijn hoofd niet of wij met u hadden afgesproken om dat op enig moment te doen. Evalueren kan altijd, maar laten we dat doen op het moment dat we dat met u afgesproken hebben en ik heb een zekere aarzeling om hier nou een nieuw tijdstip met u te gaan verzinnen. Ik zou u willen verzoeken om eens te kijken wat we daar nu over hebben afgesproken. Ik weet het uit mijn hoofd niet.

De VOORZITTER: Dus u ontraadt de motie.

Interruptie door de heer PRUMMEL (Stadsparij): Voorzitter, voor zover mij bekend hebben we geen datum afgesproken.

Wethouder DE VRIES: Dan is er niks mis, als dat zo is, dat weet u misschien beter dan ik, dan vind ik het best om zo'n evaluatieonderzoek te doen, maar laten we dat dan doen na afloop van deze collegeperiode, als het ware meegeven aan de nieuwe raad. Als ik het zo mag uitleggen dan laat ik het oordeel over aan de raad.

Voorzitter, ik heb mijn aarzeling getoond over de wijkperspectieven over de hele stad. Ik vind eerlijk gezegd dat wij een opgave hebben om u eerst mee te nemen in de wijkperspectieven van de Nieuw Lokaal Akkoord-wijken. Ik zou zeggen, wacht dat ook even af en laten we dan de discussie voeren of dit een nuttig instrument is voor andere wijken waar we niet prioriteit aan toekennen. Dus in dat opzicht ontraad ik de motie (motie nummer 7 van D66).

Dan heb ik nog over: Het particulier opdrachtgeverschap (motie nummer 8 van D66). Ik ken de opvatting van de D66-fractie over de waarde van het instrument. Volgens mij ontkent ook niemand, ook de heer De Haan heb ik dat niet horen ontkennen, de waarde van dit instrument, maar u doet nu weer een bestelling die we volgens mij helemaal niet waar kunnen maken in deze stad in deze omvang. En ik vraag me eerlijk

gezegd af, ook als we 50% van onze grond zullen inbrengen, of we dan ook nog de doelstelling halen en of we niet heel veel verliezen aan de andere kant. Ik ontraad deze motie.

Voorzitter, motie 9 (VVD), die is volgens mij gewoon onjuist. Ja, natuurlijk zijn stedenbouwkundige visies van belang, er is niemand die dat ontkent. Maar er is niet zoveel relatie tussen stedenbouwkundige visie, hoogte van gebouwen en grondprijzen. Ik denk dat een veel belangrijker element in de hoogte van gebouwen de bouwkosten zijn, de bouwstoffenkosten. En dan is het vaak ook wel zo dat als je wat minder hoog bouwt, je minder kosten kwijt bent. Dus u veronderstelt iets wat volgens mijn mening niet klopt, dus in die zin ontraad ik de motie.

Interruptie door mevrouw DE BOER (VVD): Dan voel ik mij toch wel geroepen een kleine aanvulling te geven. Want als de prijs lager zou zijn zou men ook wel lager kunnen bouwen. Dus daar zit wel degelijk een verband tussen. En wat ik hier bedoel te zeggen is in feite dat dus stedenbouw belangrijker is dan de grondprijs die wij ervoor krijgen; dat je eerst een stedenbouwkundige visie moet hebben en dan moet je, zeg maar, de grondprijzen vaststellen, zeker als het gaat om hoogbouw.

Wethouder DE VRIES: Nee, wij stellen in zijn algemeenheid, we hebben net deze week de nieuwe nota Grondprijzenbeleid aan u opgestuurd, wij stellen in zijn algemeenheid grondprijzen vast en gaan daarmee de onderhandelingen in. Dat is één. Twee: We doen vervolgens de gesprekken met iedereen, op basis van stedenbouwkundige visies en dat leidt tot iets wat ook nog binnen een bestemmingsplan en binnen die visie moet blijven. De relatie die u legt klopt in zijn algemeenheid niet in deze zin en dan moet ik die motie ontraden, want dan verkoopt u flauwekul.

De VOORZITTER: Zullen we de raad hier uiteindelijk over laten beslissen?

Interruptie door mevrouw DE BOER: Ik wil nog één feitelijk juiste aanvulling geven, want bij de Plutolaan was het zo dat de grond voor een prijsvraag is weggegaan en dat het daardoor, door die hoge grondprijzen, hoogbouw moest worden.

Wethouder DE VRIES: Dat is onjuist.

Mevrouw DE BOER: We hebben het daar anderhalf jaar geleden over gehad en dat is gewoon zo. Dat kunt u niet ontkennen. En dat is juist.

Wethouder DE VRIES: Nee, het is onjuist. U vertelt hier onzin. Ja, er is, laten we zeggen, betaald voor de grond door De Huismeesters, natuurlijk is dat zo. Maar...

De VOORZITTER: Nee, nee, nee, nou is het genoeg. Uw raad mag straks bepalen wie gelijk heeft. We gaan er met grote spanning naar kijken

Wethouder DE VRIES: Maar ik hecht er wel aan... (door elkaar gepraat).

Voorzitter, het amendement Herstructurering van GroenLinks (stuk nummer 10), daar heb ik in mijn woordvoering al het nodige over gezegd, als het helpt om laten we maar zeggen, in die gesprekken met de corporaties meer flexibiliteit en minder stevig daar in te gaan, dan vind ik dat een heel aanvaardbaar verhaal.

De VOORZITTER: Dat betekent dat?

Wethouder DE VRIES: Dat ik dit amendement overlaat aan het oordeel van de raad.

Voorzitter, tot slot, amendement 11 van de Stadspartij en Student en Stad: discussie met de heer Antuma, die nogal stevig was in de commissie en ik was stevig terug, en volgens mij is dit ongeveer precies wat we samen willen, dus ik laat het oordeel over aan de raad.

De VOORZITTER: Ik kijk of er nog behoefte is aan een tweede termijn. U moet ook een beetje uw spreektijd in de gaten houden. Die behoefte is er niet, dan kunnen we volgens mij tot besluitvorming over gaan.

Dan gaan we allereerst stemmen over de twee amendementen, nummer 10 en 11.

Dan over het voorstel zoals dat aan u is voorgelegd en dan over de moties. Het is iedereen duidelijk waarover we gaan stemmen?

Amendement nummer 10: Wie steunt amendement nummer 10? Er is behoefte aan een stemverklaring. Achteraf, stel ik voor, want ik was al met de stemming bezig. De hele raad steunt het amendement minus de VVD, waarmee dat amendement is aangenomen.

Voor de heer Spakman de gelegenheid voor het afleggen van een stemverklaring.

De heer SPAKMAN (PvdA): Wij willen dit graag steunen omdat het een verstandige aanpassing is en wij zullen verstandige amendementen en moties onverminderd steunen.

De VOORZITTER: Nog en stemverklaring achteraf. De heer Vogel.

De heer VOGEL (CDA): Ja voorzitter, wij hebben het ook gesteund omdat wij dit ook een heel goede zaak vinden. Daarmee nuanceren we volgens mij dat renovatie in sommige situaties ook kan werken, zie bijvoorbeeld het Blauwe Dorp en wij hebben hem ook zo uitgelegd dat het ook heel goed kan zijn voor het behouden van woningen voor gezinnen.

De VOORZITTER: Goed, dan gaan we nu over naar stemming over amendement nummer 11. (Na een korte woordenwisseling over de vergaderorde, door elkaar): We gaan over tot de stemverklaringen. Dan is het woord aan mevrouw Van Gijlswijk voor het afleggen van een stemverklaring.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK (SP): Wij zullen dit amendement of deze motie, want er staat: 'we besluiten ... en verzoekt het college...', maar wij zullen dit niet steunen, omdat het warrig allemaal opgeschreven is naar onze mening en we steunen de lijn van het college.

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, wij zullen ook niet voor deze motie stemmen. Dat komt omdat hier in deze aangepaste tekst niet meer uitdrukkelijk gesproken wordt over het gebruik van die monumenten en daar ging het volgens mij net ook om, naast het verbouwen ook over het gebruik en wij hechten toch zeer aan het feit dat het gebruik ook goed geregeld is en dat staat wel goed in de Woonvisie en niet in deze tekst.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Ja voorzitter, Student en Stad heeft een aardige poging gedaan om het dilemma ja/mits/ en nee/tenzij op te lossen, maar mijn fractie geeft toch de voorkeur aan de oude tekst, die geeft voor ons voldoende ruimte voor flexibiliteit en Student en Stad stelt ook een soort onderzoek voor, nou dat wordt allemaal veel te ingewikkeld voor ons, dus daar moeten we niet aan beginnen.

Mevrouw De BOER (VVD): Ja voorzitter, het is een kleine stap in de goede richting, dus wij zullen het amendement steunen.

De VOORZITTER: Goed, kunnen we dan tot stemming overgaan? Dat is het geval. En dan verzoek ik degene die voor het amendement zijn hun hand op te steken. Dat is de VVD, de ChristenUnie, de Partij van de Arbeid, D66, de Stadspartij, waarmee het amendement is aanvaard.

Dan zijn we toe aan het voorstel als zodanig zoals dat aan u is voorgelegd en daarna de moties, zo doet u dat hier. In ieder geval heb ik het zo meegekregen dat u het hier zo doet.

De heer De ROOIJ (PvdA): Nee, Wij doen altijd eerst de moties en dan het voorstel, maar formeel is het zo dat je eerst het voorstel doet en dan pas de moties. Dat klopt wel, dus u hebt wel gelijk.

De VOORZITTER: Dus ik heb wel gelijk, dan vind ik het al lang goed. En wat doen we dan?

De heer DE ROOIJ: Voorzitter, even een punt van orde, want stel nou dat er een motie niet wordt aangenomen, wat van invloed kan zijn op het oordeel over het voorstel. Dus het kan allemaal formeel wel juist zijn, maar ik vind het wel aardig dat u zegt, als het zo wordt aangepast, dan kan ik voor zijn, dan vind ik die moties eerst wel aardig. Maar goed, we moeten om negen uur klaar zijn.

De VOORZITTER: U mag het zo doen zoals u het wilt. Weest u zich ervan bewust dat men het elders ook wel anders doet, maar u mag het doen zoals u het wilt doen.

De heer DE ROOIJ: Als ik dan elders ben dan doe ik het wel zoals het daar gaat. Maar ik ben nu hier en ik vind het overzichtelijk als ik het ook kan doen zoals het hier gaat.

De VOORZITTER: Goed, dan gaan we nu stemmen over de moties en wel over motie nummer 2 (PvdA). Zie ik nu dat de heer Van der Wilt een stemverklaring wil afleggen? Dan heeft hij daarvoor de gelegenheid.

De heer VAN DER WILT (D66): Fijn, dank u wel, voorzitter. Wij kunnen ons vinden in de lijn van de wethouder en dat betekent dat wij elke motie die dat nog iets verder aanstelt, met name over de punten over de terughoudendheid van de verkoop van eengezinswoningen, niet zullen steunen.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, Stadspartij zal deze motie steunen, met dien verstande dat wij de motie zo uitlegen als de wethouder dat ook gedaan heeft.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ja, dank u wel voorzitter. Als er voldoende eengezinswoningen gebouwd worden in de sociale sector dan kunnen er ook wel een aantal verkocht worden. We zijn net als D66, we zullen de eerste twee punten steunen, maar het derde punt dan niet.

De VOORZITTER: Op zich mag u het doe zoals u het wilt doen, maar of dit ook nog mag... U stemt tegen de motie.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Student en Stad steunt de insteek van het college en zeker ook in het kader van een duwtje in de rug van de wethouder, dus dat geldt voor zowel 2 als 3.

De heer DE HAAN: GroenLinks zal motie 2 en ook 3 steunen. Ik moet er wel bij zeggen dat ik laatst hoorde van een corporatie dat in 2009 al bijna geen eengezinswoningen zijn verkocht vanwege de moeilijke markt, dus het gaat de goede kant op wat het behoud betreft.

De VOORZITTER: Anderen nog? Dat is niet het geval. Dan stemmen we eerst over motie nummer 2 (PvdA). Wie steunt motie nummer 2? Dat is de hele raad minus de VVD, minus D66 en minus het CDA, waarmee motie nummer 2 is aangenomen.

Dan motie nummer 3 (SP en CDA). Wie steunt motie nummer 3? De hele raad minus VVD, minus D66 en minus de PvdA. Dan is de motie verworpen.

Dan motie nummer 4 (SP en CDA). Een stemverklaring van mevrouw Van Gijlswijk.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK: Ja, het is misschien een beetje gek over je eigen motie, maar ik wil deze motie toch van harte aanbevelen

De VOORZITTER: Dat is inderdaad te gek.

Mevrouw VAN GIJLSWIJK: Dat bestaat hier wel, dat bestaat hier wel. De wethouder verwees naar de nota, maar daar gaat het over een termijn van twintig jaar en wij willen het nu wat concreter maken zodat we volgend jaar, als we het nieuwe Nieuw Lokaal Akkoord hebben, al aan de slag kunnen en vandaar dat ik die motie van harte aanbeveel.

De VOORZITTER: U ziet wat mijn gezag hier is. Wie had nog meer stemverklaringen af willen leggen? De heer Van der Wilt.

De heer VAN DER WILT (D66): Ja, dank u wel, voorzitter. Zoals in mijn bijdrage al duidelijk werd, zijn wij voor de doorstroming op de woningmarkt en wij zullen dan ook voor deze motie zijn.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Voorzitter, GroenLinks zal deze motie steunen. Dit is een bekend probleem, ik hoorde het laatst ook nog in Oosterhogebrug, in 180 sociale huurwoningen wonen daar mensen van 75 jaar en ouder die graag iets anders in de buurt willen en dat is er dan niet, dus daar moet wel iets gebeuren.

De VOORZITTER: Nog meer stemverklaringen? De heer Spakman.

De heer SPAKMAN (PvdA): Ja, voorzitter, wij zullen deze motie niet steunen, om een drietal redenen. Ten eerste geeft het geen pas om mensen die prettig wonen in hun eigen buurt te verleiden naar andere

plekken te gaan. Dat is ook niet goed voor de sociale cohesie in de buurt. Ten tweede is hier sprake van verdringing, want uiteindelijk creëer je een ander probleem, omdat de woningen waar die mensen in zouden gaan, niet door andere mensen die er ook geïnteresseerd in zouden zijn bewoond kunnen worden, dus het is verdringing. En ten derde zit de echte oplossing voor dit probleem echt in meer volume: aanbieden van meer woningen. En wat dat betreft zegt het college zelf op pagina 17: De mensen maken alleen die stap als ze die stap kunnen zetten naar een kwalitatief goede woning. Dus dat is niet alleen maar een kwestie van aanbod doen, maar ook een aanbod hebben. Vandaar geen steun.

De VOORZITTER: Andere stemverklaringen nog? Dat is niet het geval. Dan gaan we stemmen. Wie steunt deze motie op stuk nummer 4 (SP en CDA)? Dat is de hele raad, minus de Partij van de Arbeid en minus de ChristenUnie, waarmee die motie is aangenomen.

Dan hebben wij net gestemd over motie nummer 3 en wij constateren nu dat daar de stemmen staakten, althans, dat hebben we niet als uitslag van de stemming vastgesteld. Op zich is het zo dat daarmee de uitslag van de stemming is vastgesteld en dat de motie dus is verworpen. Als de stemmen staakten, nogmaals, dan zouden we op zich de volgende keer opnieuw moeten stemmen en dan, als u er allemaal zou zijn, zou de motie alsnog worden verworpen. Toch?

Interruptie door de heer KLIJNSMA (GroenLinks): Ja, maar het is nu 18-18, dus volgens mij komt hij gewoon de volgende raadsvergadering terug op de agenda. En dan heeft er weer stemming over plaats.

De VOORZITTER: Dat leg ik even aan u voor. Ik denk bij u te constateren dat we dan de volgende keer opnieuw gaan stemmen.

Dan gaan we naar motie nummer 5 (SP en CDA). Ik zie dat de heer Van der Wilt een stemverklaring af wil leggen.

De heer VAN DER WILT (D66): Ja, dank u wel, voorzitter, volgens mijn fractie moeten wij als gemeente niet op de stoel van de corporatie gaan zitten en het toewijzingsbeleid ook daadwerkelijk bij de corporatie houden. Vandaar dat wij deze motie niet zullen steunen.

De VOORZITTER: Anderen nog? Mevrouw De Boer.

Mevrouw DE BOER (VVD): Daar sluit ik me korthedshalve maar bij aan. Daar denken wij ook zo over.

De heer DE HAAN (GroenLinks): Ja voorzitter, de SP en het CDA hebben best wel een punt, maar GroenLinks heeft toch wel moeite met die drie bewoners. Ik hoorde dat laatst nog van een corporatie. Die had ook woningen in de Gerbrand Bakkerstraat voor gezinnen geïnteresseerd. Die gezinnen kwamen er niet in, er kwamen allemaal tweeverdieners in, maar een jaar later waren er overal drie personen. Dus ja, dat is veel te beperkend.

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, we zouden een zwangerschapstest in de motie kunnen opnemen.

De VOORZITTER: Ik had al het gevoel dat u net al op elkaar aan het reageren was, maar dat is nu zeker het geval. Het woord is aan de heer Antuma.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Dank u wel, voorzitter. Mijn fractie heeft grote twijfels bij deze motie. Bij twijfel niet inhalen, dus wij zullen deze motie niet steunen.

De heer SPAKMAN (PvdA): Korthedshalve sluit ik me aan bij de fractie van Student en Stad.

De VOORZITTER: Stemmen over de motie. Wie steunt de motie? Dat is de SP, dat is het CDA, verder niet, waarmee de motie is verworpen.

Dan de motie op nummer 6 (Stadspartij): De heer Antuma voor een stemverklaring.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Mijn fractie heeft niets tegen evaluaties, alleen wij vinden dat de termijn waarop het convenant nu is gesloten en zeker waarop dit

praktisch gezien werkt nu veel te kort is om per direct een evaluatie te doen en daarom zullen we de motie niet steunen.

De heer VOGEL (CDA): Daar sluit ik me bij aan, voorzitter.

De VOORZITTER: Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie? Dat is de VVD, dat is de Stadspartij, verder niet, waarmee de motie is verworpen.

Dan de motie van D66 (motie nummer 7). Kunnen we daarover gaan stemmen? Dat is het geval. Wie steunt de motie op stuk nummer 7? Dat zijn D66 en de Stadspartij, waarmee de motie is verworpen.

Dan de motie op stuk nummer 8 (D66 en ChristenUnie). De heer Antuma voor stemverklaring.

De heer ANTUMA (Student en Stad): Dank u wel, mijnheer de voorzitter. Voor mij heeft deze raad meerdere malen op het gebied van particulier projectmatig opdrachtgeverschap stevige uitspraken gedaan. Deze uitspraak gaat mijn fractie in ieder geval veel te ver en daarom zullen we de motie niet steunen.

De heer SPAKMAN (PvdA): Ook wij zullen deze motie niet steunen. Dat heeft ook te maken met het feit dat veruit het grootste deel van onze woningbouwproductie corporatief wordt gehaald en als wij een fiftyfiftydeling over gronden zouden gaan doen dan zouden wij grote problemen krijgen in deze stad. Niet doen.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ja, we zijn voor particulier opdrachtgeverschap, alleen deze motie zal helaas de 50% niet halen, want dat is onrealistisch in deze tijd, dus we zullen de motie dan ook niet steunen.

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, één argument dat door de Partij van de Arbeid is gebruikt, is ook ons argument. Het andere is dat wij vinden dat er in de visie voldoende ruimte is voor particulier opdrachtgeverschap. Er staat namelijk dat er meer dan 10% in particulier opdrachtgeverschap kan worden gebouwd, dus dat biedt voldoende ruimte. Wij zullen tegenstemmen.

De VOORZITTER: Kunnen we dan gaan stemmen? Wie steunt de motie van D66 en de ChristenUnie? Dat is de ChristenUnie en dat is D66, waarmee de motie is verworpen.

Dan de motie van de VVD op stuk nummer 9. De heer Prummel, stemverklaring.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, gezien de zeer juiste analyse die mijn collega van de VVD gaf over de situatie bij de Plutolaan, zal de Stadspartij deze motie steunen.

De VOORZITTER: Anderen nog? Dan gaan we stemmen. Wie steunt de motie van de VVD op stuk nummer 9? Dat is de VVD en dat is de Stadspartij, waarmee de motie is verworpen.

Dan is het voorstel zelf nu aan de orde (8g). Kunnen we daarover gaan stemmen? De heer Vogel wil graag een stemverklaring afleggen.

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, wij zullen deze structuurvisie steunen, uitgezonderd dat deel wat nu gaat over die monumentale panden, want wij betreuren het dat op deze wijze een amendement de duidelijke uitspraak in de structuurvisie ondergraaft.

Mevrouw DE BOER (VVD): Ja, dank u wel. We zullen het voorstel steunen, behalve op het punt dat er geen studenten zouden mogen wonen in monumenten. Wij gaan een stapje verder dan dat, wij zullen ook tegen dat hele punt stemmen.

De heer PRUMMEL (Stadspartij): Voorzitter, geïnstitutionaliseerde discriminatie van studenten in documenten als deze, dat verwerpt de Stadspartij. We zijn blij dat het stuk zo is veranderd als het veranderd is en daarom kunnen wij het steunen.

De VOORZITTER: Dat zijn de stemverklaringen. En dan gaan we stemmen over het voorstel zoals het aan u is voorgelegd. Wie steunt het voorstel zoals dat is voorgelegd? Dat geldt voor de hele raad, waarmee het voorstel is aangenomen.

8h. Overdracht bestuurlijke taken Openbaar Onderwijs (nr. 560)

De VOORZITTER: We gaan naar agendapunt 8h, Overdracht bestuurlijke taken Openbaar Onderwijs, waarbij de heer De Rooij de zaal verlaat en de heer Van der Schaaf het woord heeft.

De heer VAN DER SCHAAF (PvdA): Het is zover. Op 1 januari 2010 verzelfstandigen we het openbaar onderwijs in Groningen. Een historisch besluit. Precies volgens de planning zoals we die vorig jaar hebben afgesproken met elkaar. De discussie over dit thema is echter al oud. Vele jaren geleden werd er al in de werkgroep Onderwijs van de Partij van de Arbeid hier in de stad driftig over gediscussieerd. En zo vond het vervolgens in 2006 een plek in ons verkiezingsprogramma en in de collegeonderhandelingen wist de PvdA het in het collegeprogramma te krijgen. Het is dus gelukt deze belofte aan de kiezer na te komen. Daarvoor verdient dit college een pluim, de wethouder Onderwijs in het bijzonder. Het idee om het openbaar onderwijs te verzelfstandigen is geen ideologische of principiële keuze. Sterker nog, juist in sociaaldemocratische kringen werd menige wenkbrauw gefronst. Gaan we nu ook het openbaar onderwijs nog weggeven? Maar in de samenleving en sinds het rapport Dijsselbloem in de politiek, is ook de overtuiging dominant geworden dat de politiek, zoals het wel genoemd wordt, de klas uit moet. Onderwijs professionals, ouders en leerlingen moeten zelf de kans krijgen het onderwijs vorm te geven. De politiek past een inhoudelijk bescheidener rol. De tijd dat elk maatschappelijk probleem leidde tot een nieuwe bestelling bij het onderwijs zouden we definitief achter ons moeten laten. Er is wel een sterke rol van de overheid nodig in het faciliteren van goed onderwijs. Dan gaat het om zaken als professionele ondersteuning van het personeel en adequate huisvesting. En juist dan was de oude situatie, die we na 1 januari achter ons laten, voor de gemeenteraad soms buitengewoon lastig. Voor wie zelf het bestuur vormt is het soms moeilijk om kritisch te zijn op momenten dat ondersteuning te wensen overlaat. Dan wringt de dubbele pet. De verzelfstandiging van het openbaar onderwijs werkt daarin verhelderend. Bovendien gebiedt de eerlijkheid te zeggen dat in de vele jaren dat we het bestuur vormden, de gemeenteraad ook niet altijd heeft overgelopen van enthousiasme en belangstelling voor de schoolbestuurlijke rol. In die zin moet het ook anders. We geven het openbaar onderwijs daarom ook niet weg. We geven het terug. We geven het terug aan leraren, ouders en leerlingen.

Het proces van de afgelopen twee jaar is wat de PvdA betreft een voorbeeld als het gaat om participatie. Scholen en vertegenwoordigers van ouders en leerlingen zijn niet alleen betrokken bij het proces, nee, de plannen zijn ook daadwerkelijk op basis van hun opmerkingen aangepast. Ook dat is, wat de PvdA betreft, participatie nieuwe stijl. En ook dat is een compliment waard aan het college.

We hebben als PvdA tot op het laatste moment het proces kritisch gevolgd. Het stelt ons daarbij gerust dat de financiële reserve van de nieuwe stichting meer dan voldoende is voor de aanwezige risico's. We willen er zeker van zijn dat we de boedel goed overdragen. Onze aandacht voor de kwaliteit van onderwijshuisvesting speelt daarbij een centrale rol. We zullen daarom ook in de komende periodes blijven ijveren voor voldoende gemeentelijke middelen hiervoor. Duurzaamheid en energiebesparing zullen op de agenda moeten blijven, ook in het onderwijs.

De PvdA wil van Groningen dé onderwijsstad van Nederland maken. Die ambitie houden we hoog, ook in de komende tijd van noodzakelijke bezuinigingen.

We zijn ook blij dat er een college van bestuur en een raad van toezicht is gevonden dat met vertrouwen deze klus wil gaan klaren. Bovendien ligt er een inrichtingsvoorstel voor het nieuwe stafbureau dat het vertrouwen heeft van de betrokken scholen. En ook dat is voor de PvdA de afgelopen tijd een cruciaal punt geweest.

Tot slot, voorzitter, de PvdA is een partij met een lange onderwijs traditie. We hebben diepgewortelde ideeën over hoe goed onderwijs aan iedereen bijdraagt aan gelijke kansen in onze samenleving. In die traditie staan we nog steeds. Naar onze overtuiging is goed openbaar onderwijs anno 2010 voor iedereen gebaat bij deze verzelfstandiging. We wensen de nieuwe stichting en het onderwijzend personeel en iedereen die er bij betrokken is daarmee ook alle succes.

Interruptie door de heer VOGEL (CDA): Ik begrijp de wat uitvoerige woordvoering van de PvdA en ik wilde ook wel een principiële vraag stellen. Bent u van mening nu de verzelfstandiging eigenlijk een feit is, dat in de toekomst ook deze stichting van het openbaar onderwijs zelf zou moeten bijdragen aan een eigen huisvesting, ook als er sprake zou zijn van bijvoorbeeld nieuwbouw?

De heer VAN DER SCHAAF: Kijk, het is natuurlijk altijd zo dat er mogelijkheden voor zijn. Ik bedoel, dat moet je per geval bekijken, maar dat neemt niet weg dat het principiële uitgangspunt blijft. Dat geldt ook voor het bijzonder onderwijs in de huidige situatie, dat daar een belangrijke gemeentelijke rol blijft. Verantwoordelijkheid voor de onderwijshuisvesting valt onder de gemeente, die verandert niet door deze verzelfstandiging.

Interruptie door de heer VOGEL: Dat betekent dus dat u zegt dat een eigen bijdrage ook mogelijk moet blijven.

De heer VAN DER SCHAAF: Uiteindelijk ligt dat aan de stichting zelf of ze dat willen doen.

Interruptie door de heer EVENHUIS (VVD): Ik heb nog een vraag. Mijnheer Van der Schaaf, u hield een zeer duidelijk betoog, mijn complimenten. Maar nog niet duidelijk genoeg. Want u zei: we waren verheugd dat de PvdA de verzelfstandiging in het collegeprogramma heeft gekregen. Mijn vraag is: waren GroenLinks en mevrouw Dekker het daarmee eens?

De heer VAN DER SCHAAF: Nou, het collegeprogramma is volgens mij ondertekend door alle betrokkenen en wat mevrouw Dekker persoonlijk vond, daar kan ik geen antwoord op geven.

Interruptie door de heer EVENHUIS: Ik vraag niet naar haar persoonlijke mening, ik vraag naar haar mening als lijsttrekker, toen aanvoerder van GroenLinks.

De heer VAN DER SCHAAF: Ik ben van de PvdA, inderdaad, nog wel, nog steeds zelfs. Ik denk echt dat u deze vraag beter aan haar zelf kunt stellen.

De VOORZITTER: Dan is het woord aan de heer Van der Wilt.

De heer VAN DER WILT (D66): Dank u wel, voorzitter. Het is inderdaad een historisch, maar ook heuglijk moment vandaag. Want wij gaan het onderwijs teruggeven, zoals ook de PvdA zegt, aan de mensen waar het hoort, de professionals, de ouders en ook de leerlingen. Die wens die heeft mijn fractie al bij monde van de heer Pijlman in 1996 geuit. En het is dan ook een lang proces geweest voordat we zijn waar we nu zijn. Het is op het laatst een goed proces geweest. Maar daar hebben wel wat jaren overheen moeten gaan, wil dat proces ook zo op stoom gekomen zijn als dat de afgelopen periode gedaan heeft. Wat dat betreft een compliment aan de wethouder die dat proces ook op zo'n open en transparante manier begeleid heeft en dat we nu vandaag zo dit resultaat kunnen presenteren.

Het openbaar onderwijs in Groningen is goed. Het is toegankelijk voor iedereen. De kwaliteit van het onderwijs is prima, maar het kan beter. En dat kan beter omdat professionals zeggen dat het beter kan. Alleen, daar willen zij dan wel zelf de gereedschappen voor in handen hebben. En die geven wij vandaag aan hen en dat vinden wij als fractie van D66 belangrijk, daar zijn wij bijzonder blij mee.

Geven wij dan ook onze verantwoordelijkheid weg? Nee, dat doen wij niet. Wij blijven verantwoordelijk voor de kwaliteit van ons onderwijs. Alleen, die rol zal wel veranderen. En wat de fractie van D66 betreft gaat die rol vooral zitten in het realiseren van uitmuntende en ook zeer duurzame onderwijshuisvesting. Wij moeten echt aan de bak met het creëren van prachtige schoolgebouwen die ook toegepast zijn voor de huidige manieren van onderwijzen. En dat is de verantwoordelijkheid die mijn fractie graag in de toekomst neemt. En ja, mijnheer Vogel, het is ook prachtig als de scholen daar zelf aan bij kunnen dragen. Sterker nog, de scholen hebben die wens ook. Die willen heel graag investeren, ook in hun eigen gebouw.

Is er dan niets meer te wensen over?

Interruptie door de heer VOGEL (CDA): Voorzitter, mag ik daar op ingaan? Waarop baseert de heer Van der Wilt de stelling dat scholen graag zelf in stenen zoude willen investeren? Volgens mij is het echt zo dat scholen willen investeren in leerlingen en hun personeel en het liefst niet in stenen.

De heer VAN DER WILT: Nou, omdat schooldirecties dat zelf aangeven, mijnheer Vogel. Schooldirecties zeggen: wij willen dolgraag meehelpen aan de ontwikkeling van onze scholen. Ze hebben ook niet voor niets gevraagd om het economisch eigendom van de scholen.

Voorzitter, valt er dan niets meer te wensen? Natuurlijk valt er nog wat te wensen, want wij hebben nog steeds te maken met de gedwongen winkelnering waar de stichting mee te maken heeft. Maar wij hebben groot vertrouwen in de stichting en in de toekomst dat dat uit zichzelf goed zal komen.

Wij willen, net als de fractie voor ons, de stichting groot en veel succes wensen. Ik denk dat het een mooie toekomst tegemoet gaat en dat professionals, ouders en hun leerlingen een prachtig onderwijs hier in Groningen kunnen garanderen. Dank u wel.

De VOORZITTER: U bent ook meteen door uw spreektijd heen. Wie wil verder nog het woord? Mevrouw Jongman.

Mevrouw JONGMAN (ChristenUnie): Dank u wel, voorzitter. Inderdaad, een historisch besluit en het is qua proces wat ons betreft goed geweest, ook daarvoor complimenten. Maar wij als fractie hebben al eerder aangegeven een heel andere eindconclusie te hebben getrokken, want wij zijn nog steeds tegen. Wij vinden dat onderwijs een taak van de overheid is en dat moet het zijn en blijven, ondanks een aantal escapes in de verordening, maar dat heb ik in volle zalen, bij meerdere gelegenheden verklaard, dus ik ga dat niet herhalen. En ook niet meer geïnterrupteer want dan herhalen we discussies die we al gehad hebben. Maar de heer Van de Schaaf hield haast een pleidooi voor bijzonder onderwijs, wat mij dan ook wel erg aan het hart gaat en ook fijn is. Maar uw eindconclusie is anders. Het hele traject is afgelopen en wij willen ondanks onze bezwaren die wij meerdere malen geuit hebben de Stichting Openbaar Onderwijsgroep Groningen toch het allerbeste toewensen voor de toekomst. Dank u, voorzitter.

De VOORZITTER: En ook u bent eigenlijk door uw spreektijd heen. De heer Evenhuis.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, wij hebben waardering voor het traject wat de wethouder met de raad heeft opgezet en gelopen. We hebben in het verleden gestemd tegen onderdelen van de statuten. Wij vinden de zeggenschap van de ouders over de openbare school Groningen in de toekomst op dit moment onvoldoende geregeld. Dat willen we nog als stemverklaring meegeven.

De VOORZITTER: Het was gewoon spreektijd, op dit moment. Mevrouw Postma.

Mevrouw POSTMA (GroenLinks): Ja, dank u wel, voorzitter. We hebben dit jaar al veel heuglijke momenten gehad rond de verzelfstandiging van het openbaar onderwijs, maar dit is nou toch echt de laatste. Want we dragen nu definitief onze scholen over aan de Onderwijsgroep Groningen. Voorzitter, wij denken dat het een goed traject is geweest dat we vandaag afsluiten. We vertrouwen erop dat het zal leiden tot een slagvaardig bestuur voor het openbaar onderwijs en een gelijkwaardige positie van het openbaar onderwijs en het bijzonder onderwijs ten opzichte van een gemeente die zich nu kan concentreren op de rol van lokale overheid en we wensen net als andere partijen iedereen die er bij betrokken is veel succes. Dank u wel.

Mevrouw RADEMAKER (SP): Dank u wel, voorzitter. Bijzonder moment, we zijn er in ieder geval als SP erg tevreden over dat er heel veel draagvlak is in het onderwijsveld voor deze beslissing. Dat was voor ons heel belangrijk. Financiën zijn op orde, er zijn fatsoenlijke beloningen voor de bestuurders, daar hebben we ook altijd op aangedrongen, voor ons ook een belangrijk punt. We verwachten dat we nu een slagvaardige onderwijsorganisatie in de stad krijgen en dat het onderwijs er hiermee op vooruitgaat. Dank u wel.

De heer VOGEL (CDA): Voorzitter, dank u wel. Met de overdracht van de bestuurlijke taken Openbaar Onderwijs wordt uiteindelijk de formele overdracht geregeld, het overdrachtsbesluit, en ook de bruidsschatregeling van 3,40 miljoen. Het college vindt de overdracht verantwoord. Het CDA vindt dat ook. Hiermee gaat het openbaar onderwijs dus feestelijk onder de hamer. Felicitaties van ons aan iedereen, vanwege het proces, de min of meer harmonieuze discussies over het voorgenomen besluit en, het is ook al door anderen genoemd, de rol die de wethouder daarin heeft gespeeld. Want dit was een lastige en moeilijke operatie die tot een heel goed einde is gebracht.

De VOORZITTER: Nog iemand? Heeft de wethouder nog behoefte om wat te zeggen? Wethouder Van Schie.

Wethouder VAN SCHIE (PvdA): Ja voorzitter, het voorstel ligt voor, wij gaan nu echt het openbaar onderwijs verzelfstandigen en ook overdragen aan de nieuwe stichting. Dat doen we niet omdat we het onderwijs aan de markt overlaten. Dat doen we niet omdat we het onderwijs aan particuliere instituties overlaten, maar dat doen wij omdat we vertrouwen hebben in het onderwijs. Vertrouwen hebben in de slagkracht van de scholen, vertrouwen hebben in het nieuwe college van bestuur, vertrouwen hebben in de raad van toezicht. En vertrouwen hebben in ieder die straks voor de nieuwe organisatie aan het werk gaat.

De afgelopen periode is die nieuwe organisatie al vanuit de grondvesten opgebouwd door iedereen die daar daadwerkelijk iets van zou moeten vinden: schoolleiders, leden van de GMR, mensen vanuit het openbaar onderwijs. Kortom iedereen die er toe doet heeft meegedacht, heeft meegewerkt.

We gaan dus nu afstand nemen van het openbaar onderwijs en we gaan nu ook onze rol anders invullen. Maar wel met eenzelfde betrokkenheid bij dat openbaar onderwijs. We blijven er natuurlijk verantwoordelijk voor, op afstand, vanuit een heel andere rol, dat er in deze stad een goed kwalitatief openbaar onderwijs blijft. Dat het toegankelijk is, dat het pluriform is, dat verschillen er echt wat toe doen in het openbaar onderwijs, zeker in deze tijden. Maar we gaan onze rol op een andere manier invullen. We blijven sturen op kwaliteit, we blijven verantwoordelijkheid nemen voor de benoemingen, maar we laten nu echt het openbaar onderwijs los. En ik laat het los, u laat het los, we nemen onze eigen verantwoordelijkheid vanuit onze nieuwe rollen en er rest mij eigenlijk maar één ding en dat is de Openbaar Onderwijsgroep Groningen een mooie toekomst toewensen.

De VOORZITTER: Goed, kunnen wij dan tot stemming overgaan? De heer Antuma nog behoefte om een stemverklaring af te leggen vooraf?

De heer ANTUMA (Student en Stad): Ja, dat klopt. De verzelfstandiging van het openbaar onderwijs betekent dat het openbaar onderwijs uit het oog van de politieke besluitvorming gaat, maar niet dat het uit het hart van Student en Stad verdween.

De heer Van der Schaaf sprak bij een aantal concrete thema's wel ware woorden die ons dan wel weer uit het hart zijn gegrepen. Mij rest complimenten en felicitaties aan eenieder die hierbij betrokken is.

De VOORZITTER: Goed, dan kunnen wij tot stemming overgaan? Dat is het geval.

Wie ondersteunt dit voorstel zoals het aan u is voorgelegd? Dat geldt voor de hele raad, waarmee het voorstel is aangenomen. Dan gaan we naar punt 8i, de gemeenschappelijke regeling Meerstad.

8i. Gemeenschappelijke regeling Meerstad, aanpassing regeling en overdracht aantal bevoegdheden (nr. 581)

De VOORZITTER: Wie wil daarover het woord voeren?

De heer OOST (PvdA): We hebben nog tijd neem ik aan, voorzitter. Dank u wel.

Voorzitter, ik denk dat het goed is dat wij de gemeenschappelijke regeling aanpassen aan veranderende inzichten en omstandigheden. De algemene lijn is goed, maar ik heb nog een drietal opmerkingen.

In de eerste plaats gaat het over taakgebied, zoals de gemeenschappelijke regeling dat noemt. Wij hebben altijd gedacht dat het masterplan ook de basis was voor het taakgebied. En in de uitwerking zoals ik die nu in de gemeenschappelijke regeling zie, ligt dat wat anders. Ik word er niet zo blij van, maar ik begrijp dat het voorliggende voorstel het resultaat is van een compromis. We aanvaardden dat met enige pijn, want dit voorstel betekent meer ingewikkeldheid over wie waarvoor nu verantwoordelijk is.

En dan de toekenning van bevoegdheid en de loketten die daarmee annex zijn. Bij de toekenning van bevoegdheden en het regelen van het taakgebied lopen we aan tegen de verschillende overheidsloketten: Meerstad, Slochteren en Groningen. Bij onduidelijkheid kan de bewoner van Meerstad zich tot het loket Meerstad wenden. Dat is natuurlijk heel erg mooi, maar dan komt het erop aan dat de verwerking op de goede plek in de backoffice gebeurt. En dat vraagt dan om een heel goede logistiek. En dat betekent ook dat we hoge eisen moeten stellen aan de kwaliteit van het loket Meerstad, want het zou wel heel erg vervelend zijn wanneer we de Meerstad-burger van het ene kastje naar het andere moeten sturen.

En tot slot een opmerking over de continuïteit van het bestuur. In dit voorstel nemen zowel dagelijks bestuur als algemeen bestuur hun bestuursfunctie waar totdat in de opvolging is voorzien. Maar dat is gekoppeld aan de collegevorm. Met andere woorden: alle leden worden pas benoemd nadat de wethouders zijn benoemd. En dat betekent voorzitter, dat bijvoorbeeld ikzelf nog een poosje de raad van Groningen in het ab mag vertegenwoordigen, ook al zit ik zelf niet meer in de raad. Mooi dat deze raad na

vaststelling van de gemeenschappelijke regeling zoveel vertrouwen in mij stelt, maar ik heb er toch wat vreemd tegen aangekeken, maar uiteindelijk denk ik dat dit toch wel de goede oplossing is. Overigens heb ik ook begrepen dat wanneer het ook maar enigszins niet nodig is, zeg maar in de overgangperiode, geen ab-vergadering wordt gepland. Dank u.

De VOORZITTER: Maar toch ere wie ere toekomt waarschijnlijk, mijnheer Oosten.
Dan is het woord aan de heer Antuma.

De heer ANTUMA (Student en Stad): dank u wel, mijnheer de voorzitter. Mijn fractie kan zich vinden in het raadsvoorstel zoals het er ligt, met uitzondering van één onduidelijkheid waarvan ik wel vind dat we dat moeten hebben opgelost voordat we besluiten nemen. En dat gaat dan met name over de bijlagen van het voorstel waar de concrete overdracht van bevoegdheden staat vermeld. Want er staat bijvoorbeeld dat in artikel 6, 12 lid 1 en 2 van de Wet op de ruimtelijke ordening zijn uitgesloten, dat zijn voor mijn fractie belangrijke punten, namelijk het vaststellen van een exploitatieplan en dat exploitatieplan dan ook koppelen aan het bestemmingsplan. Maar in bijlage C komt hij wel weer terug als wel over te dragen. Het lijkt mij dat dat gewoon opgelost moet worden. Ik heb ambtelijk begrepen ook dat het een kwestie van verkeerd knippen en plakken is geweest, maar het lijkt me wel goed om bij zoiets belangrijks het besluit goed en juridisch steekhoudend te nemen.

De VOORZITTER: Niemand nog, dan is het woord aan wethouder De Vries.

Wethouder DE VRIES: Ja voorzitter, dank u wel. Eerst even reagerend op de heer Antuma die een heel scherpe lezer is, en wat hij zegt klopt: zoals het op bladzijde 15 staat is het niet juist weergegeven en zoals het op bladzijde 12 staat is het wel juist weergegeven. Dus ik verzoek u het voorstel dan zo te lezen dat 12 wel klopt en 15 niet, 15 mag u om het zo maar te zeggen daarbij ook weg laten. Ik weet niet hoe dat technisch moet, maar als u het niet leest, hebben we er ook geen last van. We zullen het aanpassen, zullen we maar zeggen. Dus bij dezen trekken we dat element in.

Voorzitter, de heer Oost gaat wat dieper in op de gemeenschappelijke regeling. Ik ben blij met zijn steun. Hij verwijst naar drie elementen; even in omgekeerde volgorde: Ja, die continuïteit is van belang en dan zijn er eigenlijk twee smaken: ofwel je doet iets met het gegeven dat er een nieuwe raad is en die gaat dat regelen, dat had ook een begaanbaar pad kunnen zijn. Dit is het ook, dus in die zin is het een beetje een kwestie van smaak. Ik laat maar even achterwege een soort staatsrechtelijke discussie die je er ongetwijfeld over kunt voeren waar ik misschien ook wel zelf een opvatting over heb, maar het belangrijkste zit hem in het feit dat er inderdaad een route wordt gekozen en dat wij uitspreken eigenlijk daar in beginsel geen gebruik van te zullen maken. Dat is één.

Tweede punt...

De VOORZITTER: U bent door uw tijd heen.

Wethouder DE VRIES: Nog een minuut, dan ben ik klaar.

De VOORZITTER: Nee, nee, nee, dat zou echt te veel zijn. U moet echt nu afronden. U had maar een minuut in totaal namelijk.

Wethouder DE VRIES: Eens met het feit dat het logistiek goed geregeld moet zijn, daar gaan we ook zorg voor dragen en u heeft inderdaad gelijk dat er werkende weg onduidelijkheden zijn ontstaan over welk gebied we nu te pakken hebben. Die onduidelijkheden zijn in ieder geval nu opgelost en op en zodanige manier, dat beide bij de gemeenschappelijke regeling betrokken gemeentes zich daarin kunnen vinden.

De VOORZITTER: Kunnen we dan tot besluitvorming overgaan? Dat is het geval. Dan stemmen we over het voorstel zoals dat aan u is voorgelegd. Wie steunt dat voorstel? Dat geldt voor de hele raad, waarmee het is aangenomen.

Dan gaan we naar agendapunt 8j, de begrotingswijzigingen 2009.

8j. Eindejaarsbegrotingswijzigingen 2009 (nr. 582)

Mevrouw DE BOER (VVD): Dank u wel, voorzitter. We kregen vorige week bij het presidium te horen dat dit voorstel toch nog even door de raad moest worden goedgekeurd, nog dit jaar. Het ligt nu voor. Er

zijn nog een aantal dingen die wat vragen oproepen, bijvoorbeeld vervanging ziekteverzuim, meldkamer ook 5 ton. Alleen, de dekking is dan vervolgens wel weer goed geregeld door de hogere opbrengsten die kennelijk verwacht worden. En zo zijn er nog een aantal dingen, bijvoorbeeld diverse projecten openbare gezondheidszorg, parkeerbedrijf, overdracht Gideonbrug, het roept toch wat vragen op, de dekking is geregeld maar het zal misschien te zijner tijd in de betreffende commissie nog wel eens een keer aan de orde komen, dus wij zullen het voorstel dan eerst wel steunen, maar wel onder het mom van 'goh we weten eigenlijk niet wat we precies goedkeuren', moet ik eerlijk zeggen. Dank u wel.

Wethouder DEKKER: Een korte reactie. Volgens mij staat heel goed omschreven welke kosten er zijn gemaakt. Het gaat hierom dat de lasten hoger waren, maar dat die wel worden gedekt door bepaalde inkomsten en dat is dan een zogenaamde begrotingsonrechtmatigheid of lastenoverschrijding categorie 1 en die kunt u op deze manier goedmaken. Bijvoorbeeld ziekteverzuim, dat is niet altijd goed van tevoren te plannen, maar daar staan wel inkomsten tegenover. Ja, en dan zegt de techniek dat je dat vervolgens op deze manier weer moet corrigeren. Zelf heb ik daar weinig vragen over, maar ik ben natuurlijk altijd bereid om u in de eerstvolgende commissie van nadere antwoorden te voorzien.

De VOORZITTER: Goed, wilt u dan besluiten zoals aan u is voorgelegd? Dat is het geval. Wie steunt de voorstellen zoals die zijn voorgelegd? Dat geldt voor de hele raad, waarmee de voorstellen zijn aangenomen.

De VOORZITTER: Dan zou ik nu het woord willen geven aan de nestor van de raad, de heer Evenhuis.

De heer EVENHUIS (VVD): Voorzitter, ik dank u wel.

Een traditioneel moment aan het eind van de laatste raadsvergadering, dit keer in 2009. De gemeenteraad bedankt allen dan zonder wie hij niet kan functioneren. En als nestor, oudste, heb ik de eer om die dank, namens de raad, uit te spreken.

De leden van de vier groepen die ik hierna ga noemen, krijgen van mij straks een cadeautje, een fles wijn, en symbolisch bied ik die aan aan de persoon die ik noem van die vier groepen. Dat zal worden gedaan door Berend de Boer, onze assistent.

Eén: Allereerst het college van B en W die onze raadsvoorstellen voorbereidt, de raadsvoorstellen uitvoert, die bestuurt elke dag de raad. Burgemeester, in u dank ik het college en Berend overhandigt nu het cadeau. De anderen krijgen allemaal morgen het cadeau op hun bureau.

Twee: De griffie. Jullie deden ook dit jaar weer je werk uitstekend. Hartelijk dank voor jullie ondersteuning. Dick Vrieling, in jou danken wij de griffie.

Het belangrijkste bij de gemeente zijn de medewerkers. Dat zijn er ongeveer drieduizend. In u, gemeentesecretaris, de heer Bosdijk in dit geval nu, worden deze ambtenaren allen bedankt, opnieuw door Berend de Boer.

Een speciaal woord van dank spreek ik uit, en dat is altijd het grootste enthousiasme mag ik wel zeggen, voor de bodes. Daar staat hij al, het hoofd van de bodes, hij is altijd in dienst: Jan Roeters.

Elk jaar stel ik in dit bedankje een bepaalde groep centraal.

Vorig jaar waren dat de mensen van de schoonmaak van het stadhuis. Het jaar daarvoor: tien mensen uit het publiek die vaak op de tribune zaten. Jullie herinneren je wel de heer Bakker, meer dan 80 jaar oud al, en boer Dijkhuis met zijn pet op.

Nu heb ik uitgenodigd, ik dacht wie moet ik uitnodigen, het thuisfront. Het thuisfront van de raadsleden. Symbool hiervoor staan zeven echtgenoten, partners, of mensen met een verklaring van... (gelach). Mensen die jaar in jaar uit op hun horloge kijken: 'komt ie nou thuis' en dan komt ie weer later thuis. Allen, nu hebben ze een check moment, want het staat op internet.

Ik zou graag willen voorstellen: Rolf Jongman, echtgenoot van Inge Jongman; Trea Pestman, partner van Arjan de Rooij; Feike van Kammen, partner van Betty de Boer; Linda Slagter, partner van Jeltze Luhoff; Appie Arends, partner van Annie Postma; Renate Seton, echtgenote dus van Jan (Seton) en de laatste finale is voor Gerard Roorda, echtgenoot van Robert Prummel.

Nu ga ik geen verhaaltje over deze mensen vertellen, het is veel leuker dacht ik dat ze het zelf vertellen. Dus ik stel elke persoon een paar vragen en achtereenvolgens gaan zij dan naar die microfoon en geven een antwoord, er is niet hét antwoord, een antwoord op een vraag.

Rolf, zou jij naar de microfoon willen gaan?

Evenhuis: Uit wie bestaat jullie gezin?

Jongman: Nou, dat zijn vijf personen: Ten eerste is dat Inge, u allen welbekend, dat ben ik en onze drie kinderen: Lynn van 13, Eva van 10 en Joas van 6 jaar oud.

Evenhuis: Wat vind jij ervan dat Inge 's avonds vaak weg is?

Jongman: Tja, wat vind ik daarvan. Meestal niet zo leuk, maar de laatste tijd wordt het wel wat leuker. Ik bedoel, ik mag wel uitkiezen wat ik wil zien op tv. Als Inge thuis is, wordt het wel eens wat anders.

Evenhuis: En wat vinden je kinderen daarvan?

Jongman: Op woensdagmiddags vinden ze het wel leuk, want dan is het pizzadag en dan mogen we samen voor de televisie pizza eten. Dus dan vinden ze het wel leuk, maar niet altijd.

Evenhuis: En mijn laatste vraag: Zou jij kunnen zegen wat voor raadslid Inge is?

Jongman: Ja, ik denk dat die vraag beter aan de mensen hier gesteld kan worden. Voor wat ik ervan zie, vind ik Inge en prima raadslid. Maar thuis... (applaus)

Evenhuis: Rolf, Anneke zal jou nu namens de raad gaan bedanken.

Evenhuis: Trea Pestman, partner van Arjan de Rooij. Trea, had jij voor de benoeming van Arjan hetzelfde beeld over een raadslid als na de benoeming?

Pestman: Ik denk het niet Jan. Ik dacht van: nou met zestien uur werk, dat staat voor raadswerk, heeft die man hier natuurlijk een eigen werkplek, met een grote archiefkast. Dus je kunt je voorstellen dat ik me wild schrok toen die werkplek hier niet was en dat de archiefkast bij ons thuis staat. En toen dacht ik: ben ik nou zo naïef? De werkplek is dus thuis, dus er komt thuis veel telefoon binnen en met enige regelmaat wordt mij gevraagd: 'Ach, bent u de secretaresse van mijnheer De Rooij?'

Evenhuis: Moet ik concluderen dat jullie huis vol raadsstukken ligt?

Pestman: Ik probeer het te beperken tot één kamer.

Evenhuis: Oh. En lukt dat, Arjan? Lukt dat?

Arjan de Rooij: Nee.

Evenhuis: Wat is er minder leuk aan een partner die in de raad zit?

Pestman: Nou krijg ik even een probleem, want ik kreeg maar twee minuten, dus ik kan niet alles kwijt. Het heeft natuurlijk veel invloed op je privéleven, dat weten jullie allemaal. Het vraagt ook best veel van een partner, begrip en ook tijd, maar er staan ook ontzettend leuke dingen tegenover. Want wie mag er nou mee om Sinterklaas welkom te heten? En wie krijgt nu de kans om deze raad na een vermoeiende vergadering toe te spreken? Ik bedoel maar, fantastisch!

Evenhuis: Akkoord, dank je wel.

Pestman: Graag gedaan.

Evenhuis: Feike van Kammen, partner van Betty de Boer. Feike, je bent onlangs naar het stadhuis geweest. Waarom was dat?

Van Kammen: Ik hoorde net de wethouder een mooi verhaal vertellen over duurzaamheid, dat past ook in dit verband. We hebben in feite ons samenzijn verduurzaamd en wij dachten dat het noodzakelijk was ook. Ik hoorde u nog zeggen van: komt daar ook nog een verklaring van? Maar zeker geen motie van wantrouwen (gelach).

Evenhuis: Feike, wat heb je ons toch....

Van Kammen: Ik had eigenlijk moeten zeggen dat wij gewoon een partnerschap zijn aangegaan, hier in het stadhuis. Berend de Boer die heeft dat uitgevoerd als ambtenaar van de burgerlijke stand en dat was een geweldig moment (applaus).

Evenhuis: Hoe bevalt dat trouwens, als partner van een raadslid?

Van Kammen: Nou ja, je zou kunnen zeggen 'ik zie haar nooit', dus als je vraagt van hoe bevalt dat... 's nachts is ze thuis, dat in elk geval. Het heeft er ook toe geleid dat ik meer ben gaan koken. Ik denk dat de teller door slaat naar mijn kant, ik denk dat ik de meeste keren kook. Betty werkt gewoon tachtig uur in de week, dus er blijft heel weinig voor mij over, Jan.

Evenhuis: Jullie wonen samen op een schip. Is Betty een goede schipper? Vertel daar eens wat over.

Van Kammen: Ja, dat is wel een aardig verhaal. Want ik dacht dat ik gewoon schipper zou worden op dat nieuwe schip. Zij kwam op een gegeven ogenblik thuis met de mededeling 'ik word schipper'. Ik zei: 'je moet je diploma nog even halen' en daarnaast 'heb je voldoende ervaring', waarop Betty zei: 'ik heb gesproken met een collega en uiteindelijk is de vrouw des huizes ook gewoon schipper aan boord geworden'. Ik zei: 'dat zou kunnen, maar vertel me waarom'. 'Nou', zegt ze, 'eigenlijk trossen los is gewoon mannenwerk, dat is geen vrouwenwerk, dus ik moet gewoon vanuit die stuurhut jou het commando geven.' Eigenlijk had ze daar een punt en zo gaan we het ook doen uiteindelijk. Ze heeft laatst het schip door de stad gestuurd en dat heeft ze op een uitstekende wijze gedaan.

Evenhuis: Wij gaan het hierbij laten, Feike, tenzij er nog iets is dat jij kwijt wilt, want de twee minuten zijn wel om nu denk ik.

Van Kammen: Ik ben klaar Jan, denk ik.

Evenhuis: Ik dank je wel.

Evenhuis: Linda Slagter, de partner van Jetze Luhoff. Wie is Linda Slagter?.

Slagter: Ik ben Linda Slagter. Ik ben 28, ik woon in Groningen. Ik werk bij Art. Ik ben de vriendin van Jetze.

Evenhuis: Hoe ziet je gezin er uit?

Slagter: We zijn met zijn viertjes. We hebben twee dochtertjes: Stelle van 5 en Jasmijn van 3.

Evenhuis: Kun je ook beschrijven hoe Jetze is als raadslid?

Slagter: Dat is natuurlijk een mooie gelegenheid Jetze. Nee, ik denk dat hij gedreven is, open, heel vriendelijk, denk ik, en integer. Zo zie ik jou, ja (applaus).

Evenhuis: Kijk eens aan. Jullie kinderen hebben iets heel moois gemaakt voor Jetze. Je mag het ons ook wel tonen.

Slagter: We waren een tijdje geleden bij een gelegenheid. Daar was de burgemeester, die had zijn ambtsketting om en daar waren de kinderen heel erg van onder de indruk. En toen had de oudste een prachtige ketting gemaakt en die kon dan naar Jetze, aan zijn baard, zo ziet zij dat, die kon hij laten zien. Nou, daar is natuurlijk nooit iets van gekomen, maar ik zag een mogelijkheid voor Jetze om het alsnog te doen, dus als je even in je tas kijkt, in mijn tas, die groene onder je bureau (gejuich als Jetze de ketting omhoog houdt). Nou, prachtig toch? (applaus).

Evenhuis: Kijk eens aan. Linda, bedankt.

Slagter: Graag gedaan.

Evenhuis: Appie. Appie Arends, partner van Annie Postma. Kom je vaak, Appie, op het stadhuis?

Arends: Ik ben de afgelopen zes jaar precies twee keer in deze raadzaal geweest. Dat was beide keren met de installatie van Annie. U refereerde daar net ook al aan: er is gelukkig ook internet, dus de commissie- en raadsvergaderingen volg ik op het internet, kijkend zoals ik dat bij een voetbalwedstrijd doe, je kunt er leuk iets anders bij doen en als het spannend dreigt te gaan worden dan let je even op.

Evenhuis: Jouw 'g' verradt dat je niet in het noorden bent geboren. Waar kom je vandaan?

Arends: Ik ben vrijwilliger op de mediatheek van een middelbare school hier in de stad en daar komen wel eens leerlingen naar mij toe en die zegen dan: 'zeg, mijnheer, komt u uit België?' Dat klinkt dan een beetje bezorgd, zo van 'die is helemaal verdwaald'. In het noorden wordt, denk ik het deel van Nederland waar de 'g' een beetje zacht is of erg zacht is een beetje onderschat denk ik. Daar hoort ook nog een aardig deel van de provincie Gelderland bij, namelijk, en daar ben ik geboren en getogen.

Evenhuis: Zeg Appie, je dacht dat Annie het buitengewoon druk zou krijgen. Ze had het al buitengewoon druk. Toch is het zo dat je nou ook nog tijd hebt, want ze is minder druk heb ik begrepen dan vroeger.

Arends: Voordat ze raadslid werd, had ze én haar baan én zat ze in de steunfractie, dus daar bleef eigenlijk helemaal geen tijd over om nog iets anders te doen. Nu ze fulltime raadslid is, is het wat dat betreft wel ietsje beter geworden. Het is zelfs zo dat ze tegenwoordig kans ziet om dingen in het huishouden te doen (gejuich en applaus).

Evenhuis: Appie, jullie hebben samen geen kinderen, maar jullie hebben wel, heb ik begrepen, een enorm kinderhart. Wil je ons daar iets over zeggen?

Arends: We hebben inderdaad zelf geen kinderen, maar we vinden het toch wel heel fijn om met kinderen om te gaan en zijn geïnteresseerd in de jeugd en in met jonge mensen om te gaan. Zo is Annie bijvoorbeeld leesvrijwilliger bij Humanitas. Zelf begeleid ik kinderen van inburgerende Nederlanders bij hun schoolwerk en hun onderwijscarrière en wij zijn dan nog weekendpleegouders en vakantiepleegouders.

Evenhuis: Zo! Waardering! (applaus). Dank je wel.

Evenhuis: Renate, echtgenote van Jan Seton. Renate, zou jij Jan eens kunnen beschrijven in de gemeenteraad?

Seton: Nou, volgens mij kennen jullie Jan als echt iemand van op de barricaden, en de revolutie en de harde actie (gelach).

Evenhuis: Maar verklap eens een geheimpje. Jan geldt als een zeer goed raadslid. Wordt hij een professional in de politiek?

Seton: Uiteraard.

Evenhuis: Kijk eens aan, nou zijn we verslagen.

Seton: Ik heb wel een eerste agendapunt dan, mocht hij ooit professional worden: er zijn meerdere mensen hier met kleine kinderen die partner zijn van een raadslid. Ik vind het prima als Jan na acht uur 's avonds gaat vergaderen en bezig is, maar tussen vijf en acht, beste raad, is het wel heel lekker als hij thuis is. Dus de vergaderingen

Evenhuis: Die kinderen trouwens, zijn hier wel eens op bezoek geweest. Die speelden al een beetje raadslid. Zullen we het eens laten zien? Kan dat? (geprojecteerde foto van de kinderen).

Seton: Onze kinderen krijgen, zoals u ziet, al van jongs af aan iets mee van de gemeenteraad. En het was zelfs zo, vlak voor de zomer, toen waren er wat spannende raadsvergaderingen over het Forum en de tram. In die tijd werd, ik weet niet of u dat nog weet, een pot met gouden muntstukken gevonden bij opgravingen in het Boterdiep. En onze oudste zoon, die daar links zit, dat is Jan junior, die hoorde dat toen wij daarover aan het praten waren aan tafel en zijn reactie was: 'hoi papa, dan is de crisis voorbij en kunnen we de tram betalen!' (gelach en applaus).

Evenhuis: Dat is een leuke uitsmijter. Dank je wel, Renate.

Evenhuis: Gerard Roorda, echtgenoot van Robert Prummel. Robert is, dacht ik, na jullie trouwen vorig jaar veranderd. Zou je kunnen zeggen hoe zo?

Roorda: Hij is veranderd omdat hij eigenlijk te laat thuis komt, laten we het zo zeggen, en niet bij het eten aanwezig is. Wij houden toch wel een beetje van het Bourgondische leven en daar hoort een heel goede maaltijd bij. En als er vergaderingen zijn die uitlopen, niet alleen hier maar ook op andere plaatsen, dan zit je met de gebakken peren, of in ieder geval, dan wordt het dus tussen vergaderingen door een boterhammetje of een kopje soep en dat is erg teleurstellend vind ik.

Evenhuis: Mag ik daar eens een vraag over stellen? Want je probeert natuurlijk wel om je relatie goed te houden hè?

Roorda: Ik probeer het goed te houden.

Evenhuis: Hoe lok je hem naar huis?

Roorda: Ik lok hem naar huis door af en toe eens een soupetje te organiseren, een middernachtelijk soupetje dan hè, want eerder is hij niet thuis. Maar dat gebeurt vrij zelden. Vaker is het zo dat hij thuis komt, of althans belt dat hij thuis komt en dat kan dan ook nog wel een tijdje duren, zo van 'ik ben over een half uur thuis'. Nou, maar als het dan zover is, dan heb ik de kraan van het bad in de handen, dan laat ik het bad vollopen, waar hij dan in duikt en dan breng ik hem na enkele minuten een aantal gebakken kippenpootjes met gevulde champignons. En die geur gaat dan ook door het huis en onze kat die rent dan ook naar boven als een idioot. Die gaat op de rand van het bad zitten, kijkt Robert eens aan, bedenkt zich niet en springt op zijn hoofd om mee te eten.

Evenhuis: Is dat zo?

Roorda: Het is echt waar. Het was maar een keer hoor, maar we zijn hem wel aan het trainen dat hij het nog een keer doet.

De heer EVENHUIS: Dit waren de zeven personen die namens het thuisfront (applaus) hun ervaringen van het thuis zijn, bijna zonder partner, hebben verteld.

Voorzitter, ik dank u wel. Wij danken de raad en de anderen.

De VOORZITTER: Ik dank de nestor voor zijn bijdrage en zeker ook waar dat de anderen betrof, dank ik hen natuurlijk ook.

Gaan wij over tot het sluiten van deze vergadering en is er boven nog een drankje te drinken. De vergadering is gesloten (21.40 uur).